הארץ

75 אג', יום ג' כ"א באדר ב' תשמ"ו, 1 באפריל 1986
VOL. 68/20342 APRIL 1 1986

בעקבות ההחלטות שלשום על סיוע לגופים במצוקה:

גורמים באוצר: דרוש קיצוץ נוסף בתקציב

מאת צבי זרחיה, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

גורמים באוצר סבורים, כי יש לקצץ עוד מאות מיליוני דולרים מתקציב המדינה עקב ההחלטות האחרונות של הממשלה, שיביאו להזרמת כספים במשק — בניגוד למגמה לצמצם את עודף הביקוש במשק ולנוכח ההזרמה הצפויה. באוצר אומרים, כי צפוי מאבק קשה עם השרים אם יוחלט על קיצוץ בפעולות משרדיהם.

במשרד האוצר החלו לבדוק את ההשלכות של הסיוע ל"סולל בונה", לקופות חולים, לענף הכותנה ולחברות הבנייה במצוקה.

שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי אמר אתמול — ברמז לשר האוצר — כי "מי שטוען, שהחלטות הממשלה, שהתקבלו אתמול, גומרות את הצמיחה, חייב הסבר לציבור מדוע הצביע בעדן". שר הכלכלה הוסיף, כי מדובר בהזרמה של כמאה מיליון דולר למשק בלבד ולא 315 מיליון דולר. יעקבי אמר עוד, כי אין לפרוץ את תקציב המדינה, והצמיחה לא תוכל לבוא בעיקרה מהתקציב אלא ממקורות אחרים — כמו הוצאה של חברות ממשלתיות לבורסות בחו"ל ובארץ ומכירת חברות ממשלתיות.

פת: יאבדו הישגי המדיניות הכלכלית

שר המדע והפיתוח גדעון פת אמר אתמול, כי מעתה ברור, כי בשנת הכספים הקרובה יעמיק המיתון, תגדל האבטלה, תדרוך הצמיחה ועם כל אלו יאבדו גם במעט מה שקודי הישגי המדיניות הכלכלית, שאף הם חלק קטנטן מן הצרכים הכבירים, שהממשלה התעלמה מהם.

השר פת הזהיר את הנהלת קרנות הפנסיה, ובעיקר ההסתדרותיות, לבל תון בזהירות מרבית כל פנייה, או דרישה, שתופנה אליהם, לרכוש איגרות חוב, או מניות, מן האמיסיות שיוצאו לצורכי קופת־חולים, סולל בונה, או כל חברה דומה — גם אם מדובר בניירות ערך, שיובטחו על־ידי בנק הפועלים. לדעתו, כל פעולה בלתי מחושבת ותשואתה לרכישת ניירות הערך, אשר תנבע מלחצים של ראשי ההסתדרות, עלולה לפגוע בקרנות; לסכן את מעמדן האקטוארי, שבלאו הכי עירער, או מסוכן; ולסכן את הכספים של ציבור הפנסיונרים.

בהתייחסו להחלטה לסייע לקופת חולים אמר שר המדע, כי הממשלה היתה מיטיבה לעשות לו הפנתה את מאמציה למציאת פתרון כולל לבעיית שירותי הבריאות במדינה, תיצלה את ההזדמנות לחוקק את חוק הבריאות הממלכתי, ולהלאים את קופות החולים.

ברקאי: איגרת החינוך אבסורדית

פרופ' חיים ברקאי אמר אתמול, כי יש לקצץ 150—200 מיליון דולר מתקציב הממשלה כדי לממן את הסיוע לגופים השונים, שעליו החליטה הממשלה, אם לא רוצים להטיל מסים נוספים. לדבריו, תקציב הממשלה הוא מאוד מנופח.

ברקאי הוסיף, כי איגרת החינוך אבסורדית ואינה צודקת משום שהיא מחייבת מנגנון גבייה נוסף עם כללים חדשים. ברקאי מציע להנהיג שכר לימוד מודרג בבתי הספר התיכוניים כאלטרנטיבה לאיגרת החינוך.

פרופ' ברקאי הוסיף, כי הוא מוטרד מכך שבמקום לייעל את השירותים ולהבטיח תגמולים פנים, לכיוון של עזרה מהממשלה ולהטלת מסים.

הכנסת אישרה התקציב — 30 מיליארד שקלים חדשים

ח"כ יעקב שמאי (ליכוד) הצביע נגד ★ ישראל קיסר ואורה נמיר לא השתתפו בהצבעה

מאת יהושע מאירי, סופר "הארץ"

תקציב המדינה לשנת הכספים 1986/87, בסך 30 מיליארד שקלים חדשים, אושר אמש בכנסת בקריאה שניה ושלישית ברוב קולות הקואליציה. ח"כ יעקב שמאי (ליכוד) הצביע נגד הצעת התקציב ואילו חברי הכנסת ישראל קיסר ואורה נמיר (מערך) לא השתתפו בהצבעה למרות שנכחו באולם.

בזמן הצגת התקציב על ידי יו"ר ועדת הכספים ח"כ אברהם שפירא נכחו באולם רק שישה עשר חברי כנסת מהקואליציה, מתוך 97 חברים. שר האוצר יצחק מודעי נעדר — ועורר בכך את זעמם של חבריו לקואליציה יצחק פרץ, אורה נמיר ובאה אדר. השר מודעי הופיע אותה עת בפני כינוס הבונדס, והופיע לקראת ההצבעה.

בדבריו על הצעת התקציב אמר ח"כ שפירא, כי זו הפעם הראשונה מזה זמן רב שחוק התקציב מגיע בזמן ומאפשר דיון מעמיק. שפירא מתח ביקורת על הסיוע המוגדל למפעלים שונים וטען כי יש לסייע רק למפעלים שנקלעו לקשיים כתוצאה מהתוכנית הכלכלית. "לא ברור לי מדוע בדיוק יקחו את הכסף לסיוע לסולל בונה ולקופת חולים" — אמר.

מרכז הליכוד בוועדת הכספים, ח"כ יגאל כהן, תבע להקציב סכומים דומים לאלה שנתבעו המערך עבור קופת חולים, כדי להגדיל את התקציבים ליהודה ושומרון. הסתייגותו לא התקבלה.

ח"כ חיים רמון אמר כי חוקי המס שמביאה הממשלה, כמו אגרת החינוך ומס על קיצבאות הביטוח הלאומי, יתקלו בקשיים רבים וספק אם יאושרו. רמון תקף את הליכוד וטען כי השקעותיו ביהודה ושומרון לעומת ההשקעות בעיירות הפיתוח אינן פרופורציונליות.

ח"כ יעקב שמאי אמר כי לאחר ביקורו בעיירות הפיתוח אינו יכול לתמוך בתקציב וטען, כי רק בעלי האינטרסים והקשרים מקבלים סיוע.

סיעות האופוזיציה החליטו להפסיק מלנמק את הסתייגויותיהם כמחאה על היעדרותם של שר האוצר יצחק מודעי ושרים אחרים.

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) אמר כי התקציב המוגש מבשר על שחיקת שכר נוספת והתמוטטות מפעלים. הוא שאל מדוע מטילים מיסים על החלשים ולא מס על הבורסה. ח"כ רן תיכון קרא לעברו: כמה הפסידו הקיבוצים בבורסה? צבן השיב כי ההערה אינה במקומה.

ח"כ גרשון שפט (תחיה) דרש בהסתייגותו להפחית מתקציב השרים ללא תיק 16,000 ש"ח ולבטל את לשכות הייעוץ של משרדו של השר וייצמן. גם הסתייגות זו הוסרה.

פת: מכירה כללית

נורית כהנא, כתבת "הארץ" מוסרת: שר המדע, גדעון פת, אמר, כי אתמול עמדה הממשלה על סף סכנת פיצוץ. הכנסת עמדה להפיל את הממשלה בגין הצעת התקציב.

(סוף בעמוד 2, טור 3)

חשד במשטרה: כנופיית מהמרי טוטו זכתה בפרסים תוך הטיית משחקים

חברי הכנופיה הימרו בעשרות אלפי דולרים וגרפו פרסים ראשונים תוך שיחוד שחקנים והסדרת הפתעות

מאת ראובן שפירא, סופר "הארץ"

המשטרה חוקרת חשד, כי כנופיה מאורגנת היטב של מהמרי טוטו מקצועיים זכתה בשנה האחרונה בפרס הראשון בהימורי הטוטו מספר רב של פעמים, בין השאר על־ידי הטיית תוצאות משחקי כדורגל בליגות השונות תוך קניית משחקים.

לפי החשד, הימרו חברי הכנופיה מדי שבת בסכומים שהגיעו לעשרות אלפי דולרים, ודאגו מדי פעם להבטיח לעצמם זכיה על־ידי שיחוד שחקני כדורגל. לפי החשד הצליחו חברי הכנופיה "לסדר" הפתעות בתוצאות המשחקים. כך היו בין הזוכים הבודדים בפרס הראשון. לפי החשד הנחקר עתה, שלחו חברי הכנופיה את כספי טוטו רבים מתחנות ספורטוטו ברחבי הארץ. הם נקטו שיטות שונות כדי להסוות את פעילותם ולטשטש את זהותם.

בידי חוקרי המשטרה מידע על מקרה אחד לפחות שבו ניסה, לפי החשד, חבר בכנופיית המהמרים, לשחד שחקני קבוצת כדורגל בליגה הארצית, כדי שיגרמו להפסד של קבוצתם. המקרה אירע לפני חודשים אחדים. הפרשה נחקרה אז על־ידי חברת החקירות "מודיעין אזרחי", הפועלת בשירות ההתאחדות לכדורגל למניעה וחשיפה של שחיתויות ומעשים בלתי ספורטיביים במשחקי הכדורגל. מאז, ממשיכה חברת "מודיעין אזרחי" ככל הנראה, לחקור בנושא באורח סמוי. מזה שבועות אחדים מנהלת גם המשטרה חקירה סמויה, כנראה בעקבות ממצאים מסויימים שהועברו אליה על־ידי גורמים חיצוניים.

בידי חוקרי המשטרה יש ככל הידוע גם מידע בקשר לזהות חברי הכנופיה. לפי ההערכה, מדובר בכנופיה הקשורה בגורמים פליליים העוסקים בהימורי פכיעה שונים. המשטרה הטילה איפול על החקירה.

שבועון סעודי: ישראלים פוצצו ספינות אש"ף באיטליה ובאלג'יריה

מאת סופר "הארץ" לענייניים ערביים

אנשי צפרדע ישראלים פוצצו לפני שבועיים שתי ספינות חדישות בנמל גנואה האיטלקי, אשר נרכשו באירופה עבור הכוח הימי של אש"ף. על כך מוסר השבועון הסעודי "אל־מג'לה", המופיע בלונדון, הנגלה כי אנשי הצפרדע הישראלים ביצעו פעולה דומה בשבועות האחרונים בנמל ענאבה האלג'ירי ופוצצו עוד שתי ספינות של אש"ף.

פעולות אלה נערכו, לדברי העתון, במסגרת המלחמה החשאית בין מנגנוני הביטחון הישראליים לבין המנגנונים של אש"ף ובראשם "כוח 17" בראשות אבו אל־טייב.

לדברי העתון, קוקלת הנהגת אש"ף, בעקבות שתי הפעולות, לבטל את "הודעת קהיר" לפיה הודיע הארגון על הפסקת פעולותיו "מחוץ לארצות הכבושות". אבו אל־טייב אמר לכתב העתון, כי מעתה ואילך יבצע ארגונו "פעולות איכותיות נגד האוייב הציוני, ובקרוב תשמעו בשורות טובות בעניין זה". הוא גילה, כי ארגונו מקיים תאי פעילות בשטחים ובדרום לבנון וכי אנשיו אחראים לירי קטיושות מדרום לבנון לעבר הצפון.

עיתונאי גילה אתמול כי דחה הצעה של המלך חוסיין להפסיק את פעולות הטירור כליל נגד ישראל לרבות מדרום לבנון, עד לכינוס הוועידה הבינלאומית למזרח התיכון. לדבריו, קבלת הצעה זו היא בבחינת כניעה לתכתיבים האמריקאים. כדבריו בכוונת תנבע לשנות את החלטת מועצת הביטחון 242 ולבטל בה סעיף המכיר בזכות הפלשתינים להגדרה עצמית.

אישיות סורית בבריה"מ

שבועון אחר "אל־כיפאח אל־ערבי" המופיע בבירות מגלה כי אישיות סורית בכירה ביקרה בימים האחרונים במוסקווה באופן חשאי. האישיות דנה עם האחראים הסובייטים על מידע לפיו מתכוננת ישראל לפגוע בבסיסים חשובים בסוריה.

תפסיק לשלם כפול!
דירות • מכוניות • עבודה
עכשיו
רק 28 ש"ח למודעה
ראה בעמוד 5

חבילה לחו"ל תוך 24 שעות ?
שיגור אקספרס BURLINGTON AIR EXPRESS
משלוח מכתבים וחבילות קטנות ל־8000 יעדים בעולם תוך 24־48 שעות בלבד
★ אישור מסירה לכל משלוח לפי דרישה
★ רשת טלקס ממוחשבת למעקב
התקשר: 03-375211, 373075
טרנס כלל - תשגיר בע"מ

את הקיצוץ האחרון לשנת הכספים שהסתיימה הלילה, ביצע שר האוצר יצחק מודעי שעה קלה לפני אישור התקציב החדש: הוא קיצץ 90 אחוז מהנאום שעמד לשאת בוועידה הבינלאומית של הבונדס בירושלים.

במקום לדבר 30 דקות כפי שתוכנן, לדבריו, הוא הפתיע את הנוכחים בהודעה שיסתפק בנאום קצר, השורה האחרונה של הנאום. הוא דיבר רק שלוש דקות ומיהר למשכן הכנסת להצבעה על התקציב.

בתמונה: מודעי ממהר בדרכו מוועידת הבונדס אל הכנסת (תצלום: רחמים ישראלי)

אין התקדמות במו"מ בחרות

מאת סופר "הארץ"

הדיונים המעשיים הראשונים בין המחנות בתנועת החרות לא הניבו אתמול כל התקדמות.

בפגישה ארוכה בין הצוותים המייצגים את מחנות, שמיר, לוי ושרון נשארה בעינה המחלוקת בנושא חלוקת התפקידים בתנועת המפלגה. אנשי שמיר עומדים על דרישתם כי גם בעתיד יתפקד בידיו כהונת יו"ר התנועה ויו"ר ההנהלה וכי לוי ושרון יתמודדו על כהונת יו"ר המרכז. נציגיהם של לוי ושרון דחו הצעה זו ועמדו על הדרישה לחלוקה שווה של התפקידים.

בנושא האיחוד עם הליברלים לא הושגה הסכמה בין מחנה שמיר, המצדד באיחוד מלא לאלתר, לבין מחנות לוי ושרון המבקשים, כי הליברלים יסתפקו בבחירת מועמדיהם לכנסת ולא ייבחרו במועמדי מקרב חבר המרכז המאוחד של הליכוד.

סודאן ביטלה ברית כלכלית עם מצרים

צופים ניצחון בבחירות לפרלמנט למועמד המקיים קשרים טובים עם לוב

מאת סופר "הארץ" לענייניים ערביים

קודר המעיסה אמש משושבת הולכת ממשלת סודאן לבטל את "ברית השלמות הכלכלית" שנחתמה בין שתי המדינות ב־1982. יועץ הנשיא מובארק, ד"ר אל־באז אמר, כי יחסי שתי המדינות מצויינים וכי מצרים אינה מייחסת חשיבות לצורה אלא למהות היחסים.

אולם מקורות ערביים בחרטום ציינו אמש, כי ההחלטה באה ערב הבחירות שיתחילו היום ויימשכו שבועיים, לבחירת 264 חברי הפרלמנט. בחירות אלה יסיימו את שלטון "המועצה הצבאית" בראשות הגנרל סואר אל־דהב וישיבו את יחידות הצבא למחנות.

הבחירות לא ייערכו באיזור הדרום שבו רוב נוצרי. מעריכים, כי מפלגת האומה, בראשות אל־מהדי תזכה במספר המושבים הגדול ביותר. אל־מהדי המקיים יחסים טובים עם לוב, מועמד להרכיב את הממשלה החדשה.

שעון קיץ יונהג בשירותי הדואר

מאת יעקב נבו, סופר "הארץ"

שעון הקיץ יונהג בשירותי הדואר וסניפי הדואר בכל הארץ החל מה־27 באפריל. ממועד זה יוקדם בבוקר הפתיחה של כל סניפי הדואר בשעה אחת, וגם שעות הסגירה יופעלו בהתאם.

דובר משרד התקשורת שמסר על כך, אמר כי עובדי משרד התקשורת נענו לפניית השר אמנון רובינשטיין.

השר פנה אתמול להסתדרות עובדי המדינה ולחטיבת עובדי משרד התקשורת והציע להם להנהיג שעון קיץ בכל שירותי הדואר והסניפים ממשרדי הדואר החל מה־27 באפריל. העובדים נענו מיד.

בעקבות ניסיון זה יפנה השר גם לעובדי בזק. אם ייענו יונהג שעון קיץ וישונו בהתאם גם שעות התעריפים המוזלים בשיחות הטלפון.

השר פרץ לא הופיע במבט — דרש לדעת מראש את השאלות

מאת לילי גלילי, סופרת "הארץ"

שר הפנים, יצחק פרץ, נמנע אתמול מלהופיע ב"מבט" בעניין שעון הקיץ — למרות סיכום מוקדם. כחצי שעה לפני תחילת המהדורה, התקשר אחד מעוזריו של השר אל עורך מבט וביקש לדעת מה השאלות שיישאל השר בתוכנית. עורך המהדורה מיכאל קרפין הבהיר, כי אין המערכת נוהגת למסור מראש את השאלות. על אף חילוקי הדעות הודיע עוזרו של השר כי הם נמצאים כבר בדרך לבנין הטלוויזיה.

בסופה של המהדורה נמסרה לצופים הודעה, כי השר לא הופיע לראיון — כפי שהוסכם בראשית המהדורה.

שוק ההון / יהודה שרוני

האוצר ספג בשוק ההון במארס 103 מיליון ש"ח

משרד האוצר, ספג במארס, באמצעות פעולות בנק ישראל בשוק ההון, סכום של 103 מיליון ש"ח. הבנק המרכזי פדה בחודש זה 211 מיליון דולר בעוד שהיקף גיוס ההון הסתכם ב־314 מיליון ש"ח. נתונים אלה עשויים להשתנות במקצת בגלל הוספת נתונים מספריים נוספים שלא נלקחו בחשבון על ידי בנק ישראל.

חלק הארי של גיוס ההון בוצע באמצעות הנפקת איגרות חוב סחירות.

הידיעות על הוכחת תמיכה ממשלתית לענפי משק שונים במצוקה, הביאה להתעוררות מחודשת בבורסה בכלל ובענף המקרקעין בפרט. מדד המניות הכללי ללא בנקים עלה אתמול ב־1.03 אחוז, ובמהלך החודש כולו עלה המדד ב־9.38 אחוז.

אתמול היה היום האחרון של שנת הכספים 1985/86 אולם בשוק ההון לא ניכרה עקב כך פעילות מיוחדת.

ראש הממשלה יוצא מניו יורק לוואשינגטון

פרס ידגיש בארה"ב הצלחת התוכנית הכלכלית

מאת שלמה שמיר, סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). ראש הממשלה, שמעון פרס, יצא היום מניו יורק לוואשינגטון, לסדרת פגישות עם אישי ממשל.

אמש השתתף פרס בקבלת־פנים מטעם המגבית היהודית המאוחדת. מאוחר בערב קיבל לשיחה את ראש עיריית ניו־יורק, אד קוץ'. כפי שנמסר, יתמקד ראש הממשלה בנאומיו בניו־יורק בנושאים כלכליים. הוא ידגיש את הצלחת התכנית הכלכלית ויבקש שותפות של יהודי ארה"ב בהשקעות ובפרוייקטים כלכליים.

פרס ופמלייתו הגיעו אתמול אחר־הצהרים לנמל התעופה קנדי בניו־יורק. את פניו קיבלה קבוצה קטנה של נציגים ישראלים רשמיים, ביניהם שגריר ישראל, מאיר רוזן, שגריר ישראל באו"ם, בנימין נתניהו, והקונסול הכללי בניו־יורק, משה יגר. בניגוד לטקסי קבלת הפנים שהיו נהוגים בהגיעו של מנחם בגין לביקור, לא התקבצו לשדה התעופה נציגי ארגונים יהודיים ולא עיתונאים.

שיירת ראש הממשלה עשתה דרכה למנהטן כשהיא מלווה באופנועים של משטרת ניו־יורק, אשר פינו לה את הדרך העירה, בשעת העומס של אחר הצהרים. ראש הממשלה מתאכסן במלון ריג'נסי.

הבעיה הכלכלית — בעיה ראשית

(ע.) לפני צאתו אמר ראש הממשלה בנמל התעופה בן גוריון, כי אינו נושא תוכנית מוגדרת בנסיעתו לוואשינגטון, אך הוא מאמין שהבעיה הכלכלית תהיה הבעיה הראשית במזרח התיכון ויש להתייחס אליה בכובד ראש, אחרת אפשר לצפות שיהיו זעזועים באזור.

בנמל התעופה לא נערך טקס. ממלא מקום ראש הממשלה, יצחק שמיר, בא להיפרד מפרס לפני צאתו. עם ראש הממשלה יצאו מנכ"ל משרדו אברהם טמיר, סגן שר האוצר עדי אמוראי, יועצו המדיני של ראש הממשלה אל שוויטר, ומזכיר הממשלה יוסי ביילין.

פרס אמר: "אינני הולך לוואשינגטון לבקש כספים אך ישנן דרכים שבמאמץ מסויים אפשר לפתור באמצעותן בעיות בכלכליות השכנות הקשורות בנו. אולם אין ברצוני להכנס לפרטים בעניין זה".

עוד אמר, כי בשהותו בוואשינגטון ייפגש עם סגן הנשיא ג'ורג' בוש ועם שר החוץ ג'ורג' שולץ ויעלה שני נושאים העומדים על סדר היום שלנו ושל ארה"ב: איך ניתן להמשיך ביוזמת השלום נוכח האירועים שהיו באזורנו בשנתיים האחרונות וכיצד ניתן להוסיף ולטפל בבעיות הטרור העולמי.

פרס: מוכן לאפשר לירדן להגביר נוכחותה בגדה

מאת צבי בראל, שליח "הארץ" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"הארץ") ראש הממשלה, שמעון פרס, מוכן לאפשר לירדן להגביר את נוכחותה בגדה, כדי לצבור לעצמה תמיכה רחבה יותר בקרב האוכלוסיה. בראיון לרשת הטלוויזיה סי־אן־אן אמר פרס, כי ירדן הופתעה מן התגובה הפושרת כלפיה בגדה. "הם (הירדנים) חשבו, כי הם חזקים בגדה יותר ממה שהם באמת. הם יעשו לחיזוק מעמדם בגדה ומבחינתנו זה אוקיי".

פרס הוסיף, כי יש לעשות עתה הפוגה במאמצים לחיפוש פיתרון של שלום ו"להרהר" במה שקרה עד כה. "לא כל כך בעבודנו, כי לנו מעולם לא היו אשליות ביחס לאש"ף, אלא במיוחד הפלשתינים צריכים להחליט, לאן פניהם מועדות. אנו נמשיך להציע להם הזדמנויות לנהל את עצמם, לא נכפה זאת עליהם, אך אם ירצו בכך, אנו מוכנים". עם זאת ינסה פרס לברר עם ראשי הממשל האמריקאי דרכים לחידוש התהליך, כאשר יוועד עימם היום ומחר. אחת האפשרויות הנבחנות עתה היא, לערוך מפגש בינו לבין מנהיג ערבי אחר, כדוגמת חסן מלך מארוקו.

דרישות בטחוניות במו"מ עם סוריה

במהלך הראיון הבהיר פרס, כי ישראל מוכנה לשאת ולתת עם סוריה, ללא תנאים מוקדמים. הוא התחמק מתשובה באשר לנכונות ישראל לסגת מרמת הגולן, אך הדגיש, כי ישראל תבוא לשולחן הדיונים עם סוריה עם דרישות בטחוניות "ועם זכרונותינו מגנה". פרס ביקש גם להוריד את פרופיל ההסלמה המילולית עם סוריה באומרו, שישראל "תוסיף בהתבטאויות", אך תהיה עירנית כלפי מה שקורה בשטח.

בנושא הכלכלי אמר פרס, כי לולא הבעיות הבטחוניות, לא היה לישראל כל בעיה כלכלית והיא לא היתה נזקקת לסיוע האמריקאי. בקשר לעתיד ולעצמאותה הכלכלית של ישראל אמר, כי אם מחירי הנשק לא יעלו, אם נכפיל את התפוקה הלאומית הגולמית ואם נקיים במלואה את התוכנית הכלכלית, נשיג עצמאות כלכלית מלאה.

בנושאים אחרים שיבח פרס את הנשיא רייגן על דרך טיפולו בפרשת לוב ואת פעולת ארה"ב במפרץ סידרה. בנושא זה גילה אתמול העיתון המצרי "אל־אהראם", כי מצרים "הוזמנה" שלוש פעמים בידי ארה"ב לפעול נגד לוב, אך נמנעה. בתגובה על כך אמר דובר מחלקת המדינה, כי ארה"ב ומצרים רואות עין בעין את בעיות הביטחון של האיזור, אך סירב לומר אם מצרים התבקשה על ידי ארצות הברית לפעול נגד לוב.

אין מידע על גורל שני החיילים החטופים בלבנון

מאת ראובן פדהצור, הסופר הצבאי של "הארץ"

מאז נחטפו שני חיילי צה"ל בדרום לבנון, לא בא כל ארגון במגע עם ישראל בנושא זה. בידי צה"ל אין כל ידיעות מעודכנות על מצבם של שני החטופים. כך מסר גורם צבאי בכיר. עוד ציין אותו גורם כי דו"ח הבדיקה של האלוף יוסי פלד בנושא חטיפת החיילים, הוגש לרמטכ"ל ביחד עם דוחות נוספים, שנעשו בפיקוד צפון, ועתה הם נמצאים בעיונו של רב־אלוף משה לוי.

ריאד, (עמ) אחד ממנהיגי "חזבאללה" סירב להשיב על שאלה בקשר לחיילים הישראלים החטופים.

בדרום לבנון ניכרת פעילות מוגברת של המחבלים הפלשתינים. להפצצת חיל האוויר באזור צידון בשבוע שעבר לא היה קשר ישיר עם ירי הקטיושות על קרית שמונה.

מגמתה היתה, לאותת, כי ישראל לא תסכים להתבססות מחבלים פלשתינאים באזור צידון.

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: פרופ' עליזה שנהר, ראש החטיבה לפולקלור באוניברסיטת חיפה
על: "מתיחות" ה־1 באפריל

★ המפד"ל תומכת בהנהגת שעון קיץ מתנגדת לרכבל (עמ' 3)

★ פרס הבטיח לבורג ולהורוביץ: הרכבל בחיפה לא יפעל בשבתות (עמ' 3)

★ צעיר ממחנה פליטים ליד עזה נהרג מאש מג"ב (עמ' 3)

★ רווחי בל"ל גדלו ב־5891 ב־81 אחוזים (עמ' 5)

★ מכירות הדירות של תשע חברות גדולות עלו במארס ב־25% (עמ' 5)

★ גברה פעילות פלילית של ערבים ישראלים על רקע לאומני (עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

(ט). מעונן חלקית. בשעות אחר הצהריים גשמים מקומיים. הטמפרטורות: ירושלים 9—13, תל־אביב 7—19, רמת־הגולן 8—14, צפת 7—14, נצרת 11—17, טבריה 12—23, עפולה 12—22, השומרון 10—15, לוד 13—19, יריחו 13—24, אילת 14—26 מעלות.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4989	-0.0011
נוסעים	1.7816	-0.0013
שחור	1.6200	—

בגליון זה 12 עמודים

ערך את העמוד: אור גרנדר

יש דברים שראוי לומר עליהם תודה...
תודה!
לדוד אדמון ולצוות פרסום אדמון
תודה על עזרתכם השיווקית, והיצירתית שהביאה אותנו לעמוד בראש מצעד המכירות של המכוניות האירופאיות בישראל.
עבודתכם היעילה הביאה לגידול חסר תקדים של מכירת מכוניות "פיאט" בחודשים האחרונים, וזאת בתקופה של שפל כללי בשוק.
ושוב תודה.
סוכנות מכוניות לים התיכון
יבואני פיאט לישראל
FIAT

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ראיתי שמעתי

מינוי לא פוליטי

יעקב ספיר יכנס היום לתפקידו כמנכ"ל משרד המדע והפיתוח במקום אברהם גרידים, שפרש לגמלאות. הממשלה אישרה ביום ראשון את מינויו של ספיר, ששימש בעבר בלשכת היועץ לענייני ערבים, כמנהל לשכת מנכ"ל ראש הממשלה וכמנכ"ל המשרד. לפני חמש שנים מונה לתפקיד מנהל המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח וימשיך לשמש בתפקיד זה במקביל לתפקידו החדש.

חוגים ממשלתיים ציינו כי ספיר יהיה חריג בתוך ים המינויים הפוליטיים בקרב המנכ"לים במשרדי הממשלה.

א.לם

...הי לארוז את מזוודותיו ולהפעיל את ניסיונו כדובר, לקפוץ למטוס של ראש הממשלה, כדי לתאם את ההופעות הרבות שנועדו לפרס בתקשורת האמריקאית.

א.לם

"סאאב" מואשם בשיחוד קציני משטרת שטוקהולם

בתום חקירה פנימית שנמשכה כחודש, החליט היועץ המשפטי להורות על חקירתם של כ־30 קצינים בכירים במשטרת שטוקהולם שקיבלו בשנים אחרונות רכב מתוצרת סאאב ב"הנחה" של 30 אחוז: הם רכשו מכונית חדשה ב־4000 דולר פחות ממחירה הקטלוגי. שנה לאחר הרכישה היו רשאים למכור את הרכב בשוק החופשי, קיבלו תמורתו סכום גבוה ממחיר הקנייה, וחזרו וקנו מכונית חדשה ב"הנחה".

חברת סאאב שיחדה את הקצינים כדי לזכות בהזמנות לצי הרכב המשטרתי (300–500 מכוניות מדי שנה) אף שנהגי הניידות היו מעדיפים רכב מתוצרת המפעל המתחרה, וולבו.

את הפרשה חשפה הטלוויזיה השוודית והיא היתה לשיחת היום בשוודיה.

אליהו זהבי
קופנהאגן

המחט והצבע

לעולם לא מאוחר מדי לעסוק בקריירות מקבילות ולשלבן זו בזו בהצלחה. רחל אהרונוביץ, אופנאית בעלת בית־אופנה מבוסס בתל־אביב זה עשרים שנה, נבחרה להיות "אמן פסטיבאל ירושלים", בפסטיבאל שיהיה בירושלים בחודש הבא.

רחל אהרונוביץ היא בוגרת מכון אבני לציור ולפיסול ותציג בירושלים 20 תמונות בסגנון מופשט ופיגורטיבי על נושא ירושלים. השבוע היא פותחת גם את תערוכת הציור הראשונה שלה בתל־אביב, בגלריה שרה קישון. שבה תציג תמונות שמן בהשראת פאריס, תל־אביב והכינרת.

שולמית קיפרי

פרס צלטנר לפרופסור זמיר

הפרופ' יצחק זמיר, היועץ המשפטי לממשלה, הוא חתן פרס צלטנר למשפט לשנה זו. על כך מסר יו"ר קרן צלטנר, מיסודה של תנועת רוטרי בישראל, שלמה גרוסמן.

פרופ' יצחק זמיר

בכך מצטרף זמיר לרשימה נכבדה של מקבלי הפרס בשנים האחרונות, ביניהם השר הפרופ' אמנון רובינשטיין, הפרופ' דניאל פרידמן, הד"ר יעקב רוטנשטרייך, השופט העליון הפרופ' אהרן ברק ועוד.

ע.שושן

אדם לכל עת

מזכיר הממשלה, יוסי ביילין יציין בימים אלה את כישוריו משכבר הימים כדובר מפלגת העבודה: שעות ספורות אחרי ישיבת הממשלה, נודע כי היועץ לענייני תקשורת, אורי סביר, נאלץ להישאר בארץ מסיבות משפחתיות וביילין מ־

בעריכת עידית רוזנבלום

גנגר מתעניין ברכישת מפעל מנועי בית שמש

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

איש העסקים אריה גנגר, הפועל בארץ באמצעות קרן השקעות אמריקאית, מנהל בעת האחרונה מגעים לבדר האפשרות לרכוש את חלקה של הממשלה במפעל מנועי בית שמש.

מגעים אלו התנהלו עד עתה בחשאיות ועדיין אין כל סיכומים בנושא. אין גם החלטות ברור התנאים אשר יוצעו לגנגר.

גנגר, אשר הקים קרן השקעות אמריקאית בסיועו של המליונר משולם ריקליס, רכש את השליטה בחברת "חיפה כימיקלים" תמורת סכום של 19 מיליון דולר ולאחרונה ניהל מגעים לרכישת חבילת המניות של "חיפה כימיקלים" המוחזקת על ידי בתי הזיקוק.

אושרה העברת 24 מיליון ש"ח ללביא

מאת יהושע מאירי
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ועדת הכספים אישרה העברת 24 מיליון שקלים חדשים לפרויקט הלביא. מתוכם, כ־10 מיליון שקלים חדשים למימון ההתייקרויות, והיתרה כתוספת לתקציב. כן אישרה הוועדה העברת מיליון שקלים חדשים למימון משכורות חודש פברואר של עובדי מספנות ישראל.

הוועדה אישרה גם את הארכת תוקף התקנה לגביית מס קצבאות הילדים, בחצי שנה נוספת.

בדיון בדרישת האוצר, להעמיד את שיעור הפחת על דירות להשכרה על 2 אחוזים במקום 3 כיום, תבע ח"כ אריאל ויינשטיין לזמן משלחות מטעם סקטור זה. לדעתו, יש להשאיר את שיעור הפחת הנוכחי.

דיון על ההון השחור

היום מתכנסת ועדת הכלכלה של הכנסת לדיון מיוחד, כדי לבחון אם חלה התקדמות בנושא המלחמה בהון השחור. בישיבה קודמת שקיימה הוועדה באותו נושא, נמתחה ביקורת קשה על רשויות המס, שאינן עושות די להביא לצימצום התופעה.

בחמש דקות אושרו מיליון ש"ח נוספים ליהודיים

מאת יהושע מאירי, סופר "הארץ"

בישיבה שארכה פחות מחמש דקות, אישרה ועדת הכספים להגדיל בכמיליון שקלים חדשים את ההקצבה היהודית למוסדות הדתיים בשנת התקציב הנוכחית.

הנימוק לאישור היה, כי עיכוב ההרמה מחייב תוספת עידכון. כעת מגיעה ההקצבה היהודית לשנת הכספים היוצאת ל־12 מיליון ו־80 אלף ש"ח.

כדי לאפשר את הורמת הכסף בשנה החדשה הוסיפו סעיף לחוק תקציב המדינה המאשר הורמה זו. בתקציב החדש הוקצבו שוב כספים יהודיים בהיקף של 13 מיליון ורבע ש"ח.

כמו כן החליטה ועדת הכספים להוסיף סכום של 850 אלף ש"ח לבניית בתי כנסת בשכונות חדשות בירושלים.

רימון לעבר סיור בעזה

מאת איתן רבין

כוחות הביטחון ומשטרה ברצועת עזה ערכו אמש סריקות אחר אלמוני שזרק רימון לעבר סיור של משמר הגבול שעבר ברחוב הראשי של עזה עומר אל מוכתר. אתמול בשעה 10 בלילה עבר סיור של משמר הגבול ברחוב הראשי כאשר אלמוני הגיח מאחור הרחובות וזרק לעבר הסיור רימון אך בנס הרימון לא התפוצץ. באזור נערך מצור אחר זורק הרימון.

רעש אדמה גרם עלטה בחלק מסאן פרנציסקו

סאן פרנציסקו (עצ) רעידת אדמה בעוצמה של 5.3 נקודות לפי סולם ריכטר הרעידה אתמול את אזור סאן פרנציסקו, וגרמה לעלטה בבתיהם של כ־20 אלף איש. אך לא היו נפגעים או נזקים.

בשלושת הימים הקודמים היו שתי רעידות חלשות יותר.

הכנסת

(סוף מעמוד 1)

השרים נתבקשו לשהות בסביבות ירושלים לקראת ישיבת היום במטרה למשוך את אישור התקציב. פת דיבר במועדון רוטרי במלון דן כרמל בחיפה. לדבריו, הצעת התקציב כמעט ולא הועברה, בשל חוסר הסבירה בנושא הטלת מס על הגימלאים והמעל אגב־ מתנגד שאנחנו, אלא שלילה ולא הוק בגדר נטל על האוכלוסיה.

לדברי פת, היתה מבוכה כללית בממשלה. אנו עומדים בפני שקיעת שחורה בנושא הצמיחה במשק הסכום שהוקצה לצורך זה אפסי.

הארכת כהונת המועצה המייעצת לבנק ישראל

הממשלה האריכה עוד בשלושה חודשים את החוק שמכוחו היא מכהנת כמועצה מייעצת של בנק ישראל. ההארכה נעשתה בלא דיון גלוי במליאת הכנסת. היא הוכנסה ברגע האחרון, כסעיף נוסף בין סעיפי התקציב, בלי הסבר ומבלי שהמצביעים יוכלו לדעת במה המדובר.

לפני כשבועיים עבר ביום אחד ובשלוש קריאות, תיקון לחוק ההסדרים שהאריך את כהונתה של הממשלה כמועצה מייעצת. זאת מתוך כוונה שבינתיים אלה תמנה מועצה מייעצת חדשה. אך איש לא טיפל בנושא.

170 נספו בהתרסקות מטוס מקסיקאי בדרך ללוס אנג'לס

מכסיקו סיטי (רויטר ועצ). מטוס נוסעים מכסיקאי מדגם בואינג 727, ובו 170 נוסעים ואנשי צוות, שהיה בטיסה ממכסיקו־סיטי ללוס־אנג'לס, התרסק אתמול בערב בקירבת בירת מכסיקו ועלה בלהבות. קיים חשש, כי כל נוסעיו נספו. על כך מסר דובר של חברת התעופה "מכסיקנה דה אויאסיון".

ביום ראשון התרסק מטוס תובלה של מוזאמביק במזרח אפריקה. 44 בני אדם נהרגו בינהם אשתו של שר ההגנה, אלברטו צ'יפאנדה, וכמה אישים בכירים בממשלה. בהודעת המשרד המדיני של המפלגה השלטת פרלימו נאמר, כי מטוס התובלה, מדגם אנטונוב־26, התרסק זמן קצר לאחר שהמריא משדה התעופה של העיר פמבה על חוף הים, 250 ק"מ דרומית מגבול טנזניה.

חמישה ניצולים אושפזו במצב קשה.

מודעי תובע מחב' החשמל להפסיק לשלם שכר חריג

מאת יהודה שרוני ואלי אלעד
סופרי "הארץ"

שר האוצר, יצחק מודעי, פנה אתמול להנהלת חברת החשמל ודרש ממנה להפסיק לאלתר תשלום תוספות שכר חריגות, שניתנו לעובדי חברת החשמל על ידי ההנהלה, בניגוד לחוק התקציב.

התשלום החריג הראשון הוא תוספת של 1.6 אחוזים, המשתלמת פעמיים בשנה (האחת שולמה בראש השנה והשנייה היתה אמורה להיות משולמת בפסח). התשלום השני הוא תוספת של 6 אחוזים, שניתנה בניגוד לחוק, כאשר במקור היתה אמורה להיות בגובה של 1.5 אחוזים בלבד.

דירקטוריון חברת החשמל קיים אתמול ישיבה יוצאת מן הכלל בתביעת שר האוצר. בתום דיון סוער דחה דירקטוריון החברה את הדרישה ליום ה', כנראה כדי לא להחריף את יחסי העבודה עם עובדי חברת החשמל, האמורים לקבל משכורות היום. הנהלת חברת החשמל נמצאת במצוקה. אם יוחלט על ביטול התוספת, עלולה מערכת יחסי העבודה בחברה להחריף עד כדי שביתה. אם ההנהלה תחליט לא לבטל את התוספת, היא עלולה להיתבע לדין על־ידי רשות החברות הממשלתיות, בגין עבירה על חוק הרשות. מערכת היחסים בין מנכ"ל חברת החשמל, יצחק חופי, לבין מנכ"ל רשות החברות, זאב רפאה, היא עכורה. האחרון טוען, כי מנכ"ל חברת החשמל פועל בניגוד לחוק החברות ומנסה לעקוף אותו.

כונס הנכסים הרשמי: חשד למעשי תרמית של דנברג ב"ירדניה"

מאת צבי הראל
סופר "הארץ"

נציג כונס הנכסים הרשמי הציג אתמול בבית המשפט המחוזי דו"ח, ממנו עולים חשדות למעשי תרמית שביצע לכאורה יעקב דנברג, המנכ"ל לשעבר של חברת הביטוח "ירדניה", הנמצאת בהליכי פירוק.

מפרק "ירדניה", עו"ד בועז נהיר טען אתמול בבית המשפט, כי בשנת 1984 היתה מעוניינת קבוצת אנשי עסקים בראשותו של דנברג להשתלט על "ירדניה", שהיתה בקשיים. המפקח על הביטוח היתנה את הרכישה בהשקעה של שני מיליון דולר בחברה, כי מיליון דולר יוכנס לקופת החברה על־ידי דנברג. עו"ד נהיר טען, כי דנברג העלים מידיעתו של המפקח ומידיעתם של סוכני הביטוח — שהם בין הנושים היום — כי מיליון הדולר שהפקיד דרך בנק אוצר החייל הופקדו על תנאי. לבסוף, לא הושקע הכסף בחברה. המפרק טען, כי דנברג משך את מיליון הדולר במארס 1985 מבנק אוצר החייל — ללא אישור מועצת המנהלים — וזו הסיבה העיקרית להתמוטטות החברה.

עוד טען המפרק, כי דנברג העמיס הוצאות בכ־400 אלף ד' על "ירדניה", שלא היו שייכות כלל לחברה. עוד סיפר, כי דנברג שילם לאיש העסקים אריה לבנון (הבעלים הקודמים של "ירדניה") מיליון דולר מקופת "ירדניה". לטענת עו"ד נהיר, כסף זה היה צריך להיות משולם מכיסו של דנברג.

סוכן הביטוח יוסף ארזן סיפר אתמול בעדותו, כי בשלב מסויים נודע לו ולחוגים בענף כי החברה נמצאת בקשיים — אולם דנברג שיכנע אותו כי החברה פותחת דף חדש על־ידי הזרמת כספים עליה. ארזן אמר, כי כתוצאה מהבטחותיו של דנברג הוא השליש פרמיות ב־600 אלף דולר לקופת החברה.

דנברג: מחלוקת עם הבורסה מנעה ההשקעה

בתצהיר תשובה אומר דנברג, בין היתר, כי אכן התכוון להשקיע מיליון דולר אולם בגלל מחלוקת שלו עם הבורסה — שהיוותה את ההשקעה על תנאי — משך בחזרה את השקעתו. פרקליטו יוסף אלון טען, כי אבסורד הוא לטעון, כי מיליון דולר מוטט את החברה — מפני שלקראת המפולת עמד הגרעון שלה על כעשרה מיליון דולר.

אתמול היה אמור דנברג להיחקר בחקירה פומבית, מכוח פקודת החברות, על־ידי המפרק — אולם חקירתו נדחתה ל־15 במאי.

נגד דנברג תלוי ועומד צו עיכוב יציאה מהארץ שאושר על־ידי בית המשפט העליון.

בנק ישראל מנהל מגעים למכירת בנק צפון אמריקה

מאת אריה לביא,
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בנק ישראל מנהל מגעים עם גורמים המגלים עניין ברכישת בנק צפון אמריקה. הבנק מנוהל כעת על ידי מנהל מורשה מטעם בנק ישראל, יוסף ויגנקין, לאחר גילוי המעילה בסכום של יותר מ־15.5 מיליון דולר.

פרט לבנק הבינלאומי, המבקש לשלב את בנק צפון אמריקה עם בנק אגודת ישראל שבבעלותו, מגלים עניין לפחות שני גורמים נוספים בבנק זה: בנק מסחרי וכן קבוצה של משקיעים פרטיים.

אחת ההערכות היא שהבנק ימכר [illegible] בבנק ישראל [illegible] במסגרת של מו"מ בעלי המניות של בנק צפון אמריקה מסרבים להגדיל את ההון של הבנק, בעקבות המעילה שהיתה בו.

סימני השאלה לגבי מצב הבנק לאחר המעילה עדיין גדולים, מקומם, כי עם התגלות [illegible] מנהלו הבנק, משה שפטן, [illegible] שאלות שעדיין נותרו פתוחות.

פרס ביקש משמיר להקפיא התגובה בפרשת ולדהיים ולהמתין להתפתחויות

מאת עקיבא אלדר, נדב שרגאי ויורם טל
סופרי "הארץ"

שר החוץ יצחק שמיר נעתר לבקשתו של רה"מ שמעון פרס להקפיא את התגובה הישראלית הרשמית בפרשת ולדהיים. ממקורות במשרד רה"מ נודע, כי השניים שוחחו בנושא טרם יציאתו של פרס לארה"ב.

זמן קצר לפני כן דנה הנהלת משרד החוץ בנושא, והחליטה לנסח תגובה, שעיקרה תמיכה בהצעה של הקנצלר האוסטרי לקיים בירור מקיף בהאשמות סביב עברו הנאצי של ולדהיים. התגובה היתה אמורה להתפרסם השבוע. כאמור, החליטו פרס ושמיר להמתין להתפתחויות נוספות, ולשמור בינתיים על שתיקה.

רה"מ מתכוון להודיע גם לראשי הקונגרס היהודי העולמי, המארחים אותו בניו־יורק, כי ישראל לא תנקוט עמדה בפרשה כל עוד לא הואשם ולדהיים כחוק וההאשמות לא הוכחו. אדגר ברונפמן, נשיא הקונגרס היהודי העולמי, הנמנה עם ידידיו הקרובים של פרס בארה"ב, הפציר בו באחרונה לתמוך במאבקו של הארגון נגד ולדהיים. לדעת מקורות במשרד רה"מ, חושש פרס מהחרפת היחסים עם אוסטריה. ולדהיים זוכה לתמיכה ציבורית רחבה באוסטריה.

ולדהיים חשוד משנת 1947

"ידיעות" פרסם אתמול לראשונה הודעה בעניין ולדהיים. זה צילום של תעודה, שמספרה 25572, שניתנה ביוגוסלאוויה, ובה תיאור ההאשמות היוגוסלאוויות נגדו. התעודה הנה של הוועד הממלכתי לקביעת פשעי הכובשים הנאצים ועוזריהם.

שמו של ולדהיים מופיע בשלושה מסמכים רשמיים, הכוללים רשימות של חשודים בביצוע פשעי מלחמה בתקופת מלחמת העולם השנייה, בהם מסמך רשמי של האו"ם, שהוכן בסוף שנות הארבעים — גילה אתמול ד"ר ג'ון מנדלסון, המשנה למנהל המדור הצבאי בארכיון הלאומי של ארצות־הברית, השוהה בארץ כאורח אוניברסיטת חיפה, בשיחה עם עיתונאים.

בלגראד (ע"צ). קורט ולדהיים היה קצין מודיעין — מסר אתמול העיתון היוגוסלאווי "וצ'רנייה נובוסטי".

מרפי: ארה"ב עשויה לקיים עוד תמרונים במפרץ סירטה

וואשינגטון (ע"ר) ריצ'ארד מרפי, עוזר מזכיר המדינה, אמר שלשום, כי ארצות־הברית עשויה לקיים עוד תמרוני צי במפרץ סירטה, כדי להתייצב נגד טענת לוב, כי מי המפרץ שייכים לה.

בראיון טלוויזיה אמר מרפי, כי אם שליט לוב מועמר קדאפי ימשיך להצהיר, כי ללוב ריבונות על המפרץ, ויסגור אותו לספנות הבינלאומית, "שוב נוכיח את זכותנו שם". מרפי הוסיף, כי "אין לנו בינתיים לוח זמנים לתמרונים כאלה".

בראיון טלוויזיוני אחר אמר סגן מזכיר המדינה מייקל ארמקוסט, כי גובר הרוגז על לוב בקרב המדינות הערביות המתונות. "לאט, אבל לבטח, קדאפי זורע את זרעי חורבנו הוא", אמר ארמקוסט. בתשובה לשאלה — האם ארצות־הברית צריכה לתמוך בהדחתו של קדאפי — אמר ארמקוסט, כי ארצות־הברית מצטרך למצוא את הדרך לטפל בו.

הרצוג משבח פעולת ארה"ב בלוב

(ע.) נשיא המדינה חיים הרצוג שיבח אתמול את ארצות־הברית על הפעולה הצבאית שערכה בלוב.

אמש בקונצרט / נתן מישורי

להגיע להזדככות

האוראטוריה "אליהו" מאת מנדלסון בקונצרט הפילהרמוני השישי בסידרה 1 עם המנצח הלמוט רילינג, מקהלת "גכינגר קאנטוריי" והסולנים אריה דינה, מרגה שימל, אלדו באלדין ואנדריאס שמידט בהיכל התרבות בתל אביב.

בטרם מעריפים שבחים ותהילים ל"אליהו" של מנדלסון בפילהרמונית, יש להביא תודה בגבר את זכרון ה"דקוראם" של ורדי, על התנופה הדרמטית שבביצוע ועל קולות הסולו הנדירים. רק אז יכול אתה להעריך נכונה את מלוא החשיבות של המימדים הטבעיים של ביצוע טוב מאוד — מקהלה השולטת בתפקידיה בידע ויכולת מלאים; סולנים צעירים, שקולותיהם אף כי אינם יוצאים דופן במימדיהם הפיזיים מצטיינים ביופי, מפותחים היטב ומנוצלים ברוב הבעה, בהיגוי ברור לחלוטין ובהצפנויות אמנותית לדוגמה; ומנצח, הלמוט רילינג, שידיעת הביצוע המאוזן היטב על כל מרכיביו הרבים ותחושת השלם האמנותי מדריכים את קביעותיו המוסיקליות ואת עשייתו המשכנעת מאוד.

וכשכך הדבר ואתה תופס ומקבל בחלק הראשון של האורטוריה (שומן ביצוע, כולל הפסקה, הוא קרוב לשלוש שעות) את הביטוי של ארציות יוסית — מעשיו הדרמטיים של אליהו בהוויאת הבער ובנצחונו על נביאי הבעל — אתה מוכן באמת לעלות למדרגה הבאה שבנה מנדלסון, למדרגה הרוחנית.

מנדלסון אכן מגיע בחלק האורטוריה השני אל שיאים רוחניים. הוא מעביר את המאזין מיסוריו של אליהו, שקשה לו לפשר בין אמונתו העזה באלוהים ובצידקתו לבין הידיעה הברורה שגם העינויים מקורם ברצון האלוהים והשואל על כן את נפשו למות, אל ההוד והפלא שבהתגלות האלוהים ובעליית אליהו בסערה השמיימה. לכולם — למקהלה ולכל אחד מן הסולנים — ובעיקבות כך למאזינים, מאפשר מנדלסון הזדככות. ולכך אומנם הגיעו הלמוט רילינג ותמריו.

שיחת היום / גדעון אלון

עם: פרופ' עליזה שנהר, ראש החטיבה לפולקלור באוניברסיטת חיפה
על: "מתיחות" ה־1 באפריל

המתיחות הפכו מתוחכמות ומרושעות

היום, כמו מדי שנה ב־1 באפריל, יצפו בתוכניות קול ישראל, גלי צה"ל ואולי גם בכל העיתונים ל"מתיחה" את הציבור.

מהו מקור המנהג הזה?

מקור המנהג במדינות אירופה, שם מכונה ה־1 באפריל יום השוטים. יש בו שילוב של מנהגים ואמונות עתיקות הקשורות בגירוש החורף. החורף באירופה הוא קשה ועם סיומו נוהגים לקיים קרנבלים ויצירת עולם הפוך. פעם היה נהוג באירופה, שמישהו היה מתחפש לחורף ובטקס פומבי היו מגרשים או משלחים אותו למקום אחר, כדי להוציא את החורף. ראו בכך חלק מהתמורה של עונות השנה, עם היבט היתולי. מאוחר יותר השתלבו במינהג הזה תפיסות עממיות שקשורות בישו, שהכהן הגדול שלח אותו לנציב הרומי. זהו מעשה שחוזר ונישנה כמשחקי הפסיון, בהם מתארים באופן דרמטי את היסורים של ישו. אלה משחקים שהיו נהוגים כבר בימי הביניים בחג הפסחא.

מתי החל מנהג ה"מתיחות" של ה־1 באפריל?

אי אפשר לדעת מתי זה החל, כיוון שזהו פולקלור, ואין מדובר בדברים כתובים, אלא במנהגים שבעל־פה. יש אומרים שזה החל בימי הביניים ואולי כבר קודם לכן.

איך המנהג הזה "התגלגל" אלינו?

אצלנו יש מיזוג של כל מיני תרבויות. יהודים שהגיעו ארצה מאירופה והכירו שם את המנהגים האלה, הכניסו זאת לחוג שלנו. אין לזה כמובן שום קשר לעניין היהודי.

להיפך. אנחנו היינו שמחים אילו החורף היה נמשך קצת. לא?

מה גם שלפי האמונה הדתית שלנו, אסור לשקר ולרמות. גם אצלם זה איסור. אבל מותר לשטות בימים מסויימים, שבהם באופן מכוון הופכים את העולם. זה היפוך מכוון, שנועד להוציא את החיים מהמסלול הרגיל. כאילו החיים הם הצד ההפוך, ולכן מבטלים ליום אחד את כל האיסורים כגון יראת כבוד, אי־אמירת שקר, ניבולים וכו', על מנת ליצור מערכת חופשית בין אנשים.

כיצד ממגמה עתיקת יומין לגירוש החורף, הפכו את ה־1 באפריל ליום של "מתיחות" בנושאים פוליטיים?

האמצעים הטכנולוגיים שהתפתחו יצרו תמורות במנהגים. פעם ה"מתיחות" היו נעשות בין בני משפחה ומכרים והן היו הרבה יותר תמימות ופשוטות. כך, למשל, היו משלחים אדם לשליחויות שווא. אבל עכשיו, כשקומוניקציית ההמונים התפתחה כל־כך, חלק מהסמלים העתיקים נעלמו. ה"מתיחות" הפכו למתוחכמות יותר ולפעמים גם מרושעות. כיום זה נעשה מעשה פומבי שנועד להתל באנשים רבים. כיום גם למכור "ברווז" עיתונאי, וזהו "מתיחה".

במשפט הדיבה של דוד ינאי נגד ארגון נכי צה"ל:

המהנדס וגשל: חיברתי דו"חות ששימשו לחילוץ ארגון נכי צה"ל מחקירה

מאת צבי הראל
סופר "הארץ"

המהנדס צבי וגשל חיבר בשנת 1977 שני דו"חות, ששימשו לחילוץ אנשי ארגון נכי צה"ל מחקירה משטרתית ולחילוץ החשודים ממעצר — פרטים אלה מסר שלשום בבית המשפט וגשל עצמו, כאשר העיד שלשום במשפט הדיבה שהגיש האדריכל דוד ינאי נגד ארגון נכי צה"ל.

ינאי הגיש לבית משפט השלום בתל־אביב קובלנה פלילית פרטית על הוצאת לשון הרע נגד הארגון. בקובלנה טוען ינאי, כי בפברואר 1978, ניסה ארגון נכי צה"ל להטיל בו דופי, באמצעות איגרת ששלחה לחברי הארגון, על רקע תלונתו במשטרה על מעשי שחיתות בהם היה מעורב, לטענתו, גם יו"ר הארגון לשעבר, שלמה לדור. פרקליטתו של ינאי, עו"ד דניאלה גרצלין טוענת, כי עצם הפנייה של ינאי למשטרה, שהיתה חובתו המקצועית והאזרחית, הוצגה על־ידי הארגון כהתנהגות בזויה ושפלה שנועדה לשרת, כביכול, אינטרסים אישיים פסולים.

בעדותו שלשום סיפר המהנדס וגשל, כי נחקר בשעתו על־ידי המשטרה, בחשד של סיוע לגניבות בפרוייקט, עליהן התלונן במשטרה האדריכל ינאי וכי כתב את הדו"חות על רקע המצוקה שאליה נקלע "בגלל ואחרי שנחקרתי במשטרה". בעדותו מסר שתי גרסאות בקשר לרקע לכתיבת הדו"חות, שבהם ניסה להטיל דופי בעבודתו של ינאי. בתשובה לשאלת השופט, אריה זאב אמר העד, כי כתב את הדו"חות כמכתבים אישיים לשלמה לדור, אולם נראה לו תמוה, שהשתמשו בדו"חות ל"שימוש חיצוני". גירסתו השנייה של וגשל היתה, כי ארגון נכי צה"ל היה במצוקה בגלל חקירת המשטרה ו"הייתי צריך להציל אותם" כדבריו. לדבריו, המשטרה הביאה לבית המשפט עדויות לא נכונות על אנשים שאיתם עבד עוד משנות ה־50. עוד סיפר, כי עסק בהכנת חומר רקע לפגישה שקיים בשעתו שלמה לדור עם היועץ המשפטי לממשלה אז, פרופ' אהרן ברק, בעניין החקירה המשטרתית. "יתכן", אמר העד, "שלא הייתי צריך לעסוק בזה".

בהמשך חקירתו על־ידי פרקליטתו של ינאי, אישר וגשל, כי בניגוד למה שכתב בדו"חות, בהם נאמר, כי הוכנו אחרי בדיקה יסודית, נכתב הדו"ח הראשון אחרי שעסק בעניין לא יותר מחמישה־שישה ימים.

בעת עדותו הוגשה לבית המשפט כראיה הודעתו של וגשל במשטרה. בהודעה במשטרה סיפר, כי הקבלן דרש יותר מאשר הגיע לו והוא (וגשל) הקטין את החשבון ב־250 אלף לירות (במחירי 1977).

בקטע אחר בעדותו בבית המשפט טען וגשל, כי העובדות שמסר בדו"חותיו הן נכונות והוא מצטער על הניסוח שלהם.

המשך המשפט נדחה לחודש יולי. הארגון מיוצג על־ידי עו"ד משה שוויג.

למעלה מ־500 [illegible] בהתפוצצות זיקוקין די־נור

פקין, (ע"ר) התפוצצויות של זיקוקין די־נור בסין בשנה שעברה גרמו למותם של 578 בני אדם ולפציעתם של 1,639. על כך מסר עתון מקומי.

התקרית הקשה ביותר היתה באפריל שעבר בבית החרושת לזיקוקין בצפון סין, שם אירע פיצוץ ו־83 בני אדם נהרגו.

מרבית ההתפוצצויות אירעו בבתי חרושת באזורים כפריים. העתון קרא לשפר את אמצעי הבטיחות בבתי חרושת אלה.

הרצוג פתח כנס עולמי של המגשימים

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

"ישראל תמשוך עליה, רק אם יחול שינוי בדימוי שהיא מקרינה לגולה. כל עוד יורדים ויוצאים בניה לרעות בשדות זרים, לא נוכל לעודד יהודים לעלות לארץ". כך אמר אמש נשיא המדינה, חיים הרצוג, בפתיחת הכינוס העולמי של המגשימים, שידון בהקמת תנועת מגשימים אוטונומית, במסגרת ההסתדרות הציונית העולמית.

מאתיים חברי תנועות הנוער הציוניות, תנועות העלייה, ארגוני נוער וסטודנטים התאחדויות עולים וארגונים אחרים מתכנסים לשלושה ימי דיונים, במסגרת הכינוס. שני שליש מהמתכנסים חברים בתנועת "מגשימים" בחו"ל.

ערך את העמוד: אהוד גרנדר

אילנה וגיורא אלמגור
חובקים תאומות
אחיות לגיא וניר
נכדות: ליעל ויעקב אלמגור [illegible] לחנה ברזילי
נינות: לחנה ברזילי ולאסתר רכטהנד
נהלל, 31.3.86

להשכרה אולם
בשטח של 513 מ"ר במקום מרכזי באזור התעשיה של מפרץ חיפה.
האולם שוכן בקומה א' וכולל:
* מעלית מטען, הכנה למזוג אויר, מואר היטב, טלפון ושירותים צמודים.
* מותאם במיוחד כאולם מכר ותצוגה
בפרטים נא לפנות לטלפון:
בימים א–ה 16.00 – 08.00 ,04-794193 ,04-794083. בערב 04-732512.

העיר
לעיתון העיר
דרוש/ה
כתב/ת
עדיפות לבעלי רקע כלכלי
לקביעת ראיון טלפון 654793

המעלות של אל על

	מעל' מינימום	מעל' מכסי'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	3	6	גשם	1	10
אתונה	12	18	מ"ח	13	23
בוקרשט	10	18	מ"ח	—	—
ברלין	5	10	גשם	1	9
וינה	6	12	גשם	2	10
ז'נבה	7	11	גשם	4	9
לונדון	4	6	גשם	6	9
ליסבון	11	15	בהיר	9	17
מדריד	10	20	מ"ח	2	17
ניו־יורק	14	22	מ"ח	13	26
פאריס	6	10	גשם	9	13
פרנקפורט	5	8	גשם	4	8
ציריך	6	11	גשם	—	—
קהיר	13	20	מ"ח	12	24
קופנהאגן	1	4	גשם ושלג	3	7
רומא	7	16	מ"ח	10	22
שטוקהולם	10	3	גשם ושלג	3	6

הנוסע המאושר
אל על ELAL

"שאלתיאל" ר.ש.י.
בית מסחר לחומרי בנין ואינסטלציה בע"מ
(בפירוק מרצון)
ניתנת בזה הודעה, כי באסיפה כללית יוצאת מן הכלל של החברה אשר התקיימה ביום 10.3.86, נתקבלה החלטה מיוחדת לפרק את החברה מרצון ולמנות את מר יום טוב שאלתיאל מר יוסף זלסקי ומר רודה קסטוריאנו מרחוב שמוסקין 4 ראשון לציון, למפרקי החברה.
על נושי החברה להגיש את תביעותיהם למפרקים לפי המען הנ"ל תוך 21 יום מיום פרסום הודעה זו. תביעות שיוגשו לאחר מועד זה לא ייענו.
יום טוב שאלתיאל, יוסף זלסקי ורודה קסטוריאנו, מפרקים

בצער רב הננו מודיעים על פטירתו בניכר של אחינו היקר
מאיר בן־נסים טוקטלי ז"ל
איש ירושלים ידיד נפש אוהב הבריות
הובא למנוחות עולם בסידני שבאוסטרליה
ביום ב' כ' באדר ב' תשמ"ו 31.3.86
ת.נ.צ.ב.ה.
אשתו: ביאטריס
ילדיה: לאה, ראובן ודניאל
אחיותיה: רבקה וויקטוריה
אחיה: אליעזר, משה, יעקב ופנחס ומשפחותיהם

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו
השופט ד"ר אלעזר זליקסון ז"ל
נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו ולגילוי המצבה היום יום שלישי כ"א אדר ב', תשמ"ו 1.4.86 בשעה 15.00 בבית העלמין בקרית שאול.
האוטובוס יעמוד לרשות הקהל על יד ביתו של המנוח. רחוב גלוסקין 1, תל־אביב, בשעה 14.30.
ותודתנו נתונה לכל מנחמינו בכתב ובעל פה.
אשתו: סופיה זליקסון והמשפחה

לאבי וצבי ברגשטיין
משתתפים באבלכם הכבד במות
אביכם ז"ל
חבריכם לעבודה

לשופט יוסף לוין
אתך באבלך הכבד במות עליך אחותך
דבורה ז"ל
שופטי בית המשפט המחוזי בבאר־שבע

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של אבי וסבנו היקר
היינץ (הנס) סימון
ב"ר שמואל ז"ל
הלוויה תתקיים היום יום שלישי כ"א אדר ב' תשמ"ו 1.4.86 בשעה 2 אחה"צ בבית העלמין נחלת יצחק
אבלים:
בנו: גדעון
נכדיה: סיגל ובועז
וכל בני המשפחה

יקירנו
עקיבא תדמור (כהן)
איננו
הלוויה תתקיים מחר, יום רביעי, כ"ב אדר ב' תשמ"ו (2.4.86), בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין בהרצליה.
המתאבלים:
רעייתו: חנה
ילדיו: בועז, רותי, גדעון וב"ב
אחיו: דוד וב"ב
ומשפחות זליבנסקי, רימון, ליפשיץ, הרצוק שטרנברג ותמור

ייתכן שיעקב אגמון ימונה למנהל התכניות בטלוויזיה

אם במכרז המתקיים היום לא ייבחר איש מן המועמדים הפנימיים לתפקיד

מאת לילי גליל

מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, מקיים בימים האחרונים מגעים חשאיים עם יעקב אגמון (שפרש מניהול תיאטרון בית-ליסין) לשם מינויו לתפקיד מנהל התוכניות בטלוויזיה.

מועמדותו של אגמון תתאפשר, אם במכרז המתקיים היום בטלוויזיה, לא ייבחר איש מן המועמדים הפנימיים לתפקיד מנהל התוכניות. שבעה מעובדי הטלוויזיה – אבישל מוסקוני, גידי לזר, צבי גורן, אלי ניסן, נתן כספי, אפרים סטן ונויל ויר-סברוה. יתמודדו היום במכרז על תפקיד מנהל התוכניות בטלוויזיה.

קיום המכרז נדחה חודשים ארוכים, לאחר שחברי הוועד המנהל, המנכ"ל ומנהל הטלוויזיה לא הגיעו ביניהם לכלל הסכמה. באותם חודשים הפעילו גורמים פוליטיים לחצים על ההנהלה לעכב את המכרז או לפתוח אותו מחדש, בין השאר, על מנת לאפשר לבמאי יוסי צמח לגשת למכרז. בטלוויזיה מעריכים, כי איש מן המועמדים לא ייבחר במכרז היום. במצב עניינים זה, ייפתח המכרז למכרז חיצוני-פנימי חדש.

אגמון טרם נתן לפורת תשובה סופית, אך הגורמים התומכים במועמדותו חוששים, כי על אף כישוריו, ינסו נציגי הימין בוועד המנהל למנוע את מינויו מסיבות פוליטיות.

טעות שלנו

במאמרו של אליהו סלפטר "כשמחיר הנפט יורד" (30.3.86), שמו של המרצה על הנהירה למדינות הנפט הוא גיל פיילר.

גידוף אנטישמי לכלב גורר גירוש מהקיבוץ

מאת אלי אלעד

מתנדב ששהה בקיבוץ עין המפרץ ואמר באנגלית "כלב יהודי מלוכלך" לכלב שהיה באותה עת בחורה, סולק מהקיבוץ.

על המקרה מסופר בעלון עין המפרץ. חבר המשק, וולי, האחראי על המתנדבים, ישב במשרדו כאשר שמע מאחד החדרים את הקריאה באנגלית "כלב יהודי מלוכלך". וולי נכנס לחדר, ראה שהקריאה הופנתה לכלב. המתנדב התנצל ואמר, שלא היו לו כל כוונות אנטישמיות. עם זאת קיבל עליו את הדין ועזב את הקיבוץ.

תמונה זו צולמה בידי בנו של הרב הראדומי, מאיר ברמן ז"ל, בבית הקברות בהר הזיתים, ביום שבו התגלתה חומת לבנים מסביב לקבר אביו. מן הבירור המתפרסם בימים אלה בשבועונות החרדיות מתברר, כי האנשים שבתצלום הם חברי בית דין צדק של העדה החרדית, שבאו לבדוק את "מעשה הרשע החשש" של קבורת רב ראדומי, ליד "נפטרים בשרים". (צילום: סטיב ברמן).

מזכיר כ"ך בפ"ת נידון לקנס בסך אלף ש"ח ולמאסר על תנאי

העסקן הורשע בהתקהלות אסורה, נסיון תקיפה והעלבת עובד ציבור ★ בוצעה עסקת טיעון עם התביעה

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"
בפתח תקווה

1000 ש"ח קנס ושנת מאסר על תנאי לשלוש שנים נגזרו אתמול על ידי שופט בית משפט השלום בפתח תקווה, שלי טימן, על אליהו פרטוש (41) מזכיר תנועת כ"ך באזור פתח תקווה.

פרטוש הורשע בעבירות של התקהלות אסורה, ניסיון לתקיפה, התנהגות פרועה במקום ציבורי והעלבת עובד ציבור.

האירועים, שעליהם נשפט פרטוש, כללו יריקת ביצים לעברה של ח"כ שולמית אלוני ומזכיר מרכז מפ"ם חגן ארז החודש וכן בגין אי גידורה של במה שסביבה ועליה התכנסו אנשי כ"ך בדצמבר אשתקד.

פרטוש הודה באשמות שיוחסו לו, לאחר עסקת טיעון שנעשתה עם התביעה. התובע המשטרתי, אבי מנצור, טען לפני השופט טימן, כי מעשים מסוג זה שביצע הנאשם פוגעים בציבור כולו וכבר היו מקרים מעולם שמעשים שהתחילו בפגיעות פה נגמרו באסון – והדגיר את רצח אמיל גרינצווייג, ז"ל.

סניגורו של הנאשם – עו"ד בארי ציין כי מדובר בהרשעה ראשונה ומדובר בנאשם, ללא עבר פלילי וביקש מהשופט לשקול עד כמה מעשהו של מרשו הוא פלילי.

השופט טימן התייחס בגזר דינו לעסקת הטיעון ולידך עליה, בעיקר בשל ההרשעה המהירה אפילו אם היא נובעת להלק מהאישומים, "הן משום החיסכון בזמן בית המשפט ובזמנם של העדים והפרקליטים והן משום שהכרעה מהירה ומתן עונש משיגים אותו אפקט ומטרה שבגדה הוגש אותו כתב אישום".

השופט סרב להתייחס לדיעותיו הפוליטיות של הנאשם ולזיקה של המפלגה שהוא משמש כמזכירה בפתח תקווה. "התייחסות כזו איננה מעניינו של בית משפט זה."

המפד"ל תומכת בהנהגת שעון קיץ; מתנגדת לרכבל בשבת

ביקורת חריפה בסיעת הליכוד נגד החלטות הממשלה בעניין סר"ב וקופ"ח

בוועדות ובסיעות / דן מרגלית

בישיבת סיעת המפד"ל ר הנהלתה התבטאו זבולון המר, אבנר שאקי, יהודה בן-מאיר ואברהם מלמד בזכות שעון הקיץ. גם השר יוסף בורג לא שלל גישה זו, אך לבקשתו, נמנעו מהכרעה פורמאלית. באותה ישיבה קראה המפד"ל לראש עיריית חיפה, אריה גוראל, להימנע מהפעלת הרכבל. בנושא זה המפד"ל נתונה ללחץ של השדולה הדתית.

הסיוע לסר"ב ולקופ"ח – "כניעה אידיאולוגית"

יושבת ראש סיעת הליכוד, ח"כ שרה דורון, מתחה אתמול ביקורת חריפה על החלטת הממשלה לסייע לסולל בונה ולקופת חולים. בדיון בהנהלת הסיעה אמרה דורון, כי זה "פרס לגופים כושלים על חוסר יעילות וניהול כושל, מבלי שנעשה דבר בכל הקשור לפיקוח על ייעוד הסיוע".

ח"כ אריאל וינשטיין הדגיש, כי לא סייעו למאות חברות, שנקלעו לקשיים. ח"כ פנחס גולדשטיין השיב, כי הובטח סיוע גם לגורמים אחרים בענף הבנייה. הוא תקף את ראש הממשלה שמעון פרס, שיצא את הארץ ביום, שבו מאשרת הכנסת את התקציב.

ח"כ יגאל כהן התנגד לפריצת התקציב. ח"כ מיכאל איתן תבע, ששרי הליכוד יסבירו לסיעה את מה שכינה "הכניעה האידיאולוגית" בהצביעם בעד הסיוע לסולל בונה ולקופת חולים. ח"כ עוזי לנדאו אמר, כי על ההסתדרות היה למכור את נכסיה, ובעיקר את תדיראן ואת בנק הפועלים, לפני קבלת הסיוע.

ליזום חקירה על ואלדהיים

בפנייה אל שר המשפטים, משה נסים, ביקשה ח"כ גאולה כהן (התחיה) ליזום חקירה בפרשת עברו הנאצי של קורט ואלדהיים. "לא יעלה על הדעת, כי ממשלת ישראל, הרואה את עצמה, והצדק, גם כממשלת העם היהודי תעמוד מן הצד, ותשאיר את המערכה רק בידי הקונגרס היהודי העולמי", היא אומרת.

מתלוננת על פעולת חב"ד בפורים

ח"כ שולמית אלוני (רצ) העבירה אתמול לוועדת החינוך מידע שאספה מהורים על משלוח מנות של פעילי חב"ד, שהוצגו בבתי הספר בתוספת תעמולה חב"דית, בברכת הרבי מלובאביץ'. "לא יעלה על הדעת, כי משרד החינוך יאשר פעולה חד-צדדית זו של עשיית נפשות במסגרת בתי ספר חילוניים", כתבה אלוני. היא קראה לוועדת החינוך להתייחס לממצאים האלה כשתסכם היום את סדרת הדיונים על החזרה בתשובה.

מציעים לשנות ההטבות לעולים

עולים יקבלו הלוואה עומדת במקום השיטה הקיימת של פטורים ממס – מציעה לניסיון ועדת העלייה והקליטה בראשות ח"כ מרים גלזר-תעסה. עוד המליצה הוועדה לבטל חלק ניכר מן הפטור לתושבים חוזרים משום שיש בו "מעין לגיטימציה לירידה ומתן פרס ליורדים". את הכספים, שייחסכו עקב כך, המליצה הוועדה להעביר לחיילים משוחררים.

קולס דוחה מסירת הודעתו

ח"כ אלי קולס, יושב ראש ועדת חוקה, חוק ומשפט, הודיע אתמול לחברי ועדתו, כי לאחר שמבקר האוניברסיטה משה בן זאב יסיים לחקור בפרשה – ימסור קולס עצמו הודעה אישית לוועדה. חברי הוועדה הסכימו.

ח"כ מרדכי וירשובסקי מ-שינוי הכחיש אתמול כי, למעשה, ויתרו חברי הוועדה על הדיון בנסיבות, שבהן העניק פרופסור יצחק אנגלרד לקולס אפשרות להיות עורך דין. הוא אמר, כי קולס הבטיח לה, שבן זאב עומד לסיים את חקירתו, ולכן ניאות להמתין לה.

שוחל מסתייג מהצעת ויינרוט

שר האנרגיה והתשתית, משה שחל, הציע אתמול להיצמד להצעת החוק נגד גזענות, כפי שהוכנה עלידי משרד המשפטים, אף, כי "אולי איננה מושלמת", ולהעדיפה על פני חוות דעתו של ד"ר יעקב ויינרוט, שהוגשה לשדולה הדתית.

לאחר ניתוח מפורט של הצעת ויינרוט כתב שחל, כי היא הוכנה עלידי השדולה הדתית, שחבריה חששו שמא תשורבב מסורת ישראל להגדרת הגזענות. אולם, ויינרוט עצמו לא התייחס לבעיה כלל.

פרס הבטיח לבורג ולוורדיגר: הרכבל בחיפה לא יפעל בשבתות

הדתיים ייפגשו היום עם נציגי הליכוד בעיריית חיפה כדי לתאם עמדות

מאת נורית בהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

ראש הממשלה, שמעון פרס, הבטיח לשר הדתות, יוסף בורג, ולח"כ אברהם ורדיגר, ערב נסיעתו לארה"ב, כי הרכבל בחיפה לא יפעל בשבת. מטעם החוגים הדתיים בעיר נמסר, כי מרכז מפלגת העבודה עומד לדון בימים הקרובים בנושא הרכבל, אולם אתמול אי אפשר היה להשיג אישור על כך מחוגי מפלגת העבודה.

הדתיים בחיפה את שר הדתות, יוסף בורג וח"כ אברהם ורדיגר, לסיכול פעילות הרכבל בשבת. בינתיים מתעכבת הפעלת הרכבל, שנועדה להפתח היום, והחוגים הדתיים מודים, כי העיכובים חלים גם הודות ללחציהם.

היום אמורים החוגים הדתיים בחיפה להיפגש עם סיעת הליכוד בעירייה לתיאום עמדות בנושא הרכבל. כן יפגשו עם עו"ד בזיה חלבי, השותף הדרוזי בחברת הרכבל, בניסיון להניעו מלשמש "גוי של שבת" בהפעלת הרכבל.

הופסקה פעילות המטווח בסך-ג'ין

מאת ראובן פדהצור
סופר הצבאי של "הארץ"

בעקבות מותו של הילד, שנכנס למטווח סנ-ג'ין בצפון, הורה הרמטכ"ל להפסיק את פעילות המטווח, עד שהמצב בו יהיה לשביעות רצונה של מחלקת ההדרכה במטכ"ל. בנוסף לכך הורה מה"ד לבצע ביקורות במטווחים נוספים הקרובים לאזורי מגורים.

בעקבות תאונות נשק, שאירעו באחרונה בצה"ל, הורה שר הביטחון לשים את הדגש לשמירה על כלי הנשק, בשל הדאגה זו הוגברו גם הביקורות בנושא זה.

ועדה בראשותו של האלוף ממון, שהוקמה באוגוסט 1985 בידי סגן הרמטכ"ל, נועדה לערוך את נוהלי הטיפול של צה"ל בנושאי גניבה ואובדן נשק. ועדה זו תגיש את מסקנותיה בעוד כחודש.

צעיר ממחנה פליטים ליד עזה נהרג באש סיור משמר הגבול

סטודנט מביר זית נפצע קשה בהפגנה ליד הקמפוס

מאת סופר "הארץ" בשטחים

שלושה סטודנטים מאוניברסיטת ביר-זית נפצעו אתמול, אחד מהם קשה, בעת פיזור התקהלות לרגל יום האדמה.

התלמידים יצאו מהקמפוס הישן, הקימו מחסומי אבנים על הכביש, הבעירו צמיגים ויידו אבנים לעבר כלי-רכב ישראליים. כוח של צה"ל הגיע למקום וניסה לפזר את המפגינים באמצעות גז מדמיע וכדורי גומי. החיילים קראו לאחד התלמידים לעצור. כאשר סירב, ירו באוויר ואחר-כך לכיוון רגליו.

הצעיר, ג'מאל אברבוזיק, נפצע קשה והועבר לבית החולים "הדסה" בירושלים. בעת האירוע נפצעו עוד שני סטודנטים, שאושפזו בבית החולים "מקאסד" בירושלים.

תלמידות מהסמינר למורות "שירה" ברמאללה ותלמידים מבית סאחור, הפגינו אתמול אף הם לרגל יום האדמה. התלמידות מרמאללה יידו אבנים לעבר כלי-רכב ישראליים. בשני המקרים השתמשו כוחות הביטחון בגז מדמיע, כדי לפזר את המפגינים.

בכפר קבאטיה שליד ג'נין נזרק בקבוק תבערה לעבר אוטובוס צבאי. לא היו נפגעים ונגרם נזק קל.

כוחות הביטחון ביטלו אתמול את העוצר שהוטל על העיר יריחו, כדי לפתוח בחיפושים אחר חוליה, הנושאת כנראה באחריות לשורת פיגועים, שהיו באחרונה באיזור. שלשום בלילה נזרק בקבוק תבערה לעבר טנדר של צה"ל, בקרבת אתר העתיקות של יריחו. שעה קלה קודם לכן עלתה מכונית אזרחית על מוקש-צעל בדרך עפר המובילה להיאחזות אלישע, צפונית לעיר. לא היו נפגעים, אך למכונית נגרם נזק.

בסריקה שנערכה במקום נתגלה מוקש נוסף.

מוקש דומה התפוצץ באותו מקום לפני כשבועיים וגרם נזק למכונית פרטית. קציני צה"ל בשטח הביעו אתמול תרעומת על כך, שהגורמים האחראים אינם דואגים לסגור את הדרך להיאחזות אלישע.

איתן רבין, סופר "הארץ" מוסר: תושב מחנה הפליטים אל-בורג' בעזה, נאסר אסיפין בן 18, נהרג אתמול מאש של סיור משמר הגבול שסייר באזור מחנה הפליטים.

מקור צבאי מסר אתמול ל"הארץ", כי אתמול בשעה 8 בבוקר, בעת שסיור של משמר הגבול עבר באזור מחנה הפליטים נזרק לעברו בקבוק תבערה. הבקבוק החטיא את הסיור והתפוצץ על גגה של בית הספר המקומי. זורק הבקבוק החל לברוח. כאשר אנשי משמר הגבול זיהו אותו קראו לעברו לעצור. משלא עצר, ירו אנשי מג"ב בצעיר ופגעו בו. הצעיר נהרג במקום.

"ההצגה גורמת לדמורליזציה"

מורים מסרבים להביא את תלמידיהם להצגה של בית ליסין

מאת לילי מגדלר
סופר "הארץ" לענייני חינוך

מורים, מנהלים ורכזים חברתיים בבתי הספר על-יסודיים, מסרבים להביא את תלמידיהם בשאורגן להצגה "נטושים" בתיאטרון בית ליסין בתל-אביב, לטענתם, ההצגה "עלולה ליצור דמורליזציה בקרב תלמידים, העומדים בפני גיוס".

המחזה "נטושים" מאת הלל מיטלפונקט עוסק במפגש בין חייל מצרי לחייל ישראלי, שננטשו על ידי יחידותיהם במלחמת ההתשה. המפגש מוליד קרבה רגשית בין השניים.

לפני כשבועיים הוזמנו מורים ורכזים חברתיים להצגה, כדי שיביאו את תלמידיהם לצפות בהצגה במסגרת "יום תיאטרון". בתום ההצגה נימקו חלק מהם, מדוע לא ימליצו על ההצגה באוזני התלמידים.

אומקדרפ"י תקיים ועידתה במאי

מאת סופר "הארץ"

תנועת אומקדרפ"י תקיים במאי את ועידתה במעמד הנשיא וראש הממשלה. יו"ר הנהלת התנועה, זלמן שוהל, מסר כי מצפים ל-3,000 חברים רשומים בתנועה בתום מיפקד חברים שהוא אחראי לעריכתו.

שוהל אישר את הידיעה בדבר קיום מגעים בין תנועתו לבין ראשי מפלגת העבודה בדבר אפשרות של שותפות. אך ציין כי לא קוימו כל מגעים בדבר איחוד עם תנועת יחד בראשותו של השר עזר ויצמן.

ערך את העמוד: יצחק לאור

טסים לאילת בלי מע"מץ

טסים ארקיע לאילת ולא משלמים מע"מ

טוס ארקיע לאילת עכשיו משתלם יותר.
משתלם לטוס עם ארקיע לאילת כי בימים אלו בוטל המע"מ גם על טיסות ארקיע לאילת וזה אומר שאתה מרוויח יותר.
אתה מרוויח גם טיסה זולה, גם בתי מלון פטורים ממע"מ במחירים מיוחדים וגם בילויים מדליקים במחירי איזור הסחר החופשי
בחר לך אחת מחבילות הנופש הנפלאות של ארקיע לאילת ותהנה יותר.

פנה למשרדי ארקיע
תל-אביב: מרכז ההזמנות: טל. 03-426262, מחי הנופש: 413222, רח' פרישמן 11: 03-233285, חיפה: 04-643371,
ירושלים: 02-225888, נתניה: 053-40734,
ואצל כל סוכני הנסיעות.

arkia ארקיע
ב-55 דקות לאילת
איזור הסחר החופשי.
קווי תעופה ישראליים בע"מ

ולנטינו

הנעל שהולך לה...

ועכשיו שוב אפשר להשיג את דגמי "ולנטינו" שאזלו מן השוק.

לבחירתך דגמי ולנטינו במבחר צבעים מרהיב. ספורט ואלגנט, עשויות עור (פנים וחוץ) נוחות וגמישות ומתאימות לכל שעה ואירוע.

נעלי בריל
שמן שהולך לך...

להשיג ברשתות השיווק ובחנויות הנעלים המובחרות ובחנויות המפעל:
בן אביגדור 18, ת"א קניון איילון, רמת-גן.

לשכת רואי חשבון בישראל
מונטיפיורי 1 תל-אביב

המכון להשתלמות עורכי דין בישראל
של לשכת עורכי הדין בישראל
והפקולטה למשפטים, אוניברסיטת תל-אביב

מזמינים את ציבור רואי החשבון ועורכי הדין לערב עיון משותף בנושא:

אכיפת חוקי מיסים, חקירות

בהשתתפות: עו"ד מנחם ברגר – ראש לשכת עורכי הדין בישראל.
רו"ח ישראל שטראוס – נשיא לשכת רואי חשבון בישראל.

ה"ה: ד"ר אריאל רוזן צבי
רו"ח עו"ד ישראל ברון
ד"ר עו"ד מאיר ליפא
עו"ד גיורא עמיר
רו"ח עו"ד פלומין יחזקאל
מר אברהם צרפתי
עו"ד גבריאל קליינג
רו"ח יוסף שחק.

ערב העיון יתקיים ביום רביעי כ"ב אדר ב' 2.4.86 במלון "הילטון" גן העצמאות בתל-אביב בשעות 15:00-19:00.
דמי ההשתתפות ליחיד 30 שקלים.

ההרשמה בטלפון: – לשכת רואי חשבון בישראל 03-661114
המכון להשתלמות עורכי הדין 03-414376
מספר המקומות מוגבל וההרשמה תסגר בהתאם למספר המקומות באולם.

בנק לאומי לישראל

וחברות-בנות שלו

תמצית מאזן מאוחד ליום 31 בדצמבר 1985

מותאם להשפעת האינפלציה*
(אלפי שקלים חדשים)

	1985 (31 בדצמבר)	1984** (31 בדצמבר)
מזומנים בקופה ופקדונות בבנקים מרכזיים	5,692,383	6,652,961
פקדונות בבנקים	5,853,590	6,652,018
אגרות חוב להשקעה	1,068,397	1,202,443
מניות להשקעה	147,328	156,735
ניירות ערך למסחר	584,646	1,053,952
הלוואות לממשלה (בעיקר פקדונות באוצר)	7,849,374	8,147,718
הלוואות לציבור	11,333,790	12,881,024
בניין בנק וציוד	622,018	620,932
נכסים אחרים	105,629	217,725
	33,257,155	37,585,508

	1985 (31 בדצמבר)	1984** (31 בדצמבר)
פקדונות הציבור	21,408,697	24,155,209
פקדונות מבנקים	3,078,178	4,346,817
פקדונות למתן הלוואות	2,907,928	2,903,347
שטרי התחייבות, שטרי הון ואגרות חוב שאינם ניתנים להמרה	4,381,058	4,768,702
התחייבויות אחרות	297,154	281,169
סך כל ההתחייבויות	32,073,015	36,455,244
זכויות בעלי מניות חיצוניים	78,152	67,338
הון עצמי	1,105,988	1,062,926
	33,257,155	37,585,508

תמצית דו"ח רווח והפסד מאוחד לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1985

מותאם להשפעת האינפלציה*
(אלפי שקלים חדשים)

	1985	1984**
רווח מפעולות לפני מסים	186,554	196,474
הפרשה למסים על הרווח מפעולות	75,050	114,535
רווח מפעולות לאחר מסים	111,504	81,939
חלק הקבוצה ברווחים (בהפסדים), נטו של חברות-בנות שלא אוחדו	(26,802)	(4,463)
	84,702	77,476
חלקם של בעלי מניות חיצוניים	(1,706)	(7,386)
רווח נקי לשנה	82,996	70,090

דו"ח מאוחד על השינויים בהון עצמי לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 1985

מותאם להשפעת האינפלציה*
(אלפי שקלים חדשים)

	1985	1984**
הון עצמי לתחילת השנה	1,062,926	979,592
הפרשים בגין תרגום הדוחות הכספיים של החברות-הבנות העיקריות בחו"ל	(37,796)	15,551
רווח נקי לשנה	82,996	70,090
ריבית על התחייבויות הכלולות בהון העצמי	(2,138)	(2,307)
הון עצמי לסוף השנה	1,105,988	1,062,926

* לפי מדד דצמבר 85
** תואם מחדש
הדו"ח הכספי המלא נמצא לעיון בכל סניף של הבנק

חברות-בנות עיקריות הכלולות במאזן

בנקים מסחריים בישראל - בנק אגוד לישראל (25 סניפים), בנק ערבי-ישראלי (31 סניפים), בנק עליה-לאומי (11 סניפים)

חברות למימון לטווח בינוני וארוך - בנק לאומי למשכנתאות, בנק לאומי לפיתוח התעשיה, בנק לאומי לפיתוח החקלאות, לאומי חברה למימון, לאומי גח"ל עבודי חברה להשקעות בע"מ

חברות בנות בנקאיות בחו"ל - בנק לאומי טרסט קומפני אוף ניו-יורק (24 סניפים), בנק לאומי (בריטניה), (6 סניפים), בנק לאומי (צרפת), (9 סניפים), בנק לאומי (שוויצריה), (3 סניפים), בנק לאומי (קנדה), (3 סניפים), לאומי לישראל (לטין אמריקה) - קסה בנקריה (אורוגוואי), (2 סניפים)

חברות מימון וסחר בחו"ל - לאומי אינטרנשיונל אינווסטמנטס לקסמבורג, לאומי קיימן פיננס וטרסט קורפ', לאומי סקיוריטיס קורפ'

חברות להשקעה - חברה להשקעות של בנק לאומי
בנק להשקעות - לאומי ושות' בנק להשקעות (מרצ'נט בנק)

קבוצת בנק לאומי מונה 412 סניפים ומשרדים מהם 70 בחו"ל

בנק לאומי

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

מנסדורף ופרקיס ניצחו בטורניר קלן

טניס

קלן (אי־פי). הטניסאי הישראלי עמוס מנסדורף ניצח כאן אתמול את יריבו הגיר וילאנדי קאלי אורנטן 7–5, 7–5, בסיבוב הראשון של טורניר גולדסטאר המקומי על פרסים בסך כולל של 142 אלף דולאר. מנסדורף בן ה־20 נזקק לפחות מ־90 דקות, כדי לגבור על אורנטן, המדורג 91 בעולם — בשלב אחד מעל הישראלי.

בשעה מאוחרת יותר ניצח גם הישראלי שחר פרקיס שהודיח מהטורניר את האוסטרלי ברודריק דייק 6–1, 6–4. המערב גרמני אודו ריגלבסקי ניצח את נלסון ארסס מבראזיל 7–5, 7–5.

לסיבוב השני עלו גם הצ'כי ליבור פימאק שניצח את הגיר וילאנדי ראסל סימפסון 3–6, 6–4, 6–4, 6–4 והאוסטרלי מארק אדמונדסון שניצח את ההולנדי מיכאל סחיפרס 6–4, 6–4.

בקר ניצח את לנדל

אלוף ויכבלדון בוריס בקר זכה בבכורה, וב־50 אלף דולאר, כאשר ניצח את הצ'כי איוואן לנדל 7–6, 6–3, בגמר טורניר וולבו בשיקאגו. הטניסאי המערב גרמני בן ה־18 השיג בזה את ניצחונו הראשון על לנדל אחרי ארבעה הפסדים רצופים, והנחיל לידידו הצ'כי את כישלונו הראשון בתום סידרה בת 29 ניצחונות רצופים. בשובר השיוויון פיגר לנדל 1–3, בטרם זכה בחמש נקודות רצופות. היתה זו הפעם הראשונה ב־14 תחרויות, שלנדל איבד מערכה.

במישחק הגמר לזוגות ניצחו האמריקאים קאן פלאק ורוברטו סאגוסו את אדי אדוארדס מדרום אפריקה ופראנצ'יסקו גונזאלס מפאראגוואי 6–0, 7–5.

באשוויל, טנסי, זכו פאם שרייוואר וברברה פוטאר בטורניר הנשים המקומי, כאשר גברו 6–3, 6–4 על אלופות ווימבלדון, האוסטרלית אליזבת סמיילי והאמריקאית קאתי ג'ורדן. המנצחות התחלקו בפרס הראשון בסך 60 אלף דולאר, והמפסידות קיבלו יחדיו 30 אלף דולאר.

המוביל והאלוף יופיעו בקיץ באינטרטוטו

מכבי יבנה, מחזיק גביע הטוטו, איבד את זכות ההופעה באירופה בגלל דירוג 12 בטבלה

מאת סופר "ספורט הארץ"

מכבי חיפה, אלוף הליגה בכדורגל, והפועל תל־אביב המוביל את הטבלה הלאומית, ייצגו את ישראל בטורניר הקיץ האירופי האינטרטוטו — כך החליטה אתמול מזכירות ההתאחדות לכדורגל. התאריך הקובע הוא השבת שלפני ה־1 באפריל, כך אמר אתמול שאול סוררי יו"ר הנהלת ההתאחדות.

מכבי יבנה שזכה בגביע הטוטו בעונה שעברה לא ייצג את ישראל בטורניר האירופי, מפני שלא דורג לפחות במקום השמיני. שלמה שוויסה יו"ר הקבוצה אמר, כי יערער על ההחלטה מאחר שבמכבי יבנה סברו, שהמחזור הקובע הוא המחזור ה־24, כלומר עוד שני מחזורים.

אושר המרתון בשבת ברמת־גן

מאת סופר "ספורט הארץ"

מזכירות ההתאחדות לכדורגל אישרה אתמול את קיום מרתון המישחקים — שלושה בזה אחר זה בשבת הקרובה באיצטדיון רמת־גן. במישחק הראשון (שעה 11.30) יתמודד שמשון עם הפועל פתח־תקוה. במישחק השני (13.30) יתמודד המוליך הפועל תל־אביב ומכבי פתח־תקוה. לבסוף (15.30) יתמודדו מכבי נתניה והאלוף מכבי חיפה.

ג'ון בירן מבקיע את השער החמישי לקווינס פארק ריינג'רס, שהביסה אתמול את צ'לסי 6–0 בדרבי לונדון של מחזור הפסחא בליגה האנגלית (צילום רויטר של אי־פי)

אחרי 0–0 במנצ'סטר יונייטד

אוורטון איבדה את הבכורה לליוורפול

המובילה החדשה ניצחה 2–0 את מנצ'סטר סיטי ★ ק.פ.ר — צ'לסי 6–0

צמרת הטבלה האנגלית

1.	ליוורפול	36	36–73	70
2.	אוורטון	35	38–74	70
3.	מנ' יונייטד	35	28–57	65
4.	צ'לסי	33	41–49	62
5.	וסטהאם	31	28–50	60
6.	ארסנל	33	35–42	58

ליגה אנגלית

לונדון (אי־פי). המירוץ לאליפות הליגה האנגלית בכדורגל הפך אתמול לדו־קרב בין שתי קבוצותיה של העיר ליוורפול, המובילות את הטבלה עם 70 נקודות כל־אחת, בתום מחזור חג הפסחא שחולל מהפך נוסף בדירוג.

ליוורפול, שניצחה במיגרשה הביתי באנפילד את מנצ'סטר סיטי 2–0, עלתה לפיסגה בזכות הפרש שערים עדיף על אוורטון, שכפתה 0–0 על מנצ'סטר יונייטד. לאוורטון מישחק חסר.

מנצ'סטר יונייטד איבדה הזדמנות נוספת לחולל מיפנה, כאשר לא הצליחה לפרוץ את הגנת אוורטון, לעיני קהל מאוכזב שמנה יותר מ־51 אלף צופים. אחרי מוצגת רווית מתח, היו ליונייטד שלוש הזדמנויות להכרעת המישחק לזכותה. פראנק סטייפלטון, שעלה כמחליף, סחט עצירה מרהימה משוער המילואים של אוורטון, בובי מימס, בעוד שמארק יוז וגורדון סטראקן החטיאו פעמיים. גם לאוורטון היתה הזדמנות טובה בשלבי הסיום, כאשר נגיחה של גראהם שארפ נבלמה על ידי הבלם מארק היגינס. יונייטד נותרה מאוכזבת במקום השלישי, במרחק 5 נקודות, אבל גם אוורטון שילמה מחיר יקר: היא איבדה בדקה ה־52 את מלך השערים שלה, גארי לינקר, שירד בגלל מתיחה ברצועה והוחלף על ידי אדריאן היט.

מנהל ליוורפול קאני דאלגליש החזיר את עצמו להרכב, על חשבון פול וולש, וקצר תשואות מ־43 אלף הצופים. הקשר סטיב מקמהון כבש את שני השערים בדקות ה־32 וה־60.

48 שעות אחרי שהובסה 0–4 על ידי וסטהאם, נחלה אתמול צ'לסי כישלון נוסף בדרבי לונדוני, הפעם 0–6 נגד ווהרים על המישטח המלאכותי של קווינס פארק ריינג'רס. היתה זו עוד סידרת לחץ מצלצלת לחניכיו של ג'ון הולינס, שאיבד גם את החלוץ הסקוטי הבינלאומי שלו, דייויד ספידי, אשר הורחק בדקה ה־66 זו הפעם השלישית העונה. גארי באניסטר כבש שלושער למנצחים, ג'ון בירן הבקיע פעמיים ולירוי רוזניור השלים את ה"שישייה" בדקה ה־82.

וסטהאם השיגה ניצחון שני ברציפות, הפעם 2–1 על טוטנהאם, והיא מדורגת חמישית עם 60 נקודות — אבל בחמישה מישחקים פחות מאשר המובילה. טוני קוטי היקנה יתרון לווסטהאם בדקה ה־17, הארגנטיני אוסואלדו ארדילס השווה כעבור חמש דקות (שערו הראשון העונה), אבל פראנק מק אוורי קבע יתרון נוסף לווסטהאם בדקה ה־43. חמישה משחקני טוטנהאם הוזהרו על ידי השופט, בהם גם ארדילס, שהוחלף על ידי קלייב אלן.

מאות מאוהדי ארסנל, שהופתעה במיגרשה 1–2 על ידי ווטפורד, תבעו את החזרתו של המנהל דון האו שהתפטר בגלל מגעים שניהלו ראשי המועדון עם טארי ואנבלס מברצלונה.

יתר התוצאות: אסטון וילה — לסטר 1–0, איפסוויץ' — קובנטרי 1–0, ניוקאסל — שפילד ונסדיי 1–4, נוטינגהאם — ברמינגהאם 0–3.

היום יהיו שני מישחקים נוספים: לוטון — ווסט ברומיץ', סאותהמפטון — אוכספורד.

אף שנוצחה 0–1 בצ'ארלטון, נשארה נוריץ' בראש הליגה השניה עם 73 נקודות, לפני פורטסמות (66), שניצחה 3–2 בברייטון. צ'ארלטון שלישית עם 59 נקודות.

ליגה גרמנית

1–1 לברמן בדורטמונד

דורטמונד (אי־פי). ורדר ברמן השיגה אתמול תיקו 1–1 במיגרשה של בורוסיה דורטמונד, כדי לשמור על יתרון בן 4 נקודות בראש טבלת הבונדסליגה. לזכותה 45 נקודות לעומת 41 של באיירן מינכן, כאשר נותרו חמישה מחזורים לסיום העונה.

46 אלף צופים חזו במישחק השלמה, בו היקנה תומאס וולטר יתרון 1–0 לברמן בדקה ה־4. מיכאל זורק השווה בבעיטת 11 מטרים בדקה ה־19.

קט־רגל

אס"א באר שבע לטורניר באירופה

מאת סופר "ספורט הארץ"

נבחרת הקט־רגל של המיכללה לחינוך גופני בבאר־שבע תייצג את אס"א בטורניר בינלאומי גדול שיהיה בקיץ באירופה. נבחרת המיכללה זכתה במפתיע באליפות אס"א, לאחר שהשיגה חמישה ניצחונות בבית הגמר ולא שמטה שום נקודה. יוסי שושני מהפועל באר־שבע היה השחקן המצטיין. במישחק הקובע ניצחו שחקני באר־שבע את נבחרת הטכניון 4–2. האוניברסיטה העברית בירושלים דורגה שניה. באליפות אס"א בקט־רגל השתתפו נבחרות של 12 מוסדות להשכלה גבוהה. המצטיינים היו אייל בר־לייבוביץ ותמיר גילת מאוניברסיטת תל־אביב, ושלומי שטיקר מאוניברסיטת חיפה.

פליישר קלע סל בעירפול חושים

לאחר המישחק בחולון אובחן כי הכדורסלן לקה בזעזוע מוח קל

דרמה

מאת יהושע שגיא

מאות הצופים שחזו שלשום בחולון במישחק הכדורסל האחרון של הליגה, העימות על המקום השלישי בין הפועל חולון להפועל תל אביב, היו עדים להתרחשות דרמטית עוצרת נשימה שהזכירה את ריצת המרתון של השוויצית גבי שייס־אנדרסון באולימפיאדת לוס אנג'לס, כאשר הגיעה מעולפת באבדן עשתונות אל קו המטרה.

בחולון זה קרה בתחילת המחצית השניה: עופר פליישר קפץ לכדור ולפתע ספג חבטה אדירה בפרצופו ממרפקו של הענק שחום העור של חולון קליף פונדקסטר. פליישר התמוטט לפארקט, ניסה לקום, כאשר חברו לקבוצה מייק לארג'י לא הבחין באירוע ומסר לו את הכדור. פליישר התגבר עם הכדור לעבר הסל וקלע בהצלחה. אחר כך הוחל להתגבר במבט בוהה, כשכל גופו מתפתל במוחשי הכה, לעבר ספסל הפועל תל אביב. מיד מיהרו אליו אל תוך המישטח רופא הקבוצה ד"ר יצחק קורן והמעסה דני פלכטר, שתמכו בו בהליכה מתנודדת עד לספסל הקבוצה. כאשר הגיע לספסל התמוטט פליישר ונראה כמי שאיבד את הכרתו. כל אותה עת עקבו הצופים בחרדה אחרי הכדורסלן גבה הקומה שמבטו הבוהה הסגיר כאילו אסון קרב.

לאחר המישחק נלקח עופר פליישר לבית החולים וולפסון בחולון, שם נערכו צילומים ואובחן, כי לקה בזעזוע מוח קל.

עופר פליישר. כפי שצולם שלשום על ספסל הפועל תל אביב, כשהוא בוהה בחלל אחרי שספג חבטת מרפק אדירה בפרצופו. בבית החולים נקבע, כי לקה בזעזוע מוח קל (צילום: עוזי קרן)

המיקרה עלול היה להסתיים באסון, אילמלא היו צמודים לספסל הפועל תל אביב רופא ומעסה. יצוין, כי חוקת איגוד הכדורסל אינה מחייבת נוכחות רופא ומעסה על ספסל הקבוצות המשחקות, ורק קבוצות מעטות — כמו מכבי תל אביב, אליצור נתניה, הפועל תל אביב ועוד — טורחות לשתף בצוות הקבוצה גם צוות רפואי קבוע.

הנפלד (35 נק') הוביל את רמת־השרון לאליפות שניה

ניצחה בגמר את בסמ"ת חיפה 74–61 ★ רמי לבירן (בן 16) קפץ למרחק 7.42 מטר

מאת מיכאל קרנון

נבחרת בית־הספר מקיף השרון, מרמת השרון, זכתה אתמול בפעם השניה ברציפות באליפות בתי הספר התיכוניים בכדורסל, לאחר ניצחון 74–61 (38–24) על נבחרת בסמ"ת מחיפה.

רמת השרון התבססה על יכולתו המצוינת של כדורסלן נבחרת הנוער, גיל הנפלד, שקלע 35 נקודות, קלט 21 כדורים חוזרים, חסם 5 זריקות לסל ומסר 6 מסירות לסלים. הנפלד, הממשיך בפעילותו למרות ששבר בשבוע שעבר את זרת ידו השמאלית, נבחר לשחקן המצטיין של האליפות. קבוצתו הוליכה בכל שלבי המישחק ויתרונה לא הועמד, כמעט, בסכנה. כוכב בסמ"ת, שמעון אזולאי, יצא בחמש עבירות בדקה ה־27, לאחר ששותק על ידי הנפלד. דוחן שהם הוסיף 12 נקודות לזכות רמת השרון. אלי הבר (23), אזולאי ושאול לירון (10 נקודות כל אחד) — הירבו לקלוע לבסמ"ת. המישחק היה באולם אליצור נתניה, לעיני 1000 צופים.

הישגו בקפיצה לרוחק

הקופץ למרחק רמי לבירן, בן ה־16, תלמיד בית הספר מקיף השרון, קבע אתמול הישג מצוין באליפות בתי הספר של מחוז תל אביב באתלטיקה. לבירן ניתר ל־7.42 מטרים, שיפור של 19 ס"מ לשיאו האישי הקודם.

הקפיצה העניקה לו מקום במשלחת הישראלית למישחקי הגימנסיאדה, שיהיו ביוני בנים, צרפת. השיא הישראלי, 7.53 מטרים, שייך לצבי עמלי.

התעמלות

מתעמלים ישראלים היום להונגריה

מאת סופר "ספורט הארץ"

המתעמל יעקב לוי מהפועל חולון והמתעמלת רדיסל שרון מהפועל קרית־ביאליק עומדים לצאת היום להונגריה, כדי להשתתף באליפות הבינלאומית הפתוחה של הונגריה. המשלחת הישראלית תכלול גם את המאמן יעקב רישניה, המאמנת זהבה דיסמן, השופטת הבינלאומית ורד מולר. זו הפעם הראשונה שמתעמלים ישראלים מוזמנים לאליפות הבינלאומית הפתוחה של הונגריה. בתחרות ישתתפו מתעמלים מ־19 מדינות, ביניהם אלופי עולם וזוכים במדליות אולימפיות מהגוש המזרחי.

היום המירוץ ה־14 לזכר עמיצור שפירא

מאת סופר "ספורט הארץ"

מירוץ השדה לזכר מאמן האתלטיקה עמיצור שפירא, שנרצח באולימפיאדת מינכן ב־1972, יהיה היום במכון וינגייט בפעם ה־14. במירוץ ישתתפו כ־2,500 רצים. לפני המירוץ יהיה טכס לזיכרו של עמיצור. את הלפיד תישא אתלטית העבר אסתר רוט־שחמורוב שהיתה חניכה של עמיצור. המירוץ המרכזי יהיה למרחק 5,000 מ'. לאחר המירוץ יהיה טכס מסורתי לחלוקת מילגות ע"ש עמיצור שפירא.

כדורעף

בת־ים חותרת לתואר הכפול

מאת סופר "ספורט הארץ"

הפועל בת־ים, שזכה באליפות המדינה בכדורעף בפעם הראשונה בתולדותיו, ינסה לזכות הערב בתואר הכפול. הוא יתמודד בגמר גביע המדינה עם הפועל קרית־אתא. המישחק יתחיל בשעה 20.00 באולם "עלית" באוניברסיטת תל־אביב.

אלוף האלופים לפני פתיחת העונה

מישחק אלוף האלופים המסורתי, בין האלוף לבין מחזיק הגביע, יהיה שבת אחת לפני פתיחת העונה הבאה — כך הוחלט במזכירות ההתאחדות. בשנים האחרונות היה המישחק בתום העונה, ולא כפי שנהוג במדינות רבות בעולם לפני העונה שאחריה.

כדורסל

מליניאק יאמן עונה נוספת בגליל

מאת יצחק ברתנאי, סופר "ספורט הארץ"

אריה מליניאק יאמן את כדורסלני הפועל הגליל העליון עונה נוספת — הוחלט בישיבת הנהלת הקבוצה. יש מגמה למנות את הכדורסלן אריק מנקין בעוזרו, אך עדיין אין סיכום סופי.

כן הוחלט לא לשחרר את הכדורסלן בראד ליף לאליצור נתניה. העלתה הצעה להציע את השחקן למכבי תל־אביב תמורת שני צעירים, אך הפניה עדיין לא נעשתה.

אן.בי.איי.

35,004 נקודות — שיא חדש של ג'אבר

ניו־יורק (אי־פי). קארים עבדול ג'אבר, שיחגוג בעוד 15 ימים את יום הולדתו ה־39, קלע 16 נקודות וסייע ללוס אנג'לס לייקרס לגבור על גולדן סטייט 124–117.

16 הנקודות שקלע ג'אבר העלו את מאזנו, ב־17 שנותיו באן.בי.איי. ל־35,004 נקודות. ג'אבר עבר את גבול 35,000 הנקודות בקליעת־יד בידו השמאלית, ברבע השלישי של המישחק.

פילדלפיה התייצבה למישחקה הביתי מול דאלאס מאווריקס עם שמונה שחקנים בלבד, ללא מוזס מאלון, קלמנט ג'ונסון, סדלס מקארד, בובי ג'ונס ואנדרו טוני. אולם צ'ארלס בארקלי קלע 32 נקודות וקטף 25 כדורים חוזרים, וטרי קאטלדג' הוסיף 29 נקודות — שיא אישי — ופילדלפיה ניצחה 114–113. הסיקסרס כבר הוליכו ביתרון של 24 נקודות, במהלך הרבע השלישי.

לארי בארד קלע 40 נקודות וקווין מקהייל הוסיף 24 בניצחון 122–117 של בוסטון על ניו ג'רזי. ג'ראלד הנדרסון — שהופיע בעבר במדי בוסטון — קלע 8 סלים ברציפות, צבר 20 נקודות והוליך את קבוצתו הנוכחית, סיאטל, לניצחון 103–89 על פיניקס.

● נשיאות ההתאחדות לספורט קיבלה אתמול אור ירוק מהנהלת המוסד לצרף שלושה ענפים חדשים. הנשיאות תמנה ועדה שתבחון את התאמתם של קריסה, ברמינגטון ורכיבה על סוסים, להצטרף אל 18 הענפים שכבר מסונפים להתאחדות לספורט.

מונדיאל 86

ניצחון 1–5 למכסיקו

קאראטארו, מכסיקו (אי־פי). נבחרת הכדורגל של מכסיקו, המתכוננת לגמר הגביע העולמי, הביסה את קבוצת ארגנטינוס ג'וניורס 1–5 במישחק ראווה שהיה באיצטדיון קורחידורה — אחד מאתרי הטורניר העולמי שיחול בסוף מאי.

המכסיקאים שלטו בכל מהלך המישחק, אבל הבקיעו לראשונה רק דקה לאחר ההפסקה על ידי קרוז. לאחר שלושה שערים נוספים לזכות מכסיקו הגיבו הארגנטינים בבעיטת 11 מטר של אולגין, לפני שנגרטה קבע 1–5 בדקה ה־87.

שוסטר סופית: לא אשחק במדי גרמניה במכסיקו

דיסלדורף (אי־פי). כוכב הכדורגל המערב גרמני ברנד שוסטר, בן ה־25, הודיע אתמול סופית כי לא ילבש את מדי הנבחרת הלאומית במישחקי הגביע העולמי במכסיקו. "העפלנו לגמר במכסיקו בלעדי שוסטר, ואני משוכנע כי נמלא שם תפקיד ראשון במעלה גם בלעדיו", אמר מאמן הנבחרת פראנץ בקנבאואר, הגם שלא הסתיר את אכזבתו.

שוסטר, המשחק בקבוצה הספרדית ברצלונה, הסתכסך בשעתו עם ראשי הנבחרת ועתה החליט לדחות סופית גם את "הזהירו" של בקנבאואר. בתוך כך נודע, כי שוסטר מנהל מגעים בדבר הופעה במדי האמבורג בעונה הבאה.

מופע ראווה בקט־רגל לאגודת אל־סם

מאת סופר "ספורט הארץ"

אחדים משחקני נבחרת ישראל בכדורגל ישתתפו הערב במופע ראווה של קט־רגל, שהכנסותיו יוענקו לאל־סם, האגודה למלחמה בסמים.

המופע יחל בשעה 20.15 בהיכל הספורט במלחה. האירוע הראשון יהיה מישחק בין נבחרת הכנסת לנבחרת הטלוויזיה (בשנה שעברה ניצחה הטלוויזיה 3–2). האירוע המרכזי יהיה מישחק בין נבחרת ירושלים למכבי תל־אביב מחוזק בשני שחקני מכבי חיפה, האחי ארמלי וציון מרילי. שחקני העבר שייע גלזר ונחום סטלמך יבעטו לשערו של ברדרוס יעקב הודרוב. כן תהיה הופעת מחול ולהטוטים של להקת פולקלור גרוזינית. את הערב ינחה שדר הטלוויזיה יורם ארבל.

קונורס שילם הקנס ויצא לחופשה־מאונס

ניו־יורק (אי־פי). ג'ימי קונורס שילם אתמול קנס של 20 אלף דולאר והחל בעונש השעיה בן עשרה שבועות, בעקבות סירובו להמשיך במישחק חצי הגמר נגד יריבו הצ'כי איוואן לנדל, בטורניר בוקה ראטון, פלורידה, ב־21 בפברואר.

הטניסאי האמריקאי בן ה־33 יוכל לשוב לפעילות בטורניר קווינס קלאב בלונדון, ביוני הבא, המשמש בדרך כלל "חימום" לאליפות ווימבלדון.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב — יפו

תיק אזרחי 368/86

בעניין: פקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג—1983

ובעניין: פירוק איציק מרחסים בע"מ (חברה רשומה)

המבקשת: מניבם עבודות עפר ובניה בע"מ מיוצגת ע"י ב"כ עוה"ד יונה ההלוי ו/או אורי זיינץ, מרחוב ארלוזורוב 90, תל־אביב

פרסום בקשת פירוק

ניתנת בזה הודעה, כי ביום 6.2.1986 הוגשה בקשה לבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו לפרק את החברה הנ"ל, וכי בקשת פירוק זו תבורר בפני בית המשפט האמור ביום 21.4.1986 שעה 08.30.

כל נושה או משתתף של החברה האמורה הרוצה לתמוך במתן צו בעניין הבקשה או להתנגד לה, רשאי להופיע בעת הבירור, אם בעצמו או באמצעות בא כוחו. העתק מן הבקשה יינתן לכל נושה או משתתף של החברה שידרוש זאת מן החתום מטה תמורת התשלום הקבוע בעדו.

יונה ההלוי, עו"ד

טלפונים: 239588, 245070

הערה: כל הרוצה להופיע בשעת הבירור חייב למסור, או לשלוח באמצעות הדואר, לחתום לעיל הודעה על רצונו זה. ההודעה, בציון השם והמען של האיש או הפירמה ובחתימתם או בחתימת עורך דינם, צריכה להימסר באופן שתגיע לחתום לעיל לא יאוחר משעה 13.00 של יום 20.4.1986.

ביום השנה לפטירתו של

משה קשתי ז"ל

לשעבר מנכ"ל "ציב"

נעלה לקברו להתייחד עם זכרו, מחר יום רביעי
כ"ב אדר ב' תשמ"ו 2.4.86 בשעה 15.30
בבית העלמין קרית שאול תל־אביב

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירתנו

שושנה אביגדורי

לבית אבן עזרא

ההלויה תתקיים היום יום ג' 1.4.86
בקבוץ אלונים בשעה 15.30

המתאבלים: אביה: יהודה אבן עזרא
בעלה: זלמן אביגדורי
בתה: אורית קרן ומשפחתה
בנה: עדי אביגדורי
אחותה: דבורה זהבי ומשפחתה
אחיה: קובי אבן עזרא ומשפחתו

לקובי אבן עזרא

משתתפים בצערך על פטירת אחותך

שושנה אביגדורי

חבריך ב"קובים"

לליהוא וייסר ולמשפחתו

אתכם באבלכם בהלקח האב

משה ז"ל

אשבת בע"מ
חברה לבנית מבני תעשיה

לחברנו **גבי מיסד**

אתך באבלך במות אמך

מרים ז"ל

הנהלת אורט

ליעל, יוסי, לימור והמשפחה

אתכם באבלכם הכבד
במותו של יקירכם

מנשה אברס ז"ל

מחבריו לעבודה במשרד ראש הממשלה

בצער רב אנו מודיעים
על פטירתו של יקירנו

אנשל רוזנבלום ז"ל

ההלוויה התקיימה אתמול בחולון
יושבים שבעה בבית המנוח

המשפחה המתאבלת

לזאב פרידמן

משתתפים באבלך
במות **אמך**

החברים לעבודה

במלאת שלושים לפטירתו של יקירנו

עו"ד ראובן וינברג ז"ל

תערך אזכרה וגילוי מצבה ביום חמישי כ"ג אדר ב' תשמ"ו 3.4.86
בשעה 4.30 אחה"צ בבית העלמין נחלת יצחק
נפגשים על יד שער בית העלמין
תודתנו נתונה לכל מנחמינו בכתב ובעל פה

המשפחה

לצבי בן־ארי

משתתפים באבלך על מות

אחיך ז"ל

אימוג בע"מ

לקראת חג הפסח

איכות

ב־20% הנחה

עבור מזומן

*או 5 תשלומים שווים בלי ריבית

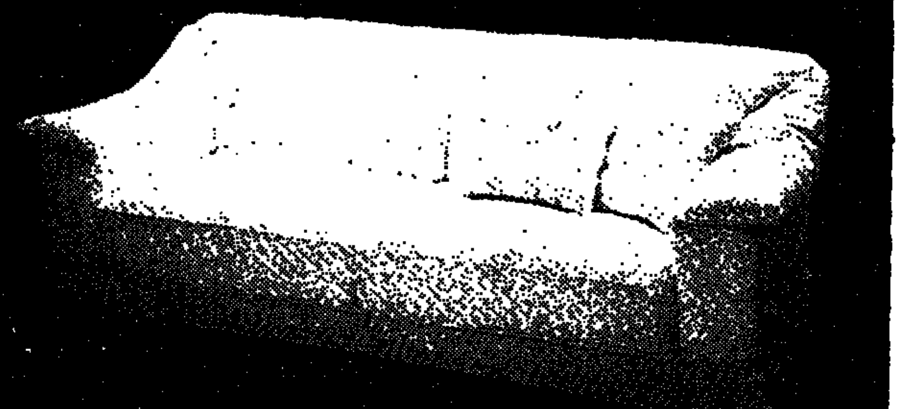

במשך שבוע ימים

על כל המלאי הקיים

דירון

תל־אביב: אבן גבירול 30 טל. 03-252470
חיפה: טרומפלדור 54 מרכז נווה שאנן טל. 04-229238
ירושלים: שלומציון המלכה 18 טל. 02-222328
נתניה: שמואל הנציב 30 טל. 053-42262
ניו־יורק: מדיסון 105 New York: 105 Madison

אביטל

מלון "מצפה הימים"

דיאטות יופי והרזיה

התאריך הקרוב 10.4.86 — 6.4.86

בפיקוח רפואי צמוד

קוסמטיקה אמבטיות צמחים, מסג',
רפלקסולוגיה, ג'קוזי, סאונה, פדיקור, מניקור
התעמלות, חדר כושר

פרטים: טלפון: 069—37013—4

מלון "מצפה־הימים" כביש ראש־פינה צפת

סיכום בין התעשיינים לבין קרן מבטחים

מהיום השכר הקובע לפנסיה לעובדים במפעלים יהיה השכר הממוצע במשק

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

השכר הקובע לפנסיה במפעלי התאחדות התעשיינים יקבע מהיום על פי השכר הממוצע במשק, כך סוכם במגעים שהתקיימו לא מכבר בין ראשי התאחדות התעשיינים לבין מנהלי קרן הפנסיה מבטחים.

סניפי מבטחים הנחו להיערך לקראת המצב החדש. עד כה נהגה הנהלת מבטחים, בניגוד לסיכומים מוקדמים, לחשב את הפנסיה לפורשי מפעלי ההתאחדות התעשיינים על־פי ממוצע הדרגות בשלוש השנים הקודמות לפרישת הפנסיונר לגימלאות. חישוב הפנסיה בדרך זו פגע במיוחד בגימלאים, שפרשו מאז החלת התוכנית הכלכלית החדשה, ביולי 85, מכיוון שבאותה תקופה לא עודכנו הדרגות והיתה שחיקה משמעותית של השכר. גם גימלאים מסקטורים אחרים התלוננו על שחיקה גדולה בסכומי הגימלאות בגלל שיטת הדרגות. בהתאחדות התעשיינים מקווים, כי קביעת הפנסיה על־פי שיטת השכר הממוצע, תגדיל את הסכומים המשתלמים לגימלאים.

חלק מקרנות הפנסיה ההסתדרותיות, כמו מקפת וקרן הגימלאות המרכזית, נהגות לאפשר לגימלאים המבוטחים בקרנות אלה לבחור בעת פרישתם לפנסיה בין שיטת השכר הממוצע במשק לבין שיטת הדרגות. ההסתדרות פועלת לביטול כפילות זאת בטענה, שהדבר מכביד על מצבן האקטוארי של קרנות הפנסיה. לצורך זה הוקמה ועדה פנימית, ברשות הממונה לשעבר על שוק ההון, בן־עמי צוקרמן, שהוטל עליה לבחון את ההשלכות לצעד כזה.

תשע חברות הבניה הגדולות הגדילו במארס את מכירת הדירות ב־25 אחוז

לעומת מארס 1985 עלו המכירות בשיעור של 73 אחוזים

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

תשע חברות הבניה הגדולות הגדילו את מכירותיהן במארס ב־25% לעומת פברואר, ובסך הכל מכרו 508 דירות לעומת 406 דירות בפברואר. רק שלוש חברות דיווחו על ירידה או אי־עליה במכירות.

מכירות תשע חברות הבניה הגדולות התפתחו באופן זה: אזורים מכרה 58 דירות (לעומת 41 בפברואר), ב־41% יותר; אשדר מכרה 76 (45) ב־69% יותר; דרוקר 18 (18), ללא שינוי; יובל גד 24 (39), ב־38% פחות; רובינשטיין 18 (16), ב־12% יותר; רמט 15 (18), ב־17% פחות; רסקו 59 (49), ב־20% יותר; שיכון ופיתוח 119 (95), ב־25% יותר.

ארבע החברות שדיווחו על העליה הגדולה ביותר במכירות הן שיכון עובדים, שיכון ופיתוח, אזורים ואשדר. הן עסקו במשך רוב חודש מארס במבצעים גדולים לקידום מכירותיהן.

נתוני מארס 1986 לעומת מארס של השנה הקודמת מצביעים על עליה של 73 אחוז במכירות. הרבעון הראשון של 1986, שבו נימכרו 1268 מצביע על ירידה בהיקף המכירות בשיעור של כ־11% לעומת הרבעון האחרון של 1985 בו נימכרו 1404 דירות.

ברבעון האחרון של 1985 היה עידכון משכנתאות ומאז ועד היום לא עודכנו המשכנתאות. במרכז הקבלנים אומרים שמכירה בהיקף גדול יחסית של דירות מצביעה על כך שמלאי הדירות הלא מכורות נמצא בירידה מתמדת מאחר ששיעור התחלות הבניה בשנת 1985 ירד לעומת 1984 ב־16 אחוזים.

לדעת מרכז הקבלנים צפוי כי תימשך המגמה של קניית דירות ובמיוחד בשלבי גמר או גמורות לחלוטין, תופעה המורגשת בשוק במיוחד מאז נפילתה של חברת קלוריך, ומשום כך צופים כי מלאי הדירות הגמורות הבלתי מכורות של הבניה הפרטית שעמד על כ־600 דירות יקטן וילך.

משקאות חריפים ייוצרו ברחובות וישאו את השם של "סיגרם" מקנדה

מאת אברם צהר
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

החברה הישראלית "יצרני שיכר בינלאומיים" תתחיל לייצר החל ממאי במפעלה שברחובות, משקאות חריפים הנושאים את השם "סיגרם". שמם המסחרי של משקאות חריפים מתוצרת מפעל קנדי. מפעל זה הוא בשליטת איש העסקים היהודי אדגר ברונפמן, (נשיא הקונגרס היהודי העולמי) ואחיו צ'רלס ברונפמן שהוא פעיל בה המשימה לצמיחה כלכלית בישראל.

בשלב ראשון ייצרו במפעל שברחובות וודקה וג'ין ומשקאות אלה ישווקו, על ידי מה"ש, חברת־בת לשיווק משקאות של קונסרן כלל.

סיגרם אשר הוקמה לפני כ־130 שנה היא החברה הגדולה בעולם לייצור משקאות חריפים, ומחזורה העסקי מגיע מדי שנה לכ־3 מיליארד דולר. היא מייצרת בין היתר את הוויסקי "שיבאס ריגל", וכן את וויסקי "סיגרם" עצמו. היא מחזיקה גם בשליטה בחברת יצרני שיכר בינלאומיים. מפעלי יצרני שיכר בינלאומיים אשר הוקמו בארץ בשנת 1970 מייצרים, בין היתר, את הליקרים "סברה" ו"קפה אוריינטל".

לדברי סמנכ"ל החברה הישראלית בוני קגסור, כ־80 אחוז מתוצרת החברה מיועדים ליצוא לחו"ל. קגסור סירב למסור פרטים על היקף עסקים אך נודע כי מחזורה העסקי של יצרני שיכר הגיע בשנת 1985 לקצת למעלה מ־1 מיליון דולר, מזה כ־800 אלף דולר ייצוא והיתר מכירות בשוק המקומי.

שר התיירות המצרי הוזמן לבקר בארץ עם סוכני תיירות מצריים

הביקור — במאי או ביוני

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

שר התיירות המצרי פואד סולטן וסוכני נסיעות ותיירות מקבלים הזמנה, רשמית, לבקר בישראל במשלחת משותפת, שתפקידה יהיה להמשיך את הדיון בעידוד תנועת התיירות לישראל ולמצרים — כפי שסוכם בביקור האחרון של שר התיירות, אברהם שריר, במצרים.

נציג ישראל, יו"ר איגוד סוכני התיירות הרולד שמואלי, המזמין באמצעות עמיתו המצרי, רמזי זקלמה, את המשלחת המצרית לישראל בחודש מאי, או בחודש יוני. במכתב מאשר שמואלי את סיכומי השיחות בין המשלחות של סוכני התיירות בקאהיר, ושעיקרם הסרה הדדית של המגבלות הביורוקרטיות והכספיות, הקשורות להנפקת אשרות — כגון הוצאת ויזה בתוך 48 שעות, הקטנת ההוצאות הכרוכות בהנפקתה והקטנת מסי המעבר מ־40 דולר ל־10 דולר בלבד. בשיחות בישראל ידונו שתי המשלחות במבצעי פרסום ושיווק משותפים — בשלב זה רק מאירופה למצרים ולישראל.

הנציג המצרי העביר לעמיתו מישראל הצעה, הכוללת שמות של שלוש חברות לפרסום וליחסי ציבור בארה"ב. נציג ישראל אמור להעלות הצעה נגדית משלו. ושני הצדדים יסכימו על החברה, על היקף הפרסום ואופיו.

סוכני הנסיעות: חברות התעופה הפרו הבטחתן להוזיל הכרטיסים

הציגו נתונים לפיהם מחירי הטיסות בישראל גבוהים בעשרות אחוזים ממחירם בחו"ל

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

סוכני הנסיעות האשימו אתמול את חברות התעופה כי הן מפירות הבטחה שנתנו למשרד התחבורה, להוזיל את כרטיסי הטיסה, עם הנהגת התקנות החדשות של המשרד האוסרות מתן הנחות על כרטיסי הטיסה.

במסיבת עתונאים שהתקיימה אתמול בבית סוקולוב בתל אביב, בהשתתפות יו"ר ארגון סוכני הנסיעות גרשון מגנץ, סגנו יעקב קרני, המנכ"ל פנחס מולד וחבר ההנהלה דב תמרי, האשימו הדוברים הנזכרים את חברות התעופה, כי הן מנצלות את כוחן כדי לכפות על סוכני הנסיעות מערכת מכירות שתפגע בציבור הנוסעים ותזיק לסוכני הנסיעות.

לדברי סגן יו"ר התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות יעקב קרני, ביטול תשלום "עמלות היתר" לסוכני הנסיעות על פי התקנות החדשות, לא לווה בהוזלה כמובטח של מחירי כרטיסי הטיסה. הואיל והוהן עמלות יתר נוצלו על ידי סוכני הנסיעות למתן הנחות לציבור הנוסעים על כרטיסי הטיסה דבר שאסור כעתה על פי התקנות החדשות של משרד התחבורה.

מנכ"ל ההתאחדות פנחס מולד הציג טבלת נתונים לפיה גבוהים בעשרות אחוזים מחירי כרטיסי הטיסה הנרכשים בישראל מאשר כרטיסי הטיסה לאותם יעדים הנרכשים בחו"ל בכיוון לישראל. כך לדוגמא הגיעו לדבריו הפערים במחירי כרטיסי הטיסה מצרפת ולצרפת ל־44 אחוז, מאיטליה ואליה ל־40 אחוז ומיוון ליוון ל־32 אחוז. ראשי אירגון הגג של סוכני הנסיעות והתיירות קראו להנהיג לאלתר ביטול הרגולציה הנהוגה לגבי כרטיסי הטיסה לחו"ל. דובר מנכ"ל חברת התעופה אלי מסר סרב אתמול להגיב על ההאשמות והטענות שהעלו ראשי התאחדות סוכני הנסיעות והתיירות במסיבת העתונאים.

הסתיימה השביתה ב"סנפרוסט"

מאת יהונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

השביתה בת שבוע במפעל "סנפרוסט" באשדוד נסתיימה שלשום, לאחר שההנהלה הסכימה להימנע מפיטורי עובדים עד שהנושא יסוכם עם ועד העובדים.

תכנית ההנהלה לפיטורי 30 עובדים קבועים והסבת 20 עובדים ממשמרת שלישית למשמרת שניה — כל זאת על רקע החלטתה להקטין את מספר המשמרות במפעל משלוש לשתיים — תתברר בימים הקרובים.

מפעל "סנפרוסט" סבל לאחרונה הפסדים כבדים בגלל הקפאת המחירים, שמחקה את רווחיותו יותר ממפעלים אחרים כיון שמחירי הירקות הטריים, לא היו מוקפאים.

חברת "לב תיירות" החלה לפעול כסניף של משרד "צבר"

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

חברת הנופש "לב תיירות" החלה פועלת כסניף של משרד "צבר" לאחר שנשארה חייבת כספים לבתי־מלון. נציגי צבר החלו במו"מ עם התאחדות המלונות, להחזרת חובותיה של חברת לב תיירות. קודם לכן הפליג אירגון הגג של המלונות להחליט שלא לקבל יותר הזמנות ושוברים מחברת הנופש לב־תיירות. רק נודעו 5 בחיפה, בתי־המלון התבקשו לדווח על גובה החובות של החברה להתאחדות המלונות. ההזמנות והשוברים החדשים מונפקים על־ידי חברת צבר.

עורך את העמוד: אריאל ויינגולד

ייצור האשלג עלה בששה אחוז

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

גידול של 6 אחוז בהיקף הייצור של אשלג רשמו מפעלי ים המלח בשנת התקציב שהסתיימה אתמול, למרות הירידה שנרשמה בשנים האחרונות במחירי האשלג בעולם — דברים אלה אמר אתמול מנכ"ל מפעלי ים המלח, אריה שחר, בסיור שערך שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, במפעלי החברה בים המלח.

מפעלי ים המלח הפיקו בשנה האחרונה כשני מיליון טון אשלג, לעומת 1.86 מיליון טון בשנה שעברה. שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, אמר לסופר "הארץ", כי תוכניות השקעות של מפעלי ים המלח לעשור הקרוב, אמורים להביא לגידול ניכר בהיקף הייצור והייצוא של האשלג. לדבריו תוכל החברה להכפיל את ייצוא האשלג.

הסוחרים תובעים חקיקה לביטוח כספי הלקוחות

מאת אברם צהר
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

התאחדות הסוחרים תובעת משר התעשיה והמסחר אריאל שרון ליזום חקיקה להנהגת ביטוח לכספם של לקוחות, המשלם לסוחרים כמקדמה על חשבון רכישותיהם. הסוחרים אומרים שהם מעבירים מקדמות אלה לספקים השונים ואין כל ביטחון כי הלקוח יזכה בסופו של דבר בתמורה כלשהי לכספים ששילם מראש.

לדברי יו"ר התאחדות הסוחרים יהושע בהיר הגיעו טענות רבות על עיכובים באספקת הסחורות בעיקר בענף הרהיטים ובענף מוצרי החשמל, והסוחר שמעביר את כספי הלקוח לספקים או ליצרנים אין לו כל ערובה כי הסחורה שהוזמנה אכן תסופק.

הסוחרים תובעים חקיקת חוק לביטוח כספי הלקוחות במקרה של פירוק או פשיטת רגל של הספקים או היצרנים.

רווחי בל"ל גדלו ב־18 אחוזים לעומת 1984

יפת הציג את מאזן הבנק והודיע כי אינו מתחייב מראש לקבל מסקנות הוועדה לחקירת מפולת המניות ★ ההפרשות לחובות מסופקים הוגדלו פי שלושה ★ הקף המאזן פחת ב־11 אחוזים

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

יו"ר מועצת המנהלים של בנק לאומי, ארנסט יפת, אינו מוכן להתחייב מראש לקבל את המלצותיה של ועדת החקירה לעניין מפולת המניות הבנקים העומדת לפרסם את מסקנותיה בימים הקרובים.

יפת אמר שויסות המניות נמשך 10 שנים, המפולת היתה לפני קרוב לשלוש שנים וועדת החקירה כבר יושבת שנה. לכן יעדיף קודם לקרוא את המלצותיה ורק אחר כך יחליט כיצד לפעול.

יו"ר בל"ל הציג, במסיבת עתונאים, את התוצאות העסקיות של בל"ל לשנת 1985 והמצביעות על רווח נקי מתואם של 55.3 מיליון דולר, גידול של 18 אחוזים לעומת הרווח בשנה הקודמת שהיה 46.7 מיליון דולר. השינוי השנה בשיטת הצגת הרווח תרם 15 מיליון דולר נטו מתוך הרווח. התשואה על ההון העצמי הגיעה ל 7.8 אחוזים לעומת 7.1 אחוזים בשנה הקודמת.

הרווח המתואם מפעולות רגילות לפני מס ירד ב־5 אחוזים והגיע ל 124.4 מיליון דולר לעומת 131 מיליון דולר בשנה הקודמת. יפת הסביר את הירידה בגידול פי־שלוש בהפרשה לחובות מסופקים שהגיע לסך 117 מיליון דולר לעומת 39.9 מיליון דולר בשנה הקודמת. יו"ר בל"ל סירב להתייחס לגופים שבגינם נעשו ההפרשות אך ציין שנעשתה גם הפרשה עקב הוצאותיה של חברת רנות. עם זאת ציין את הפריסה הרחבה של פעילות בנק לאומי.

גורם נוסף שהשפיע על רווחיות הבנק: פדיון תכניות חיסכון מדדיות על ידי הציבור והעדפת תכניות צמודות דולר ופקדונות לא צמודים. אלה הביאו לעודפים גדולים של אגרות חוב צמודות מדד שנמכרו במהלך 1985 בבורסה תוך מימוש הפסדים משמעותיים.

המאזן ירד ב־11.5%

המאזן של בל"ל ירד ב־11.5 אחוזים והגיע ל־22.2 מיליארד דולר לעומת 25.1 מיליארד דולר בשנה הקודמת. הירידה במאזן נובעת, בעיקר, מההפרש הגדול בין עליית המדד, 185 אחוזים, לבין הפיחות כלפי הדולר בשיעור של 135 אחוזים.

פיקדונות הציבור הסתכמו ב־14.7 מיליארד דולר לעומת 16.4 מיליארד דולר בשנה הקודמת, ירידה של 10 אחוזים. ההלוואות ירדו ב־12 אחוזים והגיעו ל־7.6 מיליארד דולר לעומת 8.6 מיליארד דולר. ההלוואות לממשלה ירדו גם כן והגיעו ל־5.4 מיליארד דולר.

ההון העצמי של הבנק גדל ב־42 אחוזים והגיע ל 738 מיליון דולר. ההון העצמי ירד ב־373 מיליון ש"ח כתוצאה משינוי שיטת ההצגה.

יו"ר בל"ל ציין שהבנקים עודם זוכים ביחס שלילי מהתקשורת. המיסי ממשיך להפלות את מערכת הבנקאות לרעה כאשר עיוותים שעליהם מצביעים הבנקים לא זוכים בתיקון. הוא דוחה את הטענה שיש קרטל בנושא הריבית וציין כי המשפט שנערך בזמנו נגדו ונגד ראשי הבנקים האחרים היה מגוחך. "יצר שנשלם ריבית קרטיסורית גבוהה מהריבית הקרטיסורית, ולכך לא הסכמנו הפחתנו הריבית כפי שהיו עושים ועושים בנקאים בכל העולם," אמר.

בהתייחסו לעיסקת מכירת הבנק הבינלאומי ציין שהבנק נמכר "במחיר מציאה". אשר לחידוש הצמיחה במשק, הביע יפת את דעתו האישית שיש עדיין להמתין ולא למהר בכך.

מספר העובדים בחברות הממשלתיות פחת ב־1500

פוטרו 2000, נוספו 500

מאת יהונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מאז הפעלת התוכנית הכלכלית החלטת הממשלה על פיטורי 3 אחוזים מכוח האדם בחברות הממשלתיות, קטנה מצבת כוח האדם של החברות הממשלתיות ב־1500 איש.

מנכ"ל רשות החברות הממשלתיות, זאב רפאה, מסר בתשובה לשאלה, כי בפועל פוטרו בחברות הממשלתיות קרוב ל־2000 עובדים, שהוא מספר היעד שהממשלה שאפה להגיע אליה. אבל בחלק מהחברות הנמצאות בשלב של צמיחה, גוייסו עובדים חדשים ומכאן שמצבת כוח האדם בפועל בחברות הממשלתיות ירד רק ב־1500 עובדים.

בחברות הממשלתיות מועסקים כיום 70 אלף איש. ואילו היתה מסגרת הקיצוץ נשמרת במלואה, היה מספר העובדים אמור לקטון ב־2100 איש.

כזכור, בעקבות החלטת הממשלה בנושא הקיצוץ במספר העובדים בחברות הממשלתיות, הגישו כמה חברות עירעורים בנושא, בכלל זה קונצרן "כימיקאלים לישראל", הנמצא כיום בשלב של תוכנית השקעות מורחבת, חברת החשמל המקימה תחנת כוח חדשה באשדוד, התעשיה האוירית המצויה בעיצומו של פרוייקט הלביא ועוד. ערעורים אלו נתקבלו ואף אושר להם לגייס עובדים נוספים, במקום לצמצם במצבת כוח האדם העכשוית.

• עבודה • דירות • מכוניות • עבודה • דירות • מכוניות • עבודה • דירות

תפסיק לשלם כפול!

חדש!

הלוח הארצי + הלוחות המקומיים
מגיעים בדיוק למי שאתה מחפש
ובהרבה פחות כסף

דרושים לך עובדים?
רוצה למכור דירה או מכונית?

ברוב המקרים אתה מחפש עובדים או רוצה למכור דירה או מכונית, באיזור גיאוגרפי מסויים ולא בכל הארץ. למרות זאת נאלצת עד היום לפרסם רק בעתונים הארציים. לשלם מחיר יקר ובלתי מוצדק.
עכשיו נפתחת בפניך אפשרות חדשה ויעילה יותר.
עכשיו אתה יכול להחליט באיזה אזור מאזורי הארץ ברצונך לפרסם, ולחסוך כמחצית ממחיר המודעות. המודעה שלך תתפרסם בעתונים המקומיים הנפוצים ביותר בכל איזור מאזורי הארץ, המכסים 70%-80% מאוכלוסית כל איזור.
אף עתון ארצי לא יכול לתת לך כיסוי יעיל כל כך וזאת מוכיחים סקרי קריאת עתונים של איגוד המפרסמים. בנוסף, תתפרסם המודעה שלך, גם בעתונים הארציים "הארץ" ו"חדשות".

כך תוכל לכסות בכל הארץ גם את הקוראים בעלי ההשכלה וההכנסה הגבוהות, ("הארץ"), וגם את הקוראים הצעירים יותר ("חדשות"). שיטה זו הוכיחה את עצמה בצורה מוחלטת באיזור חיפה, הקריות וצפון הארץ, והיום כמעט כל מודעות "הלוח" מתפרסמות ב"לוח הבטוח", הלוח המקומי של איזור הצפון.
עכשיו תוכל לעשות זאת גם במרכז הארץ בת"א, השרון וגוש דן, בירושלים ובדרום הארץ, וליהנות מהיתרון הנוסף - פרסום המודעה הן בלוח המקומי והן בלוח הארצי: הלוח המקומי באיזור הגיאוגרפי המעניין אותך והלוח הארצי ב"הארץ" ו"חדשות".
אם ברצונך לגייס עובדים בכל הארץ, לפרסם את מודעת "דרושים" שלך, בכל הלוחות המקומיים וב"לוח הארצי" גם יחד. מודעתך תזכה לתפוצה אדירה של 566,000 גליונות!
מי עוד יכול להציע לך זאת? והמחיר? עדיין מחיר הוגן.
תפסיק לשלם כפול!

רוצה למכור דירה או מכונית? מחפש עובדים?

ת"א, גוש דן והשרון
לוח העיר
המתפרסם בעתון "העיר" בתפוצה של 193,000 גליונות, מופץ בערים: ת"א, יפו, ר"ג, גבעתיים, פ"ת, חולון, בת־ים, ראשל"צ, בני־ברק.
+
לוח צומת השרון
ב־38,000 עותקים בהרצליה, רמת השרון רעננה וכפר־סבא
+
הלוח הארצי הארץ חדשות
בתפוצה ארצית
המחיר לאינץ' במודעת "דרושים": 70 ש"ח
המחיר למילה במודעת מילים: 3.5 ש"ח

ירושלים
לוח כל העיר
המתפרסם בעתון "כל העיר" בתפוצה של 70,000 גליונות, מופץ בירושלים ובית־שמש.
+
הלוח הארצי הארץ חדשות
בתפוצה ארצית
המחיר לאינץ' במודעת "דרושים": 70 ש"ח
המחיר למילה במודעת מילים: 3.5 ש"ח

חיפה, הקריות והצפון
הלוח הבטוח
המתפרסם בעתונים "כל־בו" "הד הקריות", "צפון ו'", ו"ידיעות הגליל" בתפוצה של 75,000 גליונות, מופץ בחיפה, הקריות, יקנעם, עכו, נהריה, כרמיאל, נצרת, טבריה, עפולה, צפת, קרית שמונה והגליל.
+
הלוח הארצי הארץ חדשות
בתפוצה ארצית
המחיר לאינץ' במודעת "דרושים": 70 ש"ח
המחיר למילה במודעת מילים: 2.8 ש"ח

הדרום
לוח כאן דרום
המתפרסם בעתון "כאן דרום" בתפוצה של 60,000 גליונות, מופץ באשדוד, רחובות, אשקלון, יבנה, קרית גת, קרית מלאכי, באר שבע וישובי האזור.
+
הלוח הארצי הארץ חדשות
בתפוצה ארצית
המחיר לאינץ' במודעת "דרושים": 40 ש"ח
המחיר למילה במודעת מילים: 2.5 ש"ח

כל הארץ
הלוח הארצי הארץ חדשות
בתפוצה ארצית, 130,000 גליונות.
+
לוח העיר
הלוח הנפוץ ביותר בת"א, גוש דן והשרון, 231,000 גליונות.
+
לוח כל העיר
הלוח הנפוץ ביותר בירושלים, 70,000 גליונות.
+
הלוח הבטוח
הלוח הנפוץ ביותר בחיפה הקריות ואזור הצפון, 75,000 גליונות.
+
לוח כאן דרום
הלוח הנפוץ ביותר בדרום, 60,000 גליונות.
סה"כ תפוצה: 566,000 גליונות
המחיר לאינץ' במודעת "דרושים": 100 ש"ח

הלוח הארצי
הארץ חדשות

מודעות מתקבלות בכל משרדי הפרסום ובמשרדי הלוח הארצי טלפון: 03-371261

מלון ק. לאופר נהריה
מול הכניסה לשפת הים טל: 04-920130
סדר מסורתי
מחירים עממיים
לקבוצות ומשפחות מחירים מיוחדים
הזמנות מתקבלות גם בטלפון

STARTLITE BATTERY WORKS LTD
סטרטלייט בע"מ
מצברים לרכב ותעשיה
רח' שרת 13 ראשון לציון
אזור התעשיה החדש
טל. 9611690

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

רותי ועדי גמון

שמחים להודיע על הולדת

קרן

אחות **לשירי ודן**
נכדה **לאביגיל ושלמה להט**
רות ולואי גוטמן

תל־אביב 30.3.86

כספי הטלתרום למען הזקן חולקו בין 118 אירגונים

ההכנסות - שניים ורבע מיליון דולר - עברו את התחזיות

(ע) הכנסות מיבצע ה"טלתרום למען הזקן", שנערך באמצעות הטלוויזיה בדצמבר שעבר, מסתכמות כ־2,250,000 ש"ח ועולות על סכום־המטרה של המיבצע. הכספים חולקו בין 118 אירגונים ואגודות המטפלים ברווחת הזקן ברחבי המדינה.

פרטים אלה נמסרו במסיבת עיתונאים שהתקיימה אתמול בבית אגרון בירושלים ע"י שולמית שמיר, שבהגותה וביוזמתה נערך המיבצע, והשופט צבי ברנזון, יו"ר הוועדה הציבורית של הטלתרום.

השופט ברנזון ציין, כי מתברר שצרכי הזקנים במדינה הם כה גדולים, עד שאין הקומץ משביע את הארי. כ־270 ארגונים שונים ביקשו מהוועדה סך כולל של 45,000,000 ש"ח. שמיר ציינה, כי עובדה זו מדגישה את הצורך במיבצעים נוספים, והמועצה הציבורית למען הזקן תמשיך בפעולותיה גם לאחר סיום המיבצע הנוכחי.

99 אחוז מריבבות התורמים למיבצע אכן מילאו את כל התחייבויותיהם. על חשבון התחייבות השר שחל, בשם חברות הדלק בארץ בסך 75,000 אלף ש"ח נתקבלו עד כה רק כ־10,000 ש"ח.

כספי הטלתרום הוענקו לפרויקטים שאינם מתוקצבים על ידי גופים ממלכתיים. עדיפות ראשונה הוענקה למימון אמצעי מיגון של בתי קשישים ומיכשור וטיפול רפואי. לכל פרויקט נקבע סכום תקרה בסך 30,000 ש"ח.

שולמית שמיר מסרה, כי יוקם גוף מבקר מטעם המועצה הציבורית, אשר יבטיח כי כספי תרומות ה"טלתרום" אכן יוצאו לצרכים שלמענם נועדו.

יו"ר רשות השידור מר מיכה ינון בירך על המיבצע ועמד על ערכו החינוכי. הוא גם מסר שרשות השידור תמשיך במיבצעי התרומה למטרות אנושיות.

הפסנתרן הישראלי זבריה פלאוזין (באמצע) יהיה המתחרה הראשון שינגן בתחרות ע"ש רובינשטיין שנפתחת היום בבוקר במוזיאון תל אביב. הוא השתתף גם בתחרות הקודמת, אך לא הצליח לעבור את השלב הראשון. בתחרות משתתפים 34 מתחרים וביניהם 4 ישראלים. אתמול אחה"צ נערכה במוזיאון הגרלת סדר הנגינה. המיוזאגית סו־צ'ן צ'ן (ראשונה מימין) משכה את תשומת לב הצלמים במכנסיים שחורים הדוקים וחולצה אדומה. היא הגרילה את מס' 26. היפאנית יוקי מטאורווה תנגן היום אחה"צ והיא סרבה לשתף פעולה עם צלמים שעטו עליה. יובל פיכמן המייצג את קנדה (נולד בישראל ומדבר עברית) יסיים את רשימת המנגנים הבוקר. דיאן הידי מארצות הברית (ראשונה משמאל) תפתח את רשימת המנגנים מחר. בשלב הראשון ינגנו כל המשתתפים רסיטל של 50 דקות ובו ארבע יצירות חובה, שתי יצירות וירטואוזיות ויצירות בחירה. 12 מהמתחרים יעלו לשלב השני, החל מה־10 באפריל, אחרי שהשופטים יקבעו אותם בשיטה של כן/לא לגבי העליה משלב לשלב. התחרות נערכת זו הפעם החמישית (הזוכה בתחרות השניה, גרהארד אופיץ נמנה על חבר השופטים). לזוכה מצפה מדליית זהב ופרס של 10 אלפי דולר. (צילום עוזי קרן)

מפעלי הנדסה רמים בע"מ

מיטות וריהוט לבתי חולים ובתי אבות

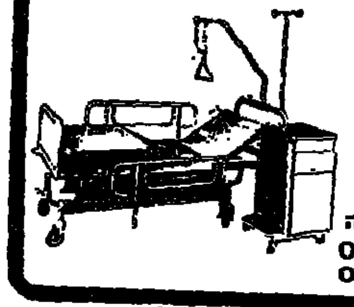

ת.ד. 68 קרית שמונה
מכירות 03-809111
מפעל 069-40072

אסיר מת בכלא שאטה, כנראה בגלל סמים שהתפזרו בגופו

(ע) משה דיין, 25, מבאר־שבע, שהיה שפוט למאסר שבע שנים וחצי בכלא שאטה, מת אתמול בבית־החולים המרכזי לעמק בעפולה — כנראה מהתפוצצות מטען סמים בגופו — 24 שעות לאחר שחרר מחופשה.

זה מקרה המוות השני תוך שבוע של אסיר המנסה להחדיר לכלא סמים בתוך גופו.

סוהר הבחין בדיין, השוכב מטושטש במיטתו, מזיע ומתקשה לנשום. חובש הוזעק למקום, והחליט להעבירו מייד לבית־החולים המרכזי לעמק בעפולה. במהלך הנסיעה החמיר מצבו של דיין, ונעשו בו פעולות הנשמה והחייאה. בהגיעם לבית־החולים קבעו הרופאים את מותו.

משה דיין ישב בכלא באשמת פריצות וגנבות. הוא היה בתהליך שיקום, והועסק בעבודות חוץ בקיבוץ ניר דוד.

לפי סוריסה, נציב שירות בתי הסוהר, הורה על מינוי ועדת חקירה. סוריסה ציין, כי זאת טרגדיה שבחורים צעירים מוצאים את מותם בניסיון להחדיר סמים לכלא, ודווקא בתקופה שהנציבות עושה מאמצים לשיקום אסירים. משטרת בית־שאן פתחה אף היא בחקירת נסיבות המוות.

15 נגנים זכו בפרסי קלרמונט

מאת סופר "הארץ"

15 נגנים בוגרים וצעירים בפסנתר צ'לו וכינור זכו במענקים ע"ש מוריס קלרמונט, בסך 23 אלף דולר. למבחנים למענקים ניגשו 40 משתתפים.

במחלקת פסנתר־בוגרים זכה ב־2000 דולאר יונתן שנער. במקום השני (1000 דולר) זכו איתן גלוברזון ודניאל חכמוב. בכינור זכה חגי שחם במקום הראשון (2000 דולר) ואחריו ארז עופר (1500 דולר). בצ'לו ביתן הפרס הראשון להלל צרי (2000). ובמקום השני זכה רמיטרי גולדרמן (1500).

בין הנגנים עד גיל 17 בפסנתר זכו אוהד בן ארי, עינת פבריקנט, שלמה שמטוב והן צמח במענקים של 1500 דולר כל אחד. בכינור זכו שירה רבין ואיתי שפירא (1500 דולר) ובצ'לו חגית גלזר ויפעת ולטמן.

כיוון שעל פי התקנון מי שזכה במענק שנתיים רצופות אינו יכול לגשת יותר, הוענק מענק מיוחד בלי תחרות לפסנתרן דניאל גורטלר. את המענק תרם אריולף אבנר. השנה לא חולק מענק בתחום ההלחנה, שכן הוחלט להפוך את המענק בתחום זה לתחרות הלחנה בין־לאומית שתתקיים בארץ.

מפכ"ל המשטרה דוד קראוס:

התרבו התארגנויות של ערבים ישראלים לביצוע פעילות פלילית על רקע לאומני

המשטרה בטוחה בזהותו של דמיאניוק

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

בחקירת כמה פרשיות רצח שארעו בשנים האחרונות, חלו באחרונה התפתחויות, שקידמו את החקירות וצפוי פיענוח קרוב של כמה ממקרי הרצח האלה — כך גילה אתמול מפכ"ל המשטרה, רב־ניצב דוד קראוס, בשיחה עם תא הכתבים לענייני משטרה בירושלים.

בהתייחסו לפעילות הפלילית במיגזר הערבי, אמר מפכ"ל המשטרה, כי בחודשים האחרונים יש יותר חשיפות של התארגנויות ערבים ישראלים לביצוע פעילות פליליות ופיגועים בתוך תחומי הקו הירוק, על רקע פעילות חבלנית עויינת או לאומנית. מדובר במקרים של השלכת בקבוקי תבערה, זריקת אבנים, הקמת מחסומי אבנים בכבישים והצתות קרות ברכוש וכמיתקנים. מלבד רשת החבלה שנחשפה באחרונה בכפר קאסם, נחשפו התארגנויות לפעילות עויינת בעוד שני כפרים ערביים. במחוז הצפוני של המשטרה הוקם צוות חקירה מיוחד, שיחד עם גורמים אחרים, פועל במלוא הקצב לחקירת ההתארגנויות שנחשפו.

בעניין אחר אמר רב־ניצב קראוס, בתשובה לשאלה, כי לחוקרי המשטרה אין ספק, על פי החומר המצוי ברשותם, בקשר לזהותו של הפושע הנאצי ג'ון דמיאניוק (המכחיש שהוא איוואן האיום מטרבלינקה). צוות החקירה המשטרתי ואנשי פרקליטות המדינה ממשיכים לרכז העדויות והראיות להוכחת זהותו של דמיאניוק. בידי החוקרים יש עדויות של 13 אנשים חיים, מהם 8 המתגוררים בישראל, המזהים את דמיאניוק.

בנושא חקירת הקרקעות בשטחים, גילה מפכ"ל המשטרה, כי עד היום חקרה המשטרה 800 אנשים. 50 מהנחקרים נעצרו בפועל לתקופות שונות. עד כה טופלו בסך הכל 309 תלונות. לפרקליטות המדינה כבר הועברו 64 תיקי חקירה וצפויה בקרוב הגשת כתבי אישום נגד כ־80 אנשים, בחשד שביצעו עבירות פליליות בנושא סחר הקרקעות בשטחים.

יצחק קאול מונה מנכ"ל רשות הדואר

יצחק קאול נבחר ע"י מועצת רשות הדואר ובהמלצת שר התקשורת למנכ"ל רשות הדואר. מינוי הטעון אישור הממשלה — כך נמסר בהודעה לעיתונות.

למר עמנואל פורטונה

חבר נשיאות התאחדות התעשיינים
ויו"ר סניף חיפה

ברכותינו לרגל קבלת התואר
"יקיר חיפה"

אחולינו להמשך עשייה פורה ומוצלחת

אלי הורביץ
נשיא התאחדות התעשיינים

חמישים מופעים שונים בפסטיוול ירושלים שיחל בסוף החודש הבא

מאת סופר "הארץ"
וכתב עתי"ם

פסטיוול ירושלים ייפתח ב־24 במאי השנה ויימשך שלושה שבועות. בפסטיוול יהיו 50 מופעים שונים ו־102 הצגות. פרטים אלה נמסרו אתמול במסיבת עיתונאים בתיאטרון ירושלים, בידי מנכ"ל הפסטיוול, ישי עמרמי, והמנהל האמנותי, עודד קוטלר.

מסגרת התקציב של הפסטיוול היא 770 אלף דולר. השתתפות כספי ציבור בתקציב היא כ־430 אלף דולר. מכירת כרטיסים לפסטיוול תחל ביום א' ובשלב ראשון ייסכמו חבילות של 5 פלוס אחד.

בפסטיוול השנה יציינו 50 שנה להירצחו של המחזאי הספרדי, פדריקו גרסיה לורקה, ויועלו שני מחזותיו ע"י שני תיאטרונים מספרד. כן יטלו חלק בפסטיוול הצגת תיאטרון מפולין, הצגה של הבמאי הפולני יוזף שיינה, בביצוע תיאטרון "הבימה". התזמורת הקאמרית הפולנית ולהקת המחול הפולנית "מזובשה". המחזאי הגרמני הנודע, פרנץ קרוץ, יהיה אורח הפסטיוול ולרגל בואו יועלו שלוש מהצגותיו בהפקות שונות מישראל, מארצות־הברית ומגרמניה.

הפסטיוול ירוכז באולמות תיאטרון ירושלים. הרחבות באיזור התיאטרון ייהפכו לקרית־שמחה, שבה יתקיימו אירועים חינם. שיקר נוסף יהיה כנסיית דורמיציון, בה ישמעו קונצרטים. בניגוד לשנים קודמות, יקיימו מספר מופעים רב יותר בתל־אביב ובקיסריה.

חנות האטליז למכירת בשר ומוצרי נקניק שבבעלות סניורה יעקב ובניו שנוסדה ב־1920 בעיר העתיקה

פתחה חנות אטליז חדשה בבית לחם בנוסח אטליז אירופה.

לנוחיות הקונים חניה ליד החנות.
מגיעים למקום: מקבר רחל, פניה שמאלה כ־500 מ'. מצד שמאל של הכביש.
נשמח לארח אתכם ביום הפתיחה שתיערך ב־1.4.86 משעות הבוקר. 02-743776

עדות ראיה / יפעת נבו

אלי, אלי, שלא ייזרקו אבנים

הברכות שנשאו אתמול חיים קורפו וטדי קולק נשמעו כמו תפילה. לא תפילה לגשם. זה ירד בטיפות זעירות. התפילה היתה שאבנים לא ייזרקו בכביש החדש, שהוא הקטע הראשון של כביש מס' 4 המחבר את כביש תל־אביב־ירושלים לכביש רמות. הקטע בין 1800 המטרים עלה כ־5 מיליון דולר. הכביש כולו, שיגיע עם השלמתו ל־20 ק"מ, אמור להוות עורק תחבורה עוקף לירושלים שיחסוך לבאים מתל־אביב אל הרים ירושלים את הכניסה דרך [illegible]

שר התחבורה כינה את הכביש החדש "נתיבי איילון" של ירושלים. [illegible] יות של כביש רמות. הוא התכוון להפגנות ולזריקות האבנים של החרדים בשבתות. אלא שגם הכביש החדש נמתח כמטר מתחת לשכונה החרדית. "מבתיהם הם לא רואים את המכוניות העוברות בכביש החדש. אם ייזרקו כאן אבנים זה כבר תהיה הוגרות שלמה", אמר דובר משרד התחבורה.

החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ

הצטרפות לתכנית ביטוח שער 1986/7

הודעה ליצואנים בענפי תעשיה, חקלאות, תכנון וקבלנות ויהלומים

הליך ההצטרפות:

1. **יצואנים שהיו מבוטחים בביטוח שער בשנת 1985/6**
ליצואנים אלה נשלחו הצעות חיסוי לביטוח. יש למלא את הטפסים המתאימים בשני עותקים ולשלוחם לחברה לא יאוחר מיום 14.4.86.
2. **יצואנים שלא היו מבוטחים בביטוח שער בשנת 1985/6.**
ההרשמה תתבצע בשני שלבים: בשלב ראשון עליכם לפנות לחברה לקבלת טפסי בקשה לביטוח. טפסי הבקשה מלאים וחתומים על ידכם צריכים להגיע לחברה לא יאוחר מיום 8.4.86. בשלב שני תוציא לכם החברה הצעת חיסוי על סמך הבקשה, ורק לאחר שתענו להצעה תצורפו לתכנית.

אנו ממליצים ליצואנים שלא קיבלו את הודעות החברה, לפנות לפי הכתובת: החברה הישראלית לביטוח סיכוני סחר חוץ בע"מ, דרך פתח תקוה 74, בית מעיא (מול בית מעריב) קומה 10, תל־אביב, טלפון 03-331224.

יצואנים שלא יעמדו במועדים שנקבעו לא יצורפו לתוכנית.

שכונת פסגת זאב נחנכה בירושלים

נחנך גם כביש הביטוח הלאומי בגבעת רם

מאת סופר "הארץ" בירושלים

שר השיכון דוד לוי וראש עיריית ירושלים טדי קולק חנכו אתמול את השכונה החדשה פסגת זאב, המקשרת בין נווה יעקב הגבעה הצרפתית בירושלים.

במקום כבר מתגוררות כ־400 משפחות, ובקרוב יאכלסו בה עוד יותר מאלף יחידות דיור. על פי התכנון, יהיו בה 12 אלף יחידות דיור.

אתמול גם נחנכו בירושלים שני כבישים מרכזיים חדשים. כביש 13, שאורכו 4.6 ק"מ, והוא ארבעה נתיבים, מחבר את נווה יעקב ואת פסגת זאב לכביש מעלה אדומים בסמוך לכביש הגבעה הצרפתית. כביש 4 מחבר את צומת גבעת שאול במערב העיר לכביש רמות.

(ע) כביש נוסף, שנחנך אתמול בירושלים, הוא כביש הביטוח הלאומי, המקשר בין בניין הביטוח הלאומי לגבעת רם. אורכו חצי קילומטר.

בימים האלה החלו לסלול את כביש 9, שיקשר את כביש רמות לצומת הגבעה הצרפתית. השלמתו תאפשר תנועה מבקעת הירדן לשפלה בלי להיכנס לירושלים.

תייר נהרג כאשר נפל מצוק במצדה

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

תייר בן 24 נהרג שלשום כשנפל לתהום מאחד הצוקים במצדה. שם התייר הוא סטיבן רוג'רס, אזרח אוסטרלי.

שלשום בלילה קיבלה משטרת ערד הודעה על התייר שנפל. למקום יצאו כוחות משטרה מאזור ערד וצוותי חילוץ של רשות שמורות הטבע, שניסו במשך עשר שעות לחלץ את התייר מהתהום. על פי חקירה ראשונית, התייר טייל עם חבר באזור מצדה, ונראה מעד. נפל לתהום. משטרת מרחב הנגב ממשיכה לבדוק את נסיבות המקרה.

הצתה גרמה את השרפה במצות ישראל

מאת נורית אביתי
כותבת "הארץ" בפתח תקוה

השרפה שפרצה במצות ישראל באזור התעשייה קריית אריה־ מקורה בהצתה. כך עולה מדו"ח מכבי האש בפתח תקוה, שהוגש לתחנת המשטרה בעיר.

אחד מעובדי המפעל טען, כי כאשר עזב את המקום לפנות בוקר, לא היו סימני אש או עשן במתחם.

עורך את העמוד:
אוריאל רייכנגלד

שינויים במחירי הנסיעה לאילת וממנה

בעקבות קביעת שעור מס ערך מוסף (מ.ע.מ.) ל־0 באזור הסחר החפשי באילת, משתנים החל מהיום מחירי הנסיעה לאילת ומאילת בלבד, כך שהמחירים לא יכללו מ.ע.מ.

כרטיס הלוך ושוב אשר ברשות הנוסעים מתבטל ובמקומו יונפקו כרטיסים חדשים (ללא מ.ע.מ.).

נוסעים אשר ירצו להמשיך ולהשתמש בכרטיסי הלוך ושוב אשר נרכשו על ידם לפני ה־1.4.86 יעשו זאת ללא החזרת מ.ע.מ.

הנוסעים המעוניינים להחזיר את הכרטיסים הנמצאים ברשותם, מתבקשים לפנות באמצעות הדואר למחלקות ליחסי ציבור על מנת לקבל החזר כספי במקומות הבאים:

תל־אביב: ת.ד. 32091 מקוד 61330.
חיפה: ת.ד. 9657 מקוד 31086.
ירושלים: ת.ד. 893 מקוד 91008.

אגד מתנצלת מראש על אי הנוחות העלולה להגרם לציבור הנוסעים.

אגד

KLM AIRLINE OF THE YEAR.

יותר טיולים בפחות שקלים!

מבצע טיולי האביב של אופיר טורס-לנרשמים עד 10.4.86

פריז ולונדון — 717 ש"ח*

מערבה ... — 1,438 ש"ח* / 1,732 ש"ח*

אמריקה הקלאסית

תיאטרון בלונדון — 1,297 ש"ח כולל טיסות / 1,260 ש"ח כולל טיסות

המזרח הרחוק + הודו ונפאל — 32 יום של חוויות אקזוטיות בהודו, נפאל, תאילנד, הפיליפינים, הונג קונג, יפן - כולל סיום מרהיב באלפים היפניים. הכרות מקרוב עם פלאי המזרח. היציאה הקרובה: 15.5.86. המחיר במבצע: 2,350 ש"ח*

פורטוגל, ספרד וקוסטה דל סול — 16 ימים קסומים בפורטוגל העירונית והכפרית, בספרד של ערים המעיינות — מדריד, טולדו, גרנדה, קורדובה, סביליה ועוד. ולקינוח — נופש מרגיע בקוסטה דל סול. אולה! היציאות הקרובות: 11.6.86/7.5.86/16.4.86. המחיר במבצע: 999 ש"ח*

גלה את ספרד ואת פלמה — גלה את ספרד הקלאסית, את הערים המפורסמות עם העבר היהודי המפואר, ראה אומנות נפלאה, ולקינוח — נופש בפלמה דה מיורקה, אי השמש והתענוגות. 15 ימי טיול, לפי חצי פנסיון, למעט במדריד ובברצלונה. היציאות הקרובות: 25.5.86/11.5.86/20.4.86. המחיר במבצע: 903 ש"ח*

• הצעות מיוחדות לקבוצות עובדים ולמוסדות. פרטים בכל משרדי אופיר טורס.
• החלה ההרשמה לטיולי הקיץ — כדאי להקדים ולהרשם!

*המחירים עבור שירותי הקרקע בלבד. ואינם כוללים טיסות, מיסים והיטלים.

אופיר טורס — עולם נפלא בהישג ידך.

• תל־אביב - בן יהודה 32 טל. 209777, 280015 • ירושלים - אגף מלון המלך דוד טל. 222777
• חיפה - דרך העצמאות 62 טל. 673011 • קרית שמונה - בנין הצפוני - טל. 069-40245

הארץ

יום ג', כ"א באדר ב', תשמ"ו
1 באפריל 1986

ירושלים: רח' הבצלת 2 טל' 224245־6, ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה: רחוב נורדוי 20 טל' 661166־8, ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21 טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל־אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper. Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233. Tel .824261

צור עדיף

בל ניתמם: הכל יודעים, שאיוש מועצת המנהלים של חברות ממשלתיות נהיה מכבר לפרס ששרים מעניקים לאנשי שלומם. הדוגמה הטריה היא מינויו של רפאל איתן על־ידי שר התעשייה והמסחר, אריאל שרון, ליו"ר מועצת המנהלים בכימיקלים לישראל. אך זו מציאות גרועה, שיש לעשות ככל האפשר לשנותה.

את השר עזר ויצמן קושרת ידידות האחוה־נשק של שנים ארוכות לאלוף מרדכי הוד. אך זו אינה סיבה מספקת להעדפתו, בראש מועצת המנהלים של התעשיה האווירית, על רב־אלוף צבי צור. צור ניהל שנים ארוכות את תעשיות כלל (ולפניכן עמד בראש המשק העני של מערכת הביטחון), ויצאו לו מוניטין כמנהל בחסד. שר הביטחון, המופקד על התעשייה אווירית וכן שר האוצר מעדיפים אותו: השכל הישר מחייב שאיש בעל כישורים מובהקים, הנהנה מאמון שני השרים הנוגעים בדבר, יזכה במינוי.

ראש הממשלה, שעל־פי שיקולים פוליטיים תומך במקורבו של מר עזר וייצמן, מנציח בעמדתו זו נוהג שמן הראוי כי ייעלם מן החיים הציבוריים. אין חולקים על יושרו או על כישוריו של מר הוד. אך לא יוכל להיות ספק מי מהשניים, הוא או מר צור, עדיף כיו"ר מועצת המנהלים של החברה התעשייתית הגדולה ביותר בישראל. נאמנות אישית לחבר היא מידה נאה; אך אין להסכים להעדפתו על המתבקש על־פי צרכים ענייניים. מר צור מתאים יותר, פשוטו כמשמעו, למשרת יו"ר מועצת המנהלים של התעשייה האווירית: זה צריך להספיק־כדי שהוא יתמנה לשמש בה.

נשק לסיבימבי

החלטת ממשלת ארה"ב לספק לכוחות המורדים של יונס סיבימבי באנגולה כמה מאות טילי סטינגר ונשק אחר נגד טנקים וחיל רגלים יש לה משמעות מקומית ובינלאומית רחבה כאחד.

סיבימבי, המנהל זה שנים מאבק מוצלח נגד המשטר המרקסיסטי באנגולה, חסר את הכוח לגבור על יחידות הממשלה הנשענות על עשרות אלפי חיילים קובנים המצוידים בנשק סובייטי רב. הצלחותיו עלות ויורדות ובביקורו האחרון בוואשינגטון הצליח כנראה לשכנע את הבית הלבן כי אין לו סיכויים להפיל את הממשלה במפתו ללא סיוע מאסיבי בנשק מתוחכם, שיעזור לו להתמודד עם החימוש הסובייטי המודרני.

יש להניח שההחלטה נתקבלה בעצה אחת עם ממשלת דרום־אפריקה, הן משום שהיא התומכת בסיבימבי והן משום שלהשלמת הקרבות תהיה בוודאי השפעה על גורלה של נאמיביה בעתיד הקרוב. נאמיביה, מושבה גרמנית לשעבר הנשלטת עדיין על־ידי דרום־אפריקה כשטח־חסות, נועדה לעצמאות, אך מחלוקת נטושה על פעילות יחידות־השחרור של תנועת סוואפו. סוואפו טוענת לזכות ההנהגה של תנועת השחרור הנאמיבית והיא פועלת מבסיסים באנגולה. פרטוריה התנתה מתן עצמאות לנאמיביה בהוצאת עשרות אלפי החיילים הקובנים באנגולה המקשים על מיגור סוואפו; אנגולה טוענת שהיא מוכנה לשלוח את הקובנים הביתה אם המערב יחדל לתמוך בסובימבי. הגדלת הסיוע האמריקאי לסיבימבי היא פעולה בכיוון ההפוך לזה היא משקפת את אמונת וואשינגטון כי אפשר להשיג באנגולה פתרון פשרה באמצעות הכוח. אך קשה להאמין שהדבר יביא להוצאת הקובנים מאנגולה בקרוב.

גישה זאת תואמת את הקו של ממשלת הנשיא רייגן, שארה"ב חייבת לתמוך בכוחות הלוחמים נגד הדוקטרינה שמאלניות ודומיהם כאחד. על רקע דוקטרינה זו־נשמעת עתה בחלקים מן הקונגרס בוואשינגטון דרישה תקיפה כי אותו סוג של סיוע צבאי שהובטח לסיבימבי באנגולה יינתן לכוחות האפגאנים הלוחמים נגד הכיבוש הסובייטי.

תסמכו על שמעון

פרס אינו זקוק לעצות איך לפוצץ את הרוטציה; הוא יודע את הטריקים בעצמו

מאת יואל מרקוס

דומה לפעמים, שחבריו הטובים ביותר של שמעון פרס אינם בטוחים בו. איך אפשר אחרת להבין את העובדה, שלא חולף רבע שעה בלי שאחד מהם ישא לו עיצה או תחבולה חדשה כיצד לא לקיים את הרוטציה מה באמת הם חושבים לעצמם, שרק אתמול נולד?

הנה, שוו בנפשכם מה קרה לו חלילה היתה אוזן לעצת חברי מרכז מפלגתו הזועמים, שיעצו לו בשבוע שעבר לפרק את הממשלה. הדבר אכן היה קורה השבוע, הרי אפשר היה לומר "ביי ביי" למפלגת העבודה. מדוע? משום שהממשלה הוליכה להורים מאות מיליוני דולרים למפעלים המזוהים עם מפלגת העבודה. פרס יבשה הריו על החלטת הממשלה וכבר אומרים ברחוב "בשביל מפא"י מצאו כסף ועלינו הטילו מסים חדשים". אילו שמע פרס לקולות הזועמים, וכמים כולם, שבשמעו בישיבת המרכז היה מפיק עכשיו — יכול היה לצאת לגימלאות יחד עם מפלגתו. ועוד, במוצא של דבר, היו בריאים יותר מכמה החותמים וזעמים.

קשה להבין זאת באמת: האם ראשי מפלגת העבודה אינם סומכים על פרס שהוא יעשה את הדבר הנכון, בעיתוי הנכון? מה הם מצפים ממנו? שהסכם והערב יכריז מעל גגות העיר כי ברעתו להתכחש להסכם שעליו חתם כדת וכדין? זו פשוט תעודת עניות להכריז של ראש הממשלה שכך הם חושבים עליו. אחרי ככלות הכל, הוא יכול לשים את כולם בכיסו הקטן. אם למלה "הישרדות" יש משמעות — הוא השורד הפוליטי הגדול מכולם. מה הוא לא עבר בקריירה בת 38 השנים שלו: כן, 38 שנים הוא כיום איש הציבור הוותיק ביותר במרכז הזירה, והתחשבו בנוהלות חייו הפוליטיים, הוא עשוי להבות אפילו את הרי"ר בורג. הדברים כאלה אינם באים מאליהם. הם מעידים שיש בו בפרס הרבה יותר ממה שהעין רואה.

מה הוא לא עבר ומי לא ניסה להסלו בתקופת שנות, בעשרות השנים האחרונות. היו ימים שהמערכת הוותיקה והכל־יכולה של מפא"י בימי זוהרה עשתה יד אחת להסלו, ולא יכלה לו. פנחס לבון, כשר ביטחון, עשה שמיניות באוויר לסלקו מתפקידו כמנכ"ל משרד הביטחון, ובמקום זאת מצא את עצמו בחוץ, מסובך בפרשה שחיסלה אותו והמעט את המפלגה כולה. אך פרס נשאר. בן־גוריון עף, ופרס נשאר. היו לו אמנם עליות וגם ירידות קשות שיק איש תחבולות כמותו בעל כושר ספיגה בשלו. יכול היה לצאת מהם ללא פגע ואף עתיר ניסיון.

בעת הפילוג במפלגתו, הוא היה בעצם היחיד שנשא על כתפיו את רפ"י. בלעדיו לא היתה מתקיימת המפלגה החדשה. וכאשר חזרה ההאחדה, נבנמה בתנאים טובים יותר, ופרס זכה למה שלא היה לו אף בימי "אבא" (ב"ג) — הוא נעשה שר בישראל. לעתים הובס (על ידי רבין) והובס בשנית (בכ"ל). אבל פרס — ולא נכיר כאן דברים לא יפים שנאמרו על כישוריו "הבלתי נלאים" — מעולם לא ויתר ובסופו של דבר השיג מה שרצה. היום הוא ראש ממשלה ולא רבין.

אדם אחר במקומו, עם העגבניות שזרקו עליו, עם קריאות הבוז שהיה מנת חלקו בכל אשר בא בתקופת שלטון הליכוד, היה מוותר מכבר. אך היום, כשהוא אוכל ארוחת בוקר במרפסת שטופת־השמש של ביתו הרשמי בירושלים, כשמנהיגי עולם משחרים לפתחו והוא מכנה מגיה וכיה עיתונאי שלא כתב לרוחו בתואר "השמוק הזה", כשהוא טס במטוס מיוחד לאכול ארוחות ערב עם אדגר ברונפמן בניו־יורק — אי אפשר לומר עליו שאינו יודע מה הוא עושה. אילו היה שומע לעצות חבריו שזוקו בו לעשות כל מיני דברים שלא רצה, היה זה כבר מוצא עצמו יושב במועצת המנהלים של "הוריזאוקו". הוא בהחלט יודע מה הוא רוצה ולמה הוא חותר. את הקדיש הזה יש לתת לו.

נכון שלפעמים הוא "פנטזיונר". כורים גרעיניים מצרפת. תוכנית מרשל למזרח התיכון. בלונים מלאי אוויר־חם כאלה נמוגים בלי לגרום נזק. אם כי תחזיתו המוקדמת מדי בדבר "מכונית לכל פועל" דווקא התאמתה פחות או יותר, בהגלותה כזאת שבלעדיה לא היה ממי להלוב מסים כדי להלקם לשולל בתוכי־ולי־ קופת־חולים כפרס על ניהול כושל. אף על פי כן, פרס הוא אדם מציאותי העומד עם שתי רגליו על הקרקע. הוא מיטיב להבין, ולא צריך להסביר לו, שהעברת השלטון לשמיר עלולה להיות יום שחור למפלגת העבודה. ביחוד שלא ברור עד כמה שמיר הוא באמת אותו בעל־ברית במפלגתו, כפי שחושב כשחתמו עמו על הסכם הרוטציה. אין צורך ללחוש תסריטים ותרחישים באוזניו של פרס איך לגשת לנשיא ב־13 באוקטובר — ככתוב בהסכם — ואיך להכשיר מצב שפרס יישאר ראש ממשלת־מעבר בשעה שלא יעלה בידו של שמיר להרכיב את הממשלה החלופית. פרס יודע את כל הטריקים. תסמכו עליו. הוא גם יודע שה"קונץ" איננו אי קיום ההסכם — אלא אם ייווצר ברעת־הקהל מהפך שיקנה למפלגתו בבחירות מוקדמות רוב, שיאפשר לה להרכיב ממשלה לבדה. אם רוב כזה לא יהיה — ולפי שעה אין רושם שהוא קיים — מה הטעם להפר הסכם כדי שיגידו שמפעלי מפא"י קיבלו את הכסף והעבודה שוב רפקה את השחורים?

כדאי לייעץ לחברי מפלגת העבודה שיפסיקו להתגלגל מבוקר עד ערב וישליכו יהבם על ראש ממשלתם. אמנם אפשר שהוא קצת "פנטזיונר", ואולי במקום להקדיש את כל זמנו לתחבולות איך לעקוף את ההסכם, הוא משתדל להצליח בתפקידו ועושה זאת לא רע; אך בכל האמור בהשרדות, עדיין אין טוב ממנו. הם יכולים לסמוך עליו.

בסוגריים / גדעון סאמט

התועלת בשערוריה

יש דבר אחד שמוצא חן בעיני בשערוריה הזאת של מכירת שעון הקיץ. יש קצת קורת־רוח באירוע הדתיה והמרגיז, שבו שר הפנים, פרשן רצונו של הקב"ה, עושה הכל כדי שלא יהיה לנו יותר נוח.

שום נימוק לא ישכנע אותו. לא רוב גדול בעד אבל נשאלים דתיים, גם לא המיסכון בחיי אדם. הוא הולך נגד הכל — משרדי ממשלה, צה"ל, ה־הסתדרות, תעשיינים, מומחים, חקלאים של בג"ץ, השכל הישר. אפילו אירופה הנכירה השבוע איך נוהגות מדינות התרבות.

וזה מה שמוצא חן בעיני. פרץ נגד הציבור. נגד כל העולם. אני אוהב לראות אותו, לשם שינוי, מבודד.

שם אין עניין בקודשי הדלכה מול חילוניות מופקרת, לא כשר מול טרף, שום הגות דתית. אי אפשר לגזור לכאן את המשנה והפוסקים. פרץ רוצה שלקמוץ אנשים יהיה יותר נוח בבקרים, ולעזאזל השיקולים של טובת הרוב.

כוהני הדת הצליחו לכפות את רצונם שוב ושוב. אבל הפעם לא עמד מאחורי פרץ אף אחד מחוקי התיקון הישראלי שמאפשרים לאנוס אותנו בשם הסטאטוס־קוו. וגם לשותפים הפוליטיים שלו במערך ובליכוד קשה ללכת אתו נגד רצון הציבור, נגד נוחותו.

כך אני אוהב לראות את המפגש עם הכפייה הדתית. בעניין שנוגע לאורחן האמיתי.

נושא פרוזאי, כזה שעליו נכונים אצלנו להיאבק, כי הוא אינו נוגע לשאלה מיהו־יהודי, לכוהן וגרושה או לקברים עתיקים, אלא לסטטיסטיקות של שעות הבוקר. להבאתו הפשוטה של האיש ברחוב. הפעם זה פרץ נגד העם.

זאת התועלת של שערוריית שעון הקיץ. הכוחות אינם שקולים. פרץ משחק במגרש מלא מהמורות. אפשר להביס אותו. צריך רק להתעקש — כמותו. ואם לא כך יהיה גם הפעם, נהיה ראויים לכל תיגרת ידם של הרבנים.

האם, הבת ורוח הממשלה (ב')

אדוני הדירקטור

למעלה מאלף דירקטורים יושבים במועצות המנהלים של החברות הממשלתיות אך מעטים בלבד בקיאים בתחום פעילותם הציבורית

מאת רומן פריסטר

הפרופ' יוסף גרוס, פרקליט בעל מוניטין, איש האוניברסיטה בתל־אביב ויועץ לרשות החברות הממשלתיות, מחבר ספר בשם "דירקטור בחברה ממשלתית" ובעל עשרות מאמרים המתייחסים להיבטים החוקיים בתפקוד הדירקטורים, סיפר לנו את הסיפור הבא:

"יש לי ידיד, עורך־דין כמוני, שמכהן כחבר במועצת מנהלים של חברה ממשלתית גדולה. אחרי פרסום אחד המאמרים פנה אלי ואמר: יוסי, הפסק לכתוב כי לבסוף באמת יטילו עלינו אחריות שלא נוכל לעמוד בה. הרי מי כמוך יודע שאני בא לישיבות הדירקטוריון כדי לשתות כוס תה ולהתראות עם החבר'ה".

זה שנים מתריע הפרופ' גרוס על הפער העצום בין תחום הציבורית האחריותם החוקית של הדירקטורים בחברות ממשלתיות לבין המתרחש בפועל. "משך זמן רב התנהלו המינויים האלה כמו מינויים בקופה הדירקטוראית: הם תוארו באחד מפסקי הדין במינויים של ג'נטלמן מן הכפר שאין לצפות ממנו כי יתמצא בדו"חות כספיים".

בתנאי הארץ, חברי הדירקטוריונים אינם באים מן הכפר אלא דווקא מהעיר: מקרב הפקידות הממשלתית הבכירה והמנגנון המפלגתי. בהסכמים קואליציוניים קובעים השותפים את חלוקת המשרות (אלה שבתשלום מלא ואלה שרק כבוד בצידן) כמו היתה זו חלוקת שלל שאויב המובס בבחירות התיר בשדה הקרב. לעתים מוצגים בתוכם הסכמים כאלה סכנה של מחטטות. או לפחות גרעין של סכסוך עתידי. דווקא בימים אלה הינם עדים להתרחשות כאותו תנועתו של עזר ויצמן איימה בפרישה מהממשלה אם לא ימונה המועמד של "יחד", האלוף (מיל') מוטי הוד, ליושב ראש הדירקטוריון בתעשייה האווירית. רק משקיבלה "יחד" את "המגיע לה", יושב הסכסוך.

משפט "טראנסאוריינט"

"כוונות מודרניות שרוך ביהלך סבוכה ומתוחכמת, אין עוד מקום לפאר את רשימות הדירקטורים בג'נטלמנים מן הכפר או באלופי הצבא בדימוס. תפקידו של דירקטור כרוך באחריות רבה, וכגודל ה־אחריות הזאת כך צריכות להיות יכולתו, איתותו ועצמאותו של הדירקטור". אומר הפרופ' גרוס. הוא מסביר כי בעולם המערבי, ובעיקר בארצות־הברית, מתמעטת באחרונה המגמה למנות את הדין עם חברי הדירקטוריונים שהתרשלו במילוי תפקידם.

"הדוגמה הטובה ביותר", אומר הפרופ' גרוס, "היא תביעת נזיקין שהוגשה נגד הדירקטורים של 'טראנסאוריינט', חברת־ענק העוסקת בהובלת קרונות ורכבת. התברר כי היושב ראש והמנכ"ל שלה ניהל משא ומתן ממושך על העברת השליטה בחברה למשקיעות פרטיות, תמורת 690 מיליון דולר. את סיכום המו"מ הביא לאישור הדירקטוריון, וזה — בדיון בן שעתיים בלבד — נתן את ברכתו להתיכת העיסקה הגדולה. מניות 'טראנסאוריינט' נמכרו לבעלים החדשים במחיר של 55 דולר, כ־15 דולר מעל לשערן בבורסה. הכל היה טוב ויפה עד שאחד מבעלי המניות ראה עצמו מקופח והאשים את הדירקטורים הבכירים כי לא הקדישו לעניין כה גורלי מחשבה מספקת, וכי אילולא רשלנותם ניתן היה למכור את השליטה בחברה תמורת סכום גבוה יותר. פסק הדין של בית המשפט העליון בדלאוור הדהים את קהילת המנהלים בארה"ב. השופטים מצאו את הדירקטוריון אשם במחדל וה־טילו אחריות אישית על כל אחד מעשרת חבריו. הרשלנות תעלה להם, בהתאם לפסק הדין, כמאתיים מיליון דולר".

לקח המשפט הזה עדיין לא נלמד בישראל. אף אחד מהדירקטורים שישבו משך שנים במועצות המנהלים של חברות ממשלתיות וצפו בשלווה איך צוברים המפעלים "שלהם" הפסדים של מאות מיליונים, לא הועמד לדין ואפילו לא ננזף כראוי.

עכשיו, כאשר מתכוונת הממשלה לגייס הון ציבורי בבורסות בארץ ובחו"ל כדי להזרים אמצעים נוספים לפיתוח החברות שבבעלותה, עולה שבעתיים חשיבות תיפקודם ואחריותם של הדירקטוריונים. רוכש מניות ירצה בוודאי לדעת מי קובע את מדיניות החברה, מי מפקח על עבודת ההנהלה ומי ישא באחריות כלפיו אם וכאשר יתגלו בה רשלנות או מחדלים שיגרמו לו נזק כספי. "לצערנו", כותב הפרופ' גרוס במאמר על תפקידו ואחריותו של הדירקטור, "אין כיום כל אמת־מידה שלאורה יכול הדירקטור לבחון את דרכו. פקודת החברות לא קבעה כל כללים בעניין הנוהל ודרכי התנהגותו של הדירקטור ואף הבורסה לא קבעה עקרונות בנושא".

כישורים למועדון אח"מ

דירקטור בחברה ממשלתית חייב באמונות כלפי החברה בלבד. אבל ריבוי פקידים ממשלתיים ושליחים מפלגתיים במועצות המנהלים מעמיד את יישומו של עיקרון זה בסימן שאלה. "האנשים מקבלים את המינוי כרטיס־כניסה למועדון אח"מ", מעיר אחד בכיר, מנכ"ל משרד הכלכלה והתכנון. "המינוי עצמו הוא כעין הכרה במעמדם המפלגתי או הציבורי. המעקב אחר ניהול החברה מקבל חשיבות משנית. הנושא פאראדוקסאלי, כשמדובר במינוי פקידים בכירים, כמעט תמיד קיימת סתירה בין חובת האמונות שלהם לחברה לבין חובת האמונות למשרד שמשלם את משכורתם. כשמנכ"ל משרד התחבורה משמש חבר בדירקטוריון של אל־על — לטובת מי יצביע? לטובת חברת התעופה — או לטובת השר ומדיניותו?"

לעתים מתגבשות סוגיות דומות בבתי המשפט ייתכן שאפשר להשליך מהן גם על תיפקוד הדירקטורים בחברות ממשלתיות. על עבירה של הפרת אמונים אמר באחרונה בית המשפט העליון (בתיק פב"ץ נגד מדינת ישראל):

"ביסוד העבירה של הפרת אמונים אינה עומדת ההנאה האישית של הנאשם (אם כי לרוב היא מצויה) אלא הפרת אמונים אשר עשויה להתקיים גם בנאשם הפועל למען השגת מה שנראה לו אינטרס ציבורי. ההוראה הנוגעת בדבר הפרת אמונים באה להגן על הציבור לא רק מפני עובדי ציבור המפיקים טובת הנאה מתוך של סטייה מהשורה, אלא גם מפני עובדי ציבור המוכנים לסטות מהשורה כדי לקדם את משימתם הציבורית. אלא כאלה פוגעים באמון הציבור ובטוהר המידות של עובדי הציבור".

הפרופ' יוסף גרוס נכון אף להרחיק לכת ולהקיש על חובות המיומנות של הדירקטורים מ־החלטות ועדת כהן, שחקרה את אירועי סברה ושאתילה. "הוועדה קבעה מספר נורמות התנהגותיות של נושאי תפקידים המדגישה את עקרון 'האחריות העקיפה', שהוא למעשה חובת בנין מודל: חובת בנין אינדקיסה בצעדים שהיו ד־רושים באותה עת. ההערה יצרה מסמך מוסרי שהוא מעל ומעבר למסקנותיה המדיניות. למסמך כזה יש השלכה למקרים אחרים של 'שב ואל תעשה'".

"באמונה ושקידה"

אך מסמכים פילוסופיים ועד לפעולה משפטית, ארוכה עדיין הדרך. ארבע שנים מונח על שולחן הדיונים תיקון בתוכיך הצעת חוק החברות (בקרה ואחריות), אך גם ב־זה אינו תורם לשיפור המצב. ההצעה אומרת כי "במילוי תפקידו חייב הדירקטור לנהוג באמונה ובשקידה, כפי שדירקטור סביר היה נוהג באותן נסיבות". אך מה אותן אמונה ושקידה?

אך בתנאים הקיימים קלוש הסיכוי כי דירקטור בחברה ממשלתית יישב על ספסל הנתבעים. שהרי במשפט ראשון מהסוג הזה תימצא בחזקת הנתבעת — ואולי אף באשמת — כל שיטת המינויים. כך יגיע הציבור לתמוה מדוע, למשל, מנכ"ל מוזיאון הנצ"ל משמש יושב ראש דירקטוריון בחברה ממשלתית המפעילה מסופי מטען בנמל ה־עושה בלוה; או כיצד קרה שהיו"ר יוזמן בדרך, חבר מרכז תנועת החרות, משמש יו"ר דירקטוריון החברה למטבעות ומדליות (המפסידה כבר שנים רבים) — אף על פי שתוקף מינויו פג מזמן; או כיצד קרה שדירקטוריון חברת־ענק כ"כור מכסים" התכנס רק פעמים משך השנים 1983 ו־1984, הגם שהחוק קובע במפורשות כי עליו להתכנס לפחות פעם אחת בחודשיים. לא צריך להיות כלכלן או משפטן כדי לעמוד על מעורבותו של דירקטוריון כזה במתרחש בחברה, גם אם היו"ר שלו הוא החשב הכללי בכבודו ובעצמו.

אגב, בהגדרתה של "כור מכסים", "פי נפש", הממשלה היא שמינתה את חברי הדירקטוריון, ביניהם לחוק המקנה זכות זו רק לתהרות האמונות.

הפרופ' אהרון ברק, שעמד ב־1970 בראש הוועדה שקיבלה על הכנת חוק החברות הממשלתיות, אמר ש"כוח כלי אחריות הוא המקרות". חלפו 15 שנים, אך בתחום שאנו דנים בו לא נשתנה דבר.

(בהמשך שניה בסדרה)

מבט אחר / הדה בושס

אחרי פורים

לוח הזמנים הוא כעונש, המחר הזה נתקע בין הזמנים. אפילו ארצה להתנצל בנו־קונפורמיזם, באו בעל־פורים אחרים. שוב מה אינם אוהבים את פורים. כך עינגו אותנו ברוח הימים, בסיפורי ילדות עשוקה. לא נותר לי אלא להצטרף אליהם, ולהודות שגם אני שונאת להתחפש, וגם לי יש זיכרונות ילדות עגומים מאד, הקשורים בפורים. אני שונאת להתחפש גם מפני שאני לוקה במודעות עצמית יתרה, וגם מפני שבילדותי התחפשתי — למשה רבנו. שוו בנפשכם ילדה קטנה ורזה, עכברית ממש, לבושה בפיג'מה מאטון צהוב ופרחוני, שהדביקו לה זקן ארוך ולבן, שמפעש הגיע עד לרגליה. הורי ישבו בשורה הראשונה (זאת היתה הצגה) — צוחקים עד לדמעות למראה. היו סמוכים ובטוחים, שזה סנה כבר לא בער באש, ועשרת הדברות לא ניתנו לישראל. האורון המסכן היה אובד עצות, שלא לדבר על בני ישראל שאיבדו מנהיג. ואין מי שיוציאם מן המדבר, ומשה רבנו בכה בכי תמרורים. מאז אותו יום, אני רק מסתכלת במתחפשים אחרים, ובוכה באותו ערב כראוי על חיי, ומיד רואה גם את האחרים בקלקלתם. וידויי הוגן הכוחו לי שאיני אותה ויהודה.

שמחה מאולצת, מבצעית

יש תרבויות שסגנונן עומד בסימן של מסיכות. המסיכות תופשות מקום בהליכי החשיבה ובצורות הבי־טוי האמנותי של אותן תרבויות. ואילו היהדות, כך לפחות היא מצטיירת בעיני, אינה תרבות של מסיכות. זו ירושה שבאה לה מתרבויות אחרות. ירושה זרה. ואם כי בתיאטרון המסיכות קוסמות לי ויש בהן סממני דמיון ומסתורין, אנשים מחופשים נראים בעיני כמסתטים.

ברחובות תל־אביב, בימי פורים אביביים, אין הדעת נוחה להתליצ בהתהורים. הרחובות כמו באנשים ברגלי המהומים המעורים ללא מטרה. שיירות המכוניות הפכו את העיר לפקק תנועה גדול. טראק וד־עשן, הילדים המתחפשים והאיפור הנזול על פניהם — משמש, לרוב הם על פי הבכי. ההורים העצבנים הצרחנים. בני הנוער הבהתיים קנו משתוללים. כאילו כל המדינה נרתמה למנה רחובות. כל אלה נתנו לסימביה של העיר בפורים. העיר כמו יוצאת מדעתה — כפריותה לכל עבר ראש הוליבות הברית.

השמחה מאולצת. כאילו נכפתה על האנשים — שאינם מתורגלים בשמחה. כדרכם הם מכתתים הגלי־דם בצעה אידיפוליה. או מנסים להפגית את מכוניותיהם ההת כל עין רעה. בתל־אביב ביתוע העצבים העצבים אינם מנוך מקבל: בכי קומם באים הסגדלים. גם שמחה זו, המאולצת, המגונית והרעשנית נהפכה לאירוע טבעי בתל־אביב. העיר מצליחה לאמץ לעצמה כל תופעה טבעית ולא־טבעית, ולהפוך אותה לחלק ממנה. הכוחש, ההחזקות, המצולה והרעש הם חלק מהויות אלימה שהעיר הזאת נוצרת בתוכה, והיא פורצה לעתים התוצה.

סימני האישיות

אני מסתכלת באנשים הצועדים ותוהה, ולא בפעם ראשונה, ממה הם מתפרנסים והיכן הם עובדים — אם בכלל — וכיצד הם מרשים לעצמם ימים של חופשה בזה שאינו חג. האם הם מוליכים שולל, שלושה ימים תמימים, את מעבידיהם? אולי אלה האנשים החיים על רווחי הבורסה? אם כי הבורסה הרי שבתה אינה מפרנסת את לקוחותיה בכבוד — לפחות כך כתוב בעיתון. בכותרות מדובר על מצב כלכלי קשה, על שחיקה ניכרת בשכר, על פיטורים ואבטלה. ועניין המון המכוניות החדשות הללו, והוספות את הכבישים ומחכיו שערי הכסף המועברים מיד אל יד, בחנויות הד־מוב מאורגנת ומי הם הקונים באהודר ריבוקס?

ואולי זו אוזהות־עיניים, עם או בלי מסיכות. עדות נוספת למסך התבהרני ההולך והמעמיק, ולובש מכורים מפחידים, ולא רק בעלי היכולת אלא אף שכבות־הביניים חייה כמו ללא חשבון. ולעומתם הפועלים שאינם יודעים מה יילד יום, המובטלים, קשיהם החיים על קצבות של הביטוח הלאומי — והקשר בין קבוצה לקבוצה מתרופף והולך. לפניי בסימביה המובהקים של תופעת אישיות. זו האישיות שפשר תה היא אוכלת בנו בכל פה. מודה לא ישועה.

תל־אביב הצטיינה מאז ומתמיד בחוסר איכפתיות. בכין צפוני ארוך של עיר הפרת אחריות. הוויה את הייחודית שלה בא באינדיבידואליות. זו גם הנה והקסמה של עיר הסרוקה מעצרים זו. תמיד בתוך הליכוד הלכלוך ההתרעפטות — הנבעים העלובים הסטגנים; והפעם גם המסיכות.

אני קוראת שבא מי ושואל מה פירושו על דבר להיות תל־אביבי. הדי די להסתכל בתל־אביב של פורים, ולעומתה בירושלים של חג, כולה שוחה משחור, בהלוויתו של הרב פיינשטיין. עיר שחורה ומסורת — מסתוריות פיכחה מן המסיכות שהתהלכו ברחובות תל אביב.

סוב שבא הגשם ושטף ושוטף את שרידי פורים; אם כי אין פירוש הדבר שאשרי פורים תל־אביב משנה את סיבה ואת אופיה.

ציונות בלא עלייה

יהודי דרום־אפריקה רואים בישראל "חברת ביטוח" אך לא יעד לעלייה. הם מעדיפים מדינות דוברות אנגלית במנטליות דומה

מאת דן סגיר

יוהנסבורג

"הקהילה היהודית בדרא"פ היא הקהילה היהודית הציונית ביותר, המגובשת והמאורגנת ביותר בתפוצות הגולה". מי אמר? כולם. הכל בעסקן טוכנות, המשך בשגרירים, חברי־כנסת, שרים בדימוס או בלי תיק וכלה ביהודים עצמם במדינה זו. אכן, זו קהילה חמה וציונית, שהגשימה את חלומו של הרצל — שהמסדרים הציוניים בגולה יעבוד בכוחם על ארגוני הקהילה האחרים. אולם, הם נכשלים בשורה־התחתונה של הציונות: עלייה.

יהודי דרא"פ, החושים שהאדמה רועדת מתחת לרגלי הלבנים, אינם עולים לישראל. זו עובדה. מטוסי אל־על אינם כורעים תחת העומס האנושי. "ציון" מבילות פחות ולא עולים. העלייה שישנה היא זרזיף האופייני לכל מדינות המערב בשנים האחרונות. מדינות הפרוזדור הציונות כאן, המטפלת בנושאי העלייה, היא לא לפרסם נתונים כלשהם בנושא, מתוך עיבוא בישא. על כך אמר לי מישהו כאן: "מוטב שלא יעשו זאת, כך עלול להישמט מהם הכתר של 'הקהילה הציונית ביותר'". מספרים אחרים מעניינים ומדויקים לא פחות הם נתוני "העלייה" לטורונטו, סידני, יוסטון וערים אחרות בקנדה, באוסטרליה ובארה"ב. יש הנוקבים במספר שבין 10,000 ל־15 אלף יהודים מדרא"פ המתגוררים עתה בטורונטו ועוד אלפים בערים אחרות.

העולים לישראל מדרא"פ מאז קום המדינה נאמדים ב־20 אלף. רובם הגיעו בשני גלי עלייה: האחד אחרי מהומות שארפוויל ב־1960, השני, גדול יותר, בעקבות מהומות סווטו, בין השנים 1976 עד 1979 מדרא"פ 5,000 איש, מספר גבוה ביחס לגודל האוכלוסייה היהודית, המוערכת כיום בכ־115 אלף. כיום, 18 חודשים לאחר פרוץ גל המהומות הנוכחי בדרא"פ, מתברר ש־הפעם הכיוון אינו ישראל: היהודים שעוזבים (אין הערכות על מספרם) מהגרים רובם למדינות מערביות, במסגרת "איחוד קרובים" עם אלה שכבר היגרו לשם.

מה הסיבות למיעוט העלייה בתקופה האחרונה? התשובה נעוצה ראשית כל בצרותיה של ישראל. המצב הביטחוני, המצב הכלכלי, המצב החברתי, המצב הפוליטי, יוקר המחיה, יוקר הדירות, גודל הדירות, קושי המשכנתאות לדיור, קשיי שפה והסתגלות מנטלית, הירידה מישראל, ועד הראנד מול הזולה, ועוד ועוד. בקצרה, ישראל אינה אטרקטיבית דיה מול כוח־המשיכה שיש למדינה דוברת אנגלית בעלת מנטליות דומה, המאפשרת שמירה על רמת חיים פחות או יותר זהה.

שוחחתי על הבעיה עם יצחק אונה, השגריר הראשון של ישראל בדרא"פ (1974—1979), שהגיע ל־ביקור קצר לפתיחת תערוכה על יהדות דרא"פ שיום בית־התפוצות. אונה אומר: "נראה שהיהודי צריך יותר מאשר 30—40 שנה כדי להשתחרר מהתסביך הגלותי הדד־דיפה אחר סירי הבשר. יכול להיות שאנחנו מגזימים בציפיות שלנו".

אונה מספר על יחסה של עמית לשעבר, הפרופ' שלמה אבינרי, שהבין תוכנית לקליטה ההמונית של עולים [illegible] להבין תוכניות חירום. אבל כדי לישם תוכניות כאלה אתה צריך את הקליינטים. אין כאן קליינטים. הם לא רואים את עצמם כפוטנציאל לעלייה".

גישת היהודים כאן מזכירה לו את השאננות והטמנת הראש בחול של יהודי גרמניה בשנות ה־30 של המאה. אם כך, כיצד הוא מסביר את הציונות המושרשת והאהדה לישראל? פשוט מאוד, היהודים בדרא"פ זקוקים לישראל כמו לחברת ביטוח. ישראל מעניקה להם ביטחון אישי. זו איננה ציונות של הרצל ואחד־העם. לכן הם אינם רואים כל סתירה בין היותם ציונים טובים להגירה לסידני או טורונטו.

תרומות של מדינה מושלת

אם ישראל היא חברת ביטוח, המגבית לישראל היא בוודאי דמי הפוליסה. בנושא זה יש בפי שני שליחים ישראלים, המסיימים את תפקידם כאן, ביקורת חריפה. יעקב פז, שליח הקרן־הקיימת, טוען שהמגבית לפרויקט שיקום השכונות הרבה מפרופורציה וכמו ידינו אנו עוזרים ליצור לישראל תדמית של מדינה נחשלת שכל שני מבניה הוא בר הזקוק לסיוע בהשלמת השכלתו היסודית. מי ירצה לעלות ולהיות את חייו במדינה כזאת? הזכרתי לו שיוזם הפרויקט הוא לא אחר מאשר מנחם בגין. הוא נבוך לרגע, אך התעשת השיב: "איני [illegible] להציג את ישראל [illegible] יות הסוציאליות של ישראל להציג את ישראל היפה".

למרות עמדת הגורמים שלמגבית יש מחיר, נושא שיקום השכונות בהקשר הדרום־אפריקאי הוא יוקרתי ומוצלח. הוא מתנהל בעיקר בשכונת הבוכרים בירושלים ובעיירה אופקים. לא נכון שלדרום־אפריקאים אין תמונה מאוזנת מישראל, אומרים רבים; הקהילה ידועה בכך שרבים מבניה ביקרו בארץ לפחות פעם אחת, ואחרים — הרבה יותר. אחת הדרכים לעודד עלייה היא שיגור צעירים האוהדים לישראל לתקופות זמן קצרות של חודש או יותר, בתוכניות שונות המסובסדות על ידי הממסד הציוני.

גורם נוסף המשפיע לרעה על העלייה לישראל הוא המספר הגדול של יורדים הגרים כאן. יש המעריכים אותם ב־20 אלף. אין כל קשר בין הישראלים לבין היהודים המקומיים, וגם לא הרבה חיבה. בעיני היהודים המקומיים, עזיבת ישראל היא חטא ו"בגידה" ברעיון הציוני. הישראלים, מאידך, שלא כולם רואים כאן שכר לעמלם, אינם אוהדים את היהודים העשירים והמצליחים.

מה ניתן לעשות על מנת להגביר את העלייה מדרא"פ, או לפחות להפנות את היוצאים מכאן לעבר ישראל? דומה שמעט מאוד. קשה לשנות במחי־יד מגמות הגירה שגורמיהן מורכבים. אך בשולי הדברים אפשר לשנות לא מעט: הקצאת־תקציבים נדיבה לעידוד עלייה; קליטה טובה יותר (למשל, באמצעות מגינת כמה מחלוקות בסוכנות); חינוך בישראל לחשיבות העלייה והעולים; וחשוב מכל: להעלות את איכות החיים בישראל. לבסוף, עצה קטנה לפוקים את הקהילה היהודית כאן: אחרי ש־[illegible] להם כמה בני, טובים [illegible] לומר להם את [illegible] לפעמים להערך כנות.

המתנה - לחג
בימים שכאלה
תלושי קניה של קו-אופ

בתלושי קניה של קו־אופ ניתן לרכוש הכל: מזון, כלי בית, ביגוד, מתנות ועוד 12,000 מוצרים.
תלושי קניה של קו־אופ – רשת הריבוע הכחול
טובים ל־200 סופרמרקטים ו־17 בתי כל־בו של המשביר לצרכן בכל הארץ.
תלושי קניה של קו־אופ מתנה שזקוקים לה ונהנים ממנה באמת!
פנו אל יוסי סומך. במשרדי הקו־אופ.

03-779141-0

קו אופ, רשת הריבוע הכחול

هكذا من الأصل

מלים ומו"לים / מיכאל הנדלזלץ

הלילה הזה לכולנו פקסימיליה

הפסח הזה מאפשר לכל דכפין פקסימיליה של הגדה ידועה ועתיקה

מילון אבן שושן מגדיר "פקסימיליה" כ"העתק מדויק של כתב־יד באמצעות צילום או דפוס". מובן למדי מהגדרה זו שכתב־היד עצמו אמור להיות עתיק או נדיר, וגם ההעתק היה במשך שנים רבות – בשל טכניקות דפוס מורכבות ויקרות – בעל ערך רב בפני עצמו. כך למשל מהדורת הפקסימיליה ל"הגדת ראשי הציפורים" שהוציא בארץ משה שפיצר באיכות שגם כיום מנסים להגיע אליה, ובאמצעים שכיום נחשבים כבר למיושנים, היא כשלעצמה "עורב לבן" של אספנים.

הנטייה המו"לית בשנים האחרונות היא להפוך את מהדורות הפקסימיליה לשווה לכל נפש. טכניקות דפוס מתקדמות מאפשרות להוציא מהדורות גדולות יותר, שאינן ממוספרות עוד. חג הפסח עצמו הוא אולי החג היהודי הקרוב ביותר ללבם של יהודים הרואים עצמם חילוניים (גם מי שאינו צם ביום כיפור משתדל להיות בליל הסדר ולקרוא בהגדה). כך גם מהדורות הפקסימיליה מאפשרות לרוכשיהן "אינסטנט־מסורת". עובדת היותן נמכרות מעודדת מו"לים להוציאן לאור, לרוב תוך הקפדה על איכות ודיוק.

השנה זכינו לשלוש מהדורות פקסימיליה חדשות משלוש תקופות של כתבי־יד יהודיים.

מימי הביניים יצאה עתה מהדורת פקסימיליה של הגדת סאראייבו (הוצאת שבא עם לוני כהן, נמכרת ב־81 שקל). זה כתב־יד מתקופת טרום הדפוס ואיכות ההדפסה הנוכחית זכתה בצדק בשבחי הביקורת. מצורפת לה הקדמה של שלמה צוקר, העומדת על נפלאותיה. הגדת "ראשי הציפורים" או הגדת הזהב נמנות, בהבדלה גסה, מאותה תקופה שבה כתב היד הוא יחיד במינו.

עם המצאת הדפוס נהפכו העותקים לרבים יותר ועקב כך לנדירים פחות. המגמה לאייר את סדר הפסח נותרה בעינה. אך הדפוס דאז חייב להסתפק בתחריט בצבעי שחור לבן. ההגדה הבולטת והמשפיעה (אך לא היחידה) מאותה תקופה של סוף המאה ה־17 וראשית המאה ה־18 היא הגדת אמשטרדם. השנה זכינו במהדורת פקסימיליה של הגדה זו, מגרסת שנת 1712, בהוצאת "נצר" במשותף עם הוצאת כנרת. זו הגדה עם "פירוש יפה וציורים נאים מאוד מאותות המופתים שעשה הקב"ה לאבותנו ונוסף לזה כל המסעות במדבר עד חלוקת הארץ לכל שבטי ישראל". עוד נאמר בשערה כי כל זה "זכית על לוחות נחושת ע"י אומן היותר מהיר במלאכת חרש". היא גם הזולה ביותר בין מהדורות הפקסימיליה: 18.5 שקלים בלבד.

הגדת אמשטרדם שימשה בסיס לכתבי־יד שהתבססו על מהדורות הדפוס ונוצרו לפי הזמנת משפחות יהודיות עשירות בידי אומנים יהודים. דוגמה לכך היא הגדה מצוירת על בסיס גרסה מודפסת היא "תופעה אמנותית יהודית במינה ויהודית בעיקרה" כפי שכותבת חיה בנזימן בהקדמה המאלפת והמתומצתת המצורפת להגדת קופנהגן (הוצאת נהר וסטימצקי).

גם כאן מדובר בכתבי יד יחידים במינם, שלפעמים סיפור גלגוליהם ותולדות היווצרותם, בצד ניתוח מקורותיהם היהודיים או הנוצריים הם עולם שלם. הגדת קופנהגן (בכריכת סקאי דמוית העור של המקור) קרויה על שם הקהילה שבה נמצאה, והיא נכתבה וצוירה בידי אורי פייבש בן יצחק סגל (פיליפ אייזק לוי) בשנת 1739. המחיר הוא 57 שקל.

מאותה תקופה אפשר למצוא גם את הגדת אייזינגן (הוצאת נהר ו"עם עובד", 46.90 שקל) ואת הגדת לייפניק (סודובסקי, אותו מחיר). מי שחפץ בהגדת לייפניק צריך למהר כי בחנויות יש עותקים אחרונים של המהדורה השנייה. סודובסקי הוציא בעבר גם את הגדת ברסלאו. אבל המהדורה אזלה ואולי תודפס חדשה לקראת השנה החדשה.

התפתחות טכניקת הדפוס, שהפכה שווה לכל מו"ל, העניין שמגלה הציבור במקורות אלה של יהדות, עלולים להבהיל, גם לעיתוי פקסימיליה, בהם מוסיפים מדפיסים של היום פיתוחי הדפסת זהב למקור. ההגדות החדשות הנזכרות כאן נקיות מביקורת זו, שכן כולן נגועות בשגעון מפיקיהן לדיוק מירבי וכולם מצטיינים בטעם טוב עד טוב מאוד.

שלוש הגדות אלו הן יצירות אמנות ועדות למסורת. פירושו של דבר שיש להן ערך ואיכותן קשה לי לראות מי שקיבל ספר כזה במתנה לסדר ומשתמש בו בסדר עצמו. אחרי ככלות הכל, ליד השולחן, כשכולנו מסובין, קל מאוד להותיר על הנייר המהודר דמוי הקלף כתמים של יין או שומן. המשעשע הוא שבמלאכת הפקסימיליה, בעיקר של ההגדות מימי הביניים או אלו המאוירות והמיוחדות שאחרי המצאת הדפוס, משחזרת המהדורה החדשה לא רק את השתקפות הכתב מצד אחד של הדף אל משנהו, אלא גם את כתמי היין שהותירו בהן סדרים רבים.

עוד הגדה הנוטה לכיוון האמנותי היא זו שהוציאה "אמנות ארץ ישראל" בשנה שעברה. היא שואבת ממקורות שונים. צורתה צורת קלף מקופל. הנה גם בדו־לשוניותה (השנה יצאה גם גרסה צרפתית וספרדית בצד העברית) וגם בכך שבסופה יש מקום לכל משתתפי הסדר לחתום את שמותיהם (46 שקל).

לגבי המחירים כדאי לשים לב שחג הפסח הוא הזדמנות למבצעי הנחות, ולא יהיה זה בלתי מציאותי שמבצעי הנחות בכל רשת שיווק הספרים יחולו על הגדות של פסח. המחירים הנמסרים כאן הם מחירים טרום־מבצעיים.

הגדות מן הזמן הזה

מלאכת־האיור של כתב־יד לא עברה מן העולם.

בתוך הצפה של מהדורות פקסימיליה יש גם מהדורות מקוריות מן הזמן הזה. הוצאת שוקן הוציאה לאור את ההגדה הראשונה בקטלוג שלה. זו נכתבה ואוירה על ידי האמנית מיטבאל (מי שרוצה לעסוק במדרש שמות, מוזמן). הנוסח שלה הותקן על־ידי משה גושן־גוטשטיין. מתקין הנוסח כותב בהקדמה ש"מיטבאל ציירה ברוח כתבי־היד של המסורה, כיד הדמיון האמנותי שלה והתאים להוראות הטקסטואליות של העורך. הספר המוגמר הוא עדות להצלחת שיתוף־הפעולה במילוי התפקידים. כל הצד האמנותי היה בידי האמנית בלא התערבות העורך. הדבר הצריך הדגשה בשל היותו נוגע לפן הפרשני". בהגדה זו, שלא בדומה מהפקסימיליות, הטקסט הוא נוט, ללא פרשנות, והעורך מעיד ש"מופנית תשומת הלב של המשתמש דווקא לצד האמנותי שבאיורים ובמעשה הכתיבה, ואם תרצה אף יש בביצוע האמנותי משום נטילת מקום המפרשים". מחירה של הגדה זו הוא 45 שקל.

צד אישי מעניין עולה מסופה של ההקדמה. גושן־גוטשטיין כותב "אני נותן שבח והודיה למי שגאל את ישראל ממצרים והוא שגאל אותי ממחלה קשה שפקדה אותי בימים שעברתי בהם על מהדורה זו ולו השבח וההודיה".

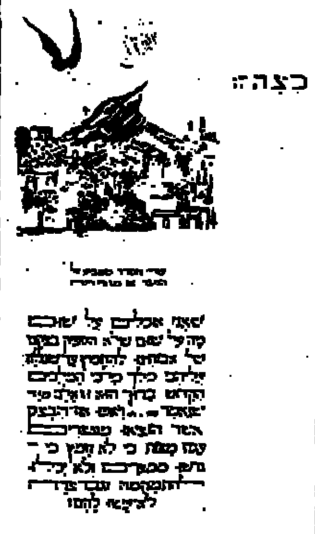

ההגדה של מיטבאל איננה היחידה בסוג זה של הגדות בעלות פן יהודי־אמנותי־מודרני. על המדף אפשר למצוא גם את ההגדה החדשה המלווה באיורי־צילום של דמויות חרס ("אגימיטר") בעריכת רוני אורן והפקת מרטי סקופוס (25.50 שקל), המצטרפת על מדף המבחר, למשל, להגדה שאוירה על־ידי נפתלי בזם (הוצאת מיתצר 31.10 שקל) או ההגדה שאוירה על־ידי יוסל ברגנר (מסדה 22.20), ומן הוותיקות יותר הגדת ארתור שיק המפורסמת (מסדה־פרס 25.20 שקל).

בתחום זה צריך להזכיר גם את המהדורה החדשה, על נייר טוב יותר וכריכה מהודרת יותר, להגדה הארכיאולוגית של "אדמה בוקס, ניו יורק" שגרסתה הדו־לשונית (תרגום אנגלי חדש של בצלאל רות) מצביעה על קהל־היעד שלה. כל הליווי האיורי הוא ארכיאולוגי או צילומי והמחיר הוא 16.60 שקל. אם כבר מביאים מתנה למישהו שרוצה קצת טעם פסח, אבל אינו מוכן להוציא לשם כך עד כדי אכילת מצב שלמה, הרי סטימצקי הוציא את ספר הפסח, באנגלית ובכריכה רכה ובו ציטוטים הנוגעים לעניין החג והאיורים מתוך כתבי־יד יהודיים (ולא רק יהודיים) שונים, ב־9.5 שקלים.

שעת קריאה

השוק הגדול באמת הוא שוק ספרי הילדים, שקונים ההורים לילדיהם. סידרה חדשה של "ראשית קריאה" בהוצאת מסדה

זה לא סוד, שחלק גדול ממכירת הספרים הוא הספרים לילדים. מתוך אותם 1,275 ספרי קריאה היוצאים בשנה, 534 הם ספרי ילדים. הם גם מעלים את הממוצע של מספר העותקים, שכן הממוצע למהדורת ספרי ילדים הוא, לפי הנתונים של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, כ־3,600 ספר.

אין הוצאה שיכולה להרשות לעצמה לא להוציא ספרי ילדים. ל"כתר" יש כמה סדרות של ספרי ילדים לגילים שונים, ומתוך כ־100 הספרים שמוציאה "מסדה" בשנה, כרבע הם ספרי ילדים. הסדרה של "עם הספר" מאלצת הורים לקנות את הספרים לילדים, "כדי שלילד יהיה ספר". הבעיות מתחילות כשהילד כבר לא יקרא שקנו לו, כשהוא יודע כבר לקרוא לבד ולבחור לבד. גם אם אין לו עדיין את כוח הקנייה, עשוי הילד היודע לקרוא הגיע לפתוח את כוח הסירוב.

הסדרה החדשה של "מסדה" שיצאה לאור בשבוע שעבר נושאת את הכותרת "שעת קריאה". היא מיועדת לילדים המתחילים לקרוא לבד, ואמורה "לטפח בהם את אהבת הקריאה" כתרופת־מנע נגד פיתוח כוח הסירוב הנזכר לעיל. הטיפוח של אהבה זאת נעשה – אליבא דעורכת הסדרה ד"ר זהר שביט – על־ידי סיפורים שנכתבו בידי סופרים ישראלים העוסקים ב־מציאות, שהילד מכיר. לא אגדות, פיות, חיות ועולמות רחוקים, אלא משפחה, מכאן ומעכשיו: עצם החוויה, ליסוד הקריאה, המילואים של אבא, המחלה של אמא, לידת האח/אחות והחוויות הגדולות אחרות. זה מתבטא גם בחומרים המסופרים וגם באיורים המלווים אותם. תשומת הלב לילד המתחיל לקרוא מתבטאת גם בגודל האות (המנוקדת, כמובן), במספר השורות בדף הרווחים ביניהן וגם ביחס בין האותיות והציורים.

לא בכל עמוד יש ציור, אבל מספר העמוד, למשל, מודגש בצבע אחר. אולי כדי לתת לילד המתחיל לקרוא תחושת הישגיות: כל־כך הרבה עמודים כבר גמרתי.

עורכת הסדרה, ד"ר זהר שביט, תמיד שיך לערוך אותה בשלט־רחוק, שכן היא יצאה לשנה לגרמניה כדי לעסוק שם במחקר ספרות הילדים בעברית מתקופת ההשכלה. היא חשבה לתומה שמדובר ב־50 ספרים לכל היותר, אבל מתברר שיש כ־2,000, ביניהם ספריה עשירה שאיש שם אינו חקר, שנתגלתה לה לגמרי במקרה בבית־ספר בגרמניה. הספרים הראשונים בסידרה נכתבו (בהזמנה) על־ידי דורית אורגד, עדי בן בעון, נורית זרחי, חגית בנזימן, דפנה חיימוביץ, נירה הראל, לאה נאור ורות אלמוג.

תהיה זאת שנת־שפע מבחינת ספריה של אלמוג, שכבר בצד "גילגיל" בסדרת "ראשית קריאה" במסדה, יצא בשבוע שעבר לאור ספרה "כדור הכסף" בסדרת "דן חסכן" לבני הנעורים של "עם עובד" (על הוויות ילדה המתמודדת עם חברות, בדידות ומוות בשלהי תקופת המנדט). (לילד שיקרא את הספר הזה בצמוד לקודם לו בסידרה, "מצפצפים על סלך מלפפון" של קריסטינה נסטלינגר – מתורגם מגרמנית – תהיה חוויה מרתקת, שכן שני ספרים אלה ניגשים לילד באופן שונה לגמרי. יחי הפלורליזם מגיל צעיר).

ספר נוסף של אלמוג לילדים מבוגרים יותר יצא בקרוב ב"מסדה" (נכתב במקור ל"שעת קריאה" עד שהתברר שהוא לא בדיוק מתאים למטרות הסידרה). המבוגרים יוכלו לפגוש ספר פרוזה שלה השנה ב"כתר".

מו"לים המקדישים תשומת לב לילדים יודעים מה הם עושים. בנוסף למכירה טובה להורים היום, הם מגדלים גם את הקוראים של מחר. זו השקעה לטווח ארוך, שיש לה רווחים סבירים לצידה. "ציפור הנפש" של מיכל סנונית (מסדה) נמכר ביותר מ־15,000 עותקים עוד לפני שסטימצקי מכר אותו במבצע בחצי מחיר.

העבר עם הפנים אל העתיד

רכישת "דביר" על ידי "זמורה־ביתן" תאפשר הפיכת נכסי צאן ברזל לנזילים יותר

רכישת הוצאת "דביר" על ידי "זמורה־ביתן" נראית במבט ראשון (שני ושלישי) כאידיאלית. מצד אחד, הוצאה עם מוניטין, עבר מפואר ורשימת קטלוג שכמעט אין דוגמתו בספרות העברית. שני שלישים ממנו עדיין "אין פרינט". מצד שני, הוצאה נמרצת שיש לה תדמית מסחרית והקטלוג שלה לא מעט להיטים מסחריים, אך בהחלט לא הוצאה מסחרית בלבד. אם הכלה היא ממשפחה טובה, הרי שגם לחתן אין במה להתבייש, וכל אחד מהצדדים מביא נדוניה מכובדת, גם אם מסוג שונה.

מדברי שני הצדדים ניתן היה להבין, שהפנייה לעיסקה באה מצד "דביר". ההסבר לכך פשוט: הוצאה עם נכסי צאן ברזל כאלה נסוגה לקיפאון, לעומת המחודש עתה בשורה המו"לות. מנהלה הנוכחי שמואל האוסמן (מבעלים של הוצאת "כרטא" ששימש גם נשיא "דביר" ואחד מבעלי המניות שלה) הסביר לי, שהוקמה של ההוצאה, שהיא מבוססת היסטורית, הוא גם להרעיף לה. הפיתוי הגדול, שמצא את ביטויו גם במדיניות המעשית של "דביר" בשנים האחרונות, היה "לשבת על הבקלייסט" ולהקטין את ההוצאות". לכן התרכזה "דביר" בשנים האחרונות, למעט כמה יוצאי דופן כמו ספרי ילדים, למשל, בהוצאת ספרים "כבדים" שמכירתם מובטחת ואין להם כמעט תחרות: אנציקלופדיות למיניהן, לקסיקונים, פירוש לתנ"ך (ויזל, האמור להתעדות עם קאסוטו).

מדיניות כזאת כרוכה בסכנות כלכליות, אף כי אין בה שום מרכיבים של הימור. אתה יכול למכור את כתבי שטיינברג (יעקב או יהודה) בעשרים עותקים בשנה במשך הרבה מאוד שנים. הבעיה המעשית היא, היכן לאחסן כל אותם עותקים במשך השנים, למשל. חלק מן הקטלוג של "דביר" הוא כזה שעם כל הכבוד לברדיצ'בסקי, ש' בן ציון, ברקוביץ' או אחד־העם, הם לעולם לא יהיו להיטים: עם זאת, ביאליק לעולם יימכר, במהדורות שונות, וכתביו הם נכס שאפשר לומר עליו גם לא במליצה – לא יסולא בפז.

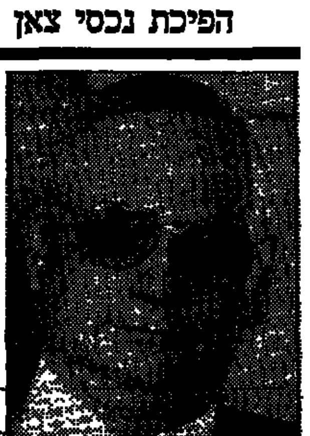

אוהד זמורה

התעלה הציבורית של "דביר" גרסה שאפשר להפוך נכסים אלה לנזילים יותר, מבלי לגרוע כהוא זה מהמכובדות של הקרן. הבחירה נפלה על אוהד זמורה, וככל הנראה מה שהרשים את אנשי "דביר" היתה הופעתו של זמורה ב"סוף ציטוט" שעסק במלחמות הספריות. מצד אחד יוצאת אמנם ההוצאה מידי יורשי מייסדיה הראשונים (בעיקר משפחת שמריהו לוין), אבל היא עוברת לידי מי שהצליח להציל את הוצאת "מחברות לספרות" מחובות כבדים ולהקים הוצאה משגשגת בזכות עצמה. הוצאת "זמורה ביתן" רוכשת ב"דביר" באותה גם עבר מכובד.

ב־1926 כתב ביאליק שכוונת "דביר" היא חינוך יהודי לאומי, המבוסס על עקרונות ההומאניזם. ייתכן שהכמויות תהיינה צנועות, אך האיכויות תהיינה שאפתניות. היעוד החדש יהיה מכוון, מן הסתם, לשמר את השאפתנות האיכותית מבלי להסתפק בצניעות הכמותית.

שני הצדדים בעיסקה אינם להוטים לגלות את פרטיה הכלכליים. ככל שאפשר היה לגלות, "זמורה־ביתן" רכשו את השליטה באותם 60 אחוז של המניות שנמצאו בידי מחזיקי המניות הגדולים של "דביר". היו שראו בהצהרתו של זמורה כי "דביר נרכשה לא בזול" והכוונה לכך שהיא נרכשה "בזול מאוד". מה שברור הוא, שהעיסקה היתה כדאית לשני הצדדים וההוכחה הפשוטה לכך: היא, שאילמלא כן לא היתה מתבצעת.

עם מדליית גתה, לקראת תרגום "העכברושה"

המתרגם חיים איזק קיבל בשבוע שעבר מידי שגריר גרמניה בישראל את מדליית גתה, המוענקת למי שפועל למען הפצת תרבות גרמניה. תקופה ארוכה עסק איזק בתרגום ספרות עיונית (בורקהארט, פסטאלוצי), עד שנמאסו לו קצת פרידריך שתירגם להוצאת "דביר". המפנה לספרות היפה בא דרך הוצאת "זמורה־ביתן" (או, יותר עם מודן), כשאוהד זמורה הציע לאיזק את תרגום "תמונה קבוצתית עם גברת" של בל. אחרי בל הובילה דרך טבעית אל גראס, שמשלו תרגם איזק את "תוף הפח", את "הזועיה בסילדגוף" ואת "דג הפוש", כשבין בל, גראס ולנץ תירגם גם שני כרכים של יומני קפקא להוצאת שוקן וספר על היטלר.

בטקס קבלת המדליה דיבר איזק על הקשר בין התרבות והשפה העברית והגרמנית. "יש הרואים קרבה של יהודים ללשון הגרמנית, השבו אפילו שקיימת סימביוזה בין יהדות לגרמניות, אם כי כבר גרשום שלום דיבר על כך שאין לזה יסוד. נכון הוא שהיתה קרבה לספרות הגרמנית, ותרגומים לעברית היו נפוצים עוד בימי ההשכלה. אחר כך בהוצאת 'שטיבל' האחרות. מאז 1933 המשיכו יוצאי גרמניה לקרוא, אבל לעברית לא תורגם הרבה. עד כדי כך היתה הרתיעה שאפילו תומאס מאן לא זכה להיות מתורגם".

אגב, זו עשויה להיות שנת מאן מבחינת התרגום. התרגום החדש ל"בית בודנברוק" של גילי מירסקי (עם עובד) ובספריית פועלים אמור לצאת השנה סוף־סוף "דוקטור פאוסטוס" בתרגומם של מרדכי אבי שאול ויעקב גוטשאלק. לדברי איזק, "לספרות הגרמנית החדשה היתה עדנה מאז מלחמת ששת הימים. הישראלים הצעירים מצאו עניין גם במוסיקה וגם ברוח. יש נטייה גדולה לתרגם מחדש סופרים יהודים שכתבו גרמנית כמו צווייג או ורפל".

הוא עצמו נטל לעצמו לאחרונה אתגר רב מן הגרמנית ותירגם מאנג־לית את רוברט מוזיל ואת אפריים, בקרוב יחזור לגינטר גראס. לפני שנתיים, כשביקר את גראס בביתו ראה את הדוגמנים לספרו החדש: עכברושים. גראס כותב על עכברוש־נקבה, והספר יצא עתה לאור בגרמנית. איזק לא ייגש לתרגום לפני הסמינר שגראס עורך למתרגמיו. לאיזק יהיה זה הסמינר השלישי במספר.

לגבי איזק הבעיה היא לא תרגום מגרמנית לעברית ("נכון, לפעמים צריך לפרק את המשפטים הארוכים"), אלא תרגום השפה של גראס. היוצר קשיים מיוחדים, למשל בחיקוי שפת הבארוק. "צריך למצוא לזה שווי־ערך. אני מצאתי שהעברית מאפשרת זאת יותר משפות אחרות, בשל רבדים עתיקים ורשים שיש בה".

בימה חופשית

שקיעת הרבנות הראשית

מאת משה קול

היא נתפסת כיום כמוסד מפלג, המתכחש לצורכי קיומה של המדינה

הרבנות הראשית לארץ ישראל נוסדה ב־ד' — כ"ו באדר א' תרפ"א (1921), על ידי הרב הראשי הראשון אברהם יצחק הכהן קוק ז"ל ובמעמד הנציב העליון הראשון הרברט סמואל, היועץ המשפטי ומושל ירושלים.

נגד הקמתה של הרבנות הראשית לחמו הרבנים הזורים ובראשם הרבנים זוננפלד, דיסקין וחברי בית הדין של העדה האשכנזית. במכתב שפירסמו נכתב, בין השאר: "והנה נשתוממנו לראות ולשמוע דברים גסים חורים לתורת ישראל כולה, וראינו כי אשר יגורנו לפני באו לכאן (הרב קוק — מ"ק) כי יחולל הרשות לילך בדרכים עקלקלות אשר לא שיערום... יש (בספר 'אורות' של הרב קוק) הרבה דברים שאסור לשמוע וכ"ש לכתבם ולהדפיסם, ולדאבון לב הם נקראים לבני הנעורים אשר לא ידעו ואשר אינם רוצים לידע ולהבחין בין אור לחושך... כמה פרקים (ב'אורות') מלאים תהילות התשבחות לדעות, שם חושך לאור ואור לחושך... ואפילו לאותם הצעירים והצעירות בעלי התעמלות הללו... אומר שעוסקים ועובדים עבודות הקודש... ואת אשר נפש רשעים ופושעי ישראל חטאה נתן להם בכתבה, ולעומת זאת עוקר ועוקץ בעקיצות גסות את שלומי אמוני ישראל ובכמה דברים מגלה (הרב קוק) פנים בתורה שלא כהלכה".

לפרות הביקורות ומנוני הפלסתר, השכיל הרב קוק להעלות את הרבנות הראשית לדרגת מוסד לאומי חשוב, שהשפיע על החיים הדתיים והלאומיים בארצנו.

בריחת הרבנים הקנאים

היו לרבנות הראשית תקופות שונות בשנות קיומה. הרבנים י"א הלוי הרצוג ז"ל והרב בן ציון עוזיאל ז"ל מילאו תפקיד חשוב ברבנות הראשית לפני הקמת המדינה, בימי המאבק על המדינה ואחרי הקמתה. הרבנות הראשית פעלה אז ברוח מקימה הגדול ומתוך אהבת ישראל. לצערנו, אנו נמצאים עתה בתקופת שקיעתה. הרבנים הראשיים דהיום פועלים ברוח הרבנים הקנאים שלחמו ברב קוק ובתלמידיו. הכרוזים שהם מפרסמים נגד הזרמים הגדולים ביהדות דומים בתוכנם לכרוזים שהופצו לפני 65 שנה. הרבנים הראשיים כותבים בגנות בית־הספר המסורתי, ורבניה הראשיים של ירושלים הצטרפו אליהם בכרוזם, ברוח זו. כולם פסולים בעיניהם — חוץ מאלה שהממסד האורתודוקסי נותן להם אישור.

ב־24.3 פירסם הרב הראשי לשעבר הרב שלמה גורן ראיון עם בני מוריה בעיתון "גדולים עסט". בראיון זה שכותרתו "ירידתה ונפילתה של הרבנות הראשית", מותח הרב גורן ביקורת נוקבת על דרכם של הרבנים הראשיים דהיום. הוא נותן כמה דוגמאות:

א. הרבנים הראשיים אינם רואים כמצווה שירות בצה"ל. הוכרזו כי יותר חשוב ללמוד תורה מאשר לשרת בצה"ל.

ב. הרבנים הראשיים התעללו בעולים מאתיופיה. הרב גורן אומר כי ב־1979 העביר הוא (פה אחד) במועצת הרבנות הראשית, האומרת כי היהודים האתיופים הם יהודים לכל דבר.

ג. הרבנים הראשיים החליטו כי ביום העצמאות אין לומר הלל, כמקובל בכל חג דתי לאומי יהודי.

בעניין זה אני יכול להעיד כי העליתי את הבעיה בישיבת ממשלה ושאלתי את שר הדתות (דאז) הד"ר זרח ורהפטיג: מדוע אומרים הלל רק ביום שחרור ירושלים ואיחודה: הרי אילולא היה ה' באייר (הכרזת עצמאותנו) לא היה גם יום איחוד העיר? השיב לי שר הדתות "לך אל הרבנים הראשיים". ואמנם הלכתי אל הרב אונטרמן, כשכיהן כרב ראשי, ושאלתיו. תשובתו היתה כי שאלתי היא קושיה, ועל קושיה אינו חייב להשיב, כי אינו רוצה במחלוקת. ברור. יש לציין כי הרב יהודה לייב מימון, שר הדתות הראשון, הנהיג אמירת הלל בבית הכנסת שלו ביום העצמאות הראשון. הרבנים הראשיים דאז לא קיבלו את דעתו. בימי כהונתם של הרב גורן והרב עובדיה יוסף, הם הורו לומר הלל ביום העצמאות. עתה נסוגה הרבנות הראשית ממסורת זאת.

מצע מתוח

הרבנים הראשיים עסוקים עתה במלחמות בזרמים הלא־אורתודוקסיים ביהדות ואינם מתפנים לעסוק בבעיות חברתיות ולאומיות חמורות. הם נוקטים את הקו של מועצת גדולי התורה של אגודת־ישראל.

תלמידיהם של הלוחמים ברב קוק בשעתו, אלה שלא רצו בהקמתה של הרבנות הראשית, משפיעים כיום על הרבנים הראשיים יותר מתלמידיהם של הרב קוק וממשיכי דרכו. לכן, במלאת 65 שנה לרבנות הראשית ירדה קרנה במידה מדאיגה. רואים בה מוסד סקטורלי ורבים גורסים שעבר זמנה במדינה יהודית דמוקרטית. היחס לעולים מאתיופיה הותיר מצע פתוח אצל רבים. ההודעה האחרונה של הרבנים הראשיים, כי חשוב יותר ללמוד תורה בישיבות מאשר לשרת בצה"ל, ויעודה רבים. הרי "ישיבות ההסדר" קמו כדי לשלב שירות בצה"ל ולימוד תורה, והוכיחו כי הדבר אפשרי. חייליהן לחמו בגבורה וקידשו שם שמים, וגם בזמן הצטיינו בתלמודים. האם הרבנים הראשיים אינם ערים לתרעומת הקשה בעם על כי מספר כה גדול של בחורים דתיים משתחררים מכל שירות להגנת הארץ?

אסיים בקטע מספרו של הרב קוק "אורות" — שעורר את רוגזם של קנאי ירושלים — שעניינו "הנפש של פושעי ישראל". הוא כותב: "בתקופה של עקבתא דמשיחא, כאשר פושעי ישראל מטים שכם לתחיית האומה וישוב ארץ ישראל — הרי הם עולים על שלומי אמוני ישראל שאינם פועלים למען העניין הלאומי וישוב הארץ: הנפש של פושעי ישראל שבעקבתא דמשיחא, אותם שהם מתחברים באהבה אל ענייני כלל ישראל, לארץ ישראל ולתחיית האומה — היא יותר מתוקנת מהנפש של שלומי אמוני ישראל, שאין להם זה היתרון של ההרגשה העצמית לטובת הכלל ובניין האומה והארץ". היש כיום רבנים אורתודוקסים בישראל הנוהגים כקביעתו של הרב הגדול?

האם התורמים יודעים?

אין הצדקה למימון חינוך ישיבתי אנטי־ציוני בכספי תורמים ציוניים

מאת צ'רלס ד' לוין

הכותב הוא יועץ לחוגי ציבור. דגל ישראל מתנוסס בגאווה, המוסיקאים מנגנים במרץ את "התקווה" ושגריר ישראל עומד להשמיע פנייה נרגשת לקהל, כדי שיוטס השנה עוד יותר בעומק כיסי הנדיבים, וישלוף משם תרומה למען המדינה היהודית.

בערב זה, הנוכחים כולם — אנשי עסקים ואנשי אוניברסיטה, סטודנטים ועקרות בית — נושמים את אויר ההרים של ירושלים ולוגמים מכוס התכלת־לבן של הפטריוטיות. לרגע, עד שיוחזרו לשיגרת היום־יום, הם חולצים המעצבים את עתידה של מדינת ישראל ואת גורלו של העם היהודי. האירוע מוכתר בהצלחה: נתרמים כמה וכמה מיליוני דולרים, והמפעל הציוני המרגש ממשיך לדהור קדימה במלוא הקיטור.

במרחק של כמה אלפי קילומטרים, דולק נר שחור בישיבה קטנה. הרבנים מסבירים לתלמידיהם כיצד ומדוע עליהם להתעלם מיום העצמאות, המשמש הבא ולהתנגד לו. באותו בוקר עצמו קיבלו הרבנים הללו את ההמחאה החודשית שלהם מן "הציבור הציוני" — קרי הסוכנות היהודית, ומיהרו להפקידה בבנק.

אירוע קיצוני? ללא ספק. קריקטורה של המציאות? אכן, ואולם, משום רקע במצב העניינים הנוכחי, המאפשר העברה שיטתית של תרומות, הנאספות מציונים ועל ידי ציונים למוסדות אנטי־ציוניים, הן במדינת ישראל והן במדינות אחרות.

זהויות המדינה היהודית

ראוי לעשות הבחנה מהותית בין הסיוע של יהודי העולם לעלייה לבין סיוע לחינוך יהודי. כציוני, וכיהודי דתי, אני משוכנע כי ייחודה של ישראל נובע בין השאר מהיותה מדינה "בלתי שלמה", כלומר, מדינה שרוב אזרחיה הפוטנציאליים חיים עדיין מחוץ לגבולותיה. מדינה זו שייכת לכל יהודי באשר הוא, על פי עיקרון בסיסי של הציונות והן כמצווה מן התורה.

מכאן, שהסיוע הציבורי לעידוד העלייה חייב להימשך. אנו חייבים, בצו המצפון והאמונה גם יחד, לנסות ולהביא ארצה הן את חסידי סאטמר מברוקלין והן את היהודים המתבוללים מעיר זו או אחרת בארה"ב. למרות השוני ביניהם, אלה וגם אלה יהיו יהודים טובים יותר בתוך ארץ ישראל מאשר מחוצה לה, וגם אנו עצמנו נצא נשכרים מעצם נוכחותם ומהיותם חלק מחברתנו.

לעומת זאת, ובאותו להט עצמו, עלינו להתנגד למימון ציוני של חינוך ישיבתי אנטי־ציוני. לא יכולה להיות שום הצדקה להרמת דולרים שנתרמו מתוך הכוונות הטובות ביותר, למוסדות המתנגדים דרך קבע למחויבויות של תלמידיהם כלפי המדינה היהודית. כאן מתעוררת שאלה חשובה: האם נטיל עונש על אידיאולוגיה, האם נסרב לממן את מדליקי הנרות השחורים אך נעביר הקצבות לכאלה שהתנגדותם לציונות פחותה במידת־מה ושאינם אלא "לא־ציונים" פשוטים, כבחינת "לא חלב ולא בשר"?

מבחן לקמוס פשוט־יחסית יכול לסייע בקביעת קו הגבול. האם הישיבה מעודדת את תלמידיה למלא את חובתם הלאומית ולשרת בצה"ל, או שמא היא מטיפה נגד חובה זו של פיקוח נפש? לדעתי, כל הטפה נגד שירות בצה"ל היא בגידה בדחייה של המדינה היהודית ומבטלת את זכותו של הגוף המטיף לכך ליהנות ממימון ציוני.

אין הצדקה לישיבה הקוטפת את פירות המימון הזה ומשתמשת בו לדחיית העיקרון, שלפיו על תלמידיה להגן על נשיהם וטפם יחד עם כולם. אין היגיון בקיומה של ישיבה החוגגת את יום העצמאות, שהוא חג של היהודי הדתי להגנת ברבקות.

ראוי גם להדגיש כי רוב הישיבות האנטי־ציוניות עורכות פעולות התרמה עצמאיות בחו"ל בקרב אותם מרכיבים של הקהילה היהודית שאינם תומכים בישראל. האם אירע שתרומות מגורמים כאלה הועברו אי־פעם למערכת החינוכית הציונית בארץ? התשובה ברורה מאליה.

ואף על פי כן, עולם כמנהגו נוהג ובגולה מניפים את דגל ישראל ברמה לצורך גיוס תרומות למען שורפי דגל ישראל במאה־שערים. אינני יכול להעלות על דעתי דוגמה מובהקת יותר של סתירה מוחלטת לכוונותיהם של התורמים, שלא לדבר על סתירת ההיגיון הפשוט.

הגיעה העת לשים קץ לאווילות זו. לא חסרים בארץ ישראל נרות לבנים להדליקה ואין לנו צורך בשחורים.

הלוח הארצי
הארץ חדשות

רח' הנגב 4 ת"א 03-371261. המחיר למלה ביום חול 2 ש"ח כולל מע"מ. ביום ששי וערבי חג 3.5 שח כולל מע"מ.

דירות

[illegible]

● בהרצליה קוטג'ים דו־משפחתיים וחד־משפחתיים 6.5 חדרים בגני הרצליה (לשעבר גני השרון) הרצליה הצעירה "אלום" 03-283541

● בקרית שמונה [illegible] קוטג' 5 מפלסים 70,000 063-38714

3 — 3.5 חדרים

● בהזדמנות בלב תל־אביב דירת 3 1/2 ק"ב ב־70,000 03-227391

● שרות לקבלת מודעות בטלפון ל"לוח הארצי" בכרטיסי אשראי: ויזה, ויזה + 30, ישראכרט ודיינרס 03-227117, 03-227118 פתוח רצוף ופרסום "אידיאל")

2 — 2.5 חדרים

● בגבעת תל־אביב 2 + מרפסת סגורה ק"ק + טלפון. פלורום בע"מ 03-264625 מל"ן

1 — 1.5 חדרים

● בגבעת השקמה 1/2 1 ווילה + טלפון. 45,000 03-448469 03-446483

[illegible]

3 — 3.5 חדרים

● ברמת־גן 3 — [illegible] + חניה (ערפית לבינה) 65,000 "שגיא" 03-788531 מל"ן 03-7517074

2 — 2.5 חדרים

● בהזדמנות ברמת־גן מרכז השקט 2 גדולים חזית 03-782568

● ברמת־גן 1/2 2 חדרים [illegible] 56,000 [illegible] 42,000 [illegible] 38,000 "שגיא" 788531 מל"ן 03-7517074

[illegible]

4 חדרים ויותר

● בהזדמנות דירות 4 חדרים בשטח 134 מ"ר "בנות הדרום" ראשל"צ [illegible] 18 חדרים [illegible] 03-959556 המשרדי "אלום" 03-283541

דירות בשכירות

● במתח תקוה [illegible] דירות 4 חדרים 9227522

● בהרצליה 4 ק"ע + טלפון [illegible] מרכזי רשקם. ביירי 03-412684

דירות מרוהטות

● 2 [illegible] עליזה ובלי טלפון 283461

● בגבעתיים [illegible] 03-440469

● [illegible] 03-622185 03-719637

● בצפון דירת [illegible] + טלפון ללא [illegible] 03-220368

דירות בחו"ל

● 2 [illegible] טלפון והשכיר מיידי 283461

מכוניות

● שרות לקבלת מודעות בטלפון "ללוח הארצי" בכרטיסי אשראי: ויזה, ויזה + 30, ישראכרט ודיינרס 03-227117, 03-227118 פתוח רצוף לפרסום אידיאל")

● פיז'ו מנדר 1975 [illegible] 03-704627

אופל

● אסקונה 1600/5 1983 אוטומטית 03-235824 03-225217

● קדט 82 אוטומטית ראשונה 60,000 מחיר מחירון 02-817362 02-824106

אלפא רומאו

● אלפטא 1600, פרטית, ראשונה, 1979, 86,000 ק"מ 03-746631

[illegible]

● 427 [illegible] 1981, 6000 [illegible] 719871 724034

אופנועים

● בגלי 50, 1984, 800, [illegible] 200, 1983 — 2000 03-426150

● [illegible] 1971 [illegible] 03-663137 03-255789

הצעות עבודה

● ל"אורכל" [illegible] 9367086

● [illegible] 03-452107

● [illegible] 03-332537

● [illegible] 725205

● [illegible] 11333 ת"א

עסקים

● למכירה מפעל [illegible] 03-264625 מל"ן

● למכירה חנות [illegible] תל־אביב פלורום בע"מ 03-264625 מל"ן

● למכירה חנות [illegible] במרכז תל־אביב פלורום בע"מ 03-264625 מל"ן

● שרות לקבלת מודעות בטלפון ל"לוח הארצי" בכרטיסי אשראי: ויזה, ויזה + 30, ישראכרט ודיינרס 03-227117, 03-227118 פתוח רצוף ופרסום "אידיאל")

חנויות

● למכירה חנות [illegible] 03-956522

● למכירה ברמת־גן חנות [illegible] 28,000 "שגיא" 03-788531 03-7517074 מל"ן

משרדים

● [illegible] משרד דירת 2 1/2 ק"ב + טלפון 250 03-227391

● תל־אביב [illegible] 3 1.2 + טלפון [illegible] לא בשבת 03-9228939

מגרשים

● בהרצליה כ־1000 מ"ר [illegible] "שגיא" 03-788531 מל"ן 03-7517074

שידוכים

הכרויות

● הכרות [illegible] 03-374776

קח־תן

מגוד

● מקררים [illegible] 721079

● [illegible] 03-581864

ל"לוח הארצי"
דרושה
פקידה
לעבודה במשמרות.
ידיעת השפה העברית על בוריה חובה
03-371261 לציפי

למשרד יבוא בענף הטקסטיל
דרושה
מזכירה בכירה
התכונות הדרושות:
★ ידיעת השפה העברית והאנגלית על בוריין (שפת אם אנגלית - עדיפה)
★ נסיון קודם.
שעות העבודה: א'-ה' 8:00 - 16:00
יום ו' 8:00 - 12:00
תנאים טובים.
נא לפנות טל. 03-261878 בשעות העבודה

בוני מסועים בע"מ
דרוש
לפרויקט המסוע סדום - צפע
מהנדס חשמל
בעל נסיון בבקרה אלקטרונית (P.L.C.) ובמיכשור בקרה ובעל ותק בעבודה של חמש שנים לפחות. חיונית ידיעה טובה בשפה אנגלית וחייב להיות מסוגל לנהל התכתבות בשפה זו.
אם ימצא בעתיד מתאים יהיה מועמד למשרה של מנהל התחזוקה של המסוע כאשר זה יכנס לשמוש שגרתי.
נא לפנות בכתב עם תולדות חיים ועם פרטי השכלה ונסיון אל: מנהל פרויקט המסוע ת.ד. 91, באר־שבע מיקוד 84100 אישי.

למודעפון
דרושים/ות
רוכשי מודעות
צעירים/ות ורעננים/ות
יועדפו בעלי נסיון
שכר בסיסי + עמלה
המעוניינים/ות יפנו לטלפון 383838

תפסיק לשלם כפול!
דירות • מכוניות • עבודה
עכשיו
רק 28 ש"ח למודעה

הארץ
מוסף מיוחד
ליובל קואופרטיב
"דן" לתחבורה
יופיע ביום שלישי 8.4.86
את האירוע החגיגי הזה בתולדות האגודה נציין בהופעת מוסף מיוחד עשיר ורב תוכן.
מודעות ברכה ניתן למסור עד 1.4.86 למר שלמה גינזבורג מחלקת המודעות של "הארץ" טלפון: 824261

השתלות בישראל: בקיעים בקונסנזוס (ג)

מחסום הדת והאמונות הטפלות

מאת יפעת נבו

על משפחות דתיות מופעל שכנוע שלא להסכים לנטילת איברים מגופות יקיריהן

בשנת 1985 השתלו בישראל 114 חולי כליה, בשלושה מרכזים רפואיים. 14 בוצעו בשיבא, 31 בהדסה ירושלים, ו־69 בבילינסון. מתוך היקף השתלות הכליה בבילינסון, 20% היו השתלות מן החי, כלומר, הכליה נלקחה מקרוב משפחה. במסגרת זו של השתלות מן החי, זוקפת לזכותה יחידת ההשתלות בבילינסון הצלחה של 96%, ובכך היא נמצאת במקום הראשון בעולם. בהשתלות מתורם מת, צונחת עקומת ההצלחה ל־70% בלבד, באותה יחידה; יש מרכזים בעולם שהצלחתם מגיעה ל־80% ויותר.

הד"ר זכי שפירא, מנהל יחידת ההשתלות בבילינסון, החל לנהל את היחידה ב־1980. מאז עשה נפלאות בתחומו, ובפי כולם הוא מוגדר ילד הפלא של השתלות כליה בישראל. העובדה שבהשתלות מן המת שיעור הצלחותיו נופל מאלה שבהשתלות מן החי, מעידה על הבעיה החמורה ביותר שעמה נאלצת כיום להתמודד הרפואה בישראל: מחסום הדת, ואם לדייק, מחסום האמונות התפלות, המשתמשים בדת כמסווה וכמפלט. כך, בשמה, מסרבים רבים להתיר לקיחת איברים להשתלה מיקיריהם שנפטרו. מתוך הרבים הללו, חלק הארי הוא אנשים דתיים באמת, אך גם חלקם של חילונים אינו מבוטל.

התמונה, למעשה, אינה מצטיירת בשחור־לבן. "עוד לא נתקלתי ברב שהיה נגד השתלות. כולם בעד. אפילו מוכנים לעזור. כשפונים אליהם", אומר הד"ר זכי שפירא. אלא שהרב מוכן רק לעזור. זכות הווטו היא בידי המשפחה, וכדי לקבל את הסכמתה, צריך שהיא תימצא בקרבת מקום. ככל שהזמן עובר, ומעבר לשעתיים־שלוש, מתחילה הכליה לאבד מחיוניותה, והצרתה עלול להיכשל. לפי נתוני בילינסון, לעומת כל עשר משפחות חילוניות שיענו, תימצא רק משפחה דתית אחת שתסכים. כדי שיהיו יותר, צריך להיעזר ברב. אבל לשם כך יש לאתרו. החיפושים אחרי המשפחה ואחרי הרב מביאים לעתים קרובות את שעון החול אל סופו, וכליה נוספת שיכלה להציל חיים אבדה. וזו התמונה הוורודה, בבית־חולים שהצלחתו ידועה ברבים.

בהדסה ירושלים נאלצים הרופאים — והחולים הממתינים להשתלה — להתמודד עם מציאות עגומה בהרבה. "אצלנו מסתובבים 'עורבים שחורים' — כך אנחנו קוראים להם — העושים הכל כדי שמשפחות שיקיריהן גוססים יסרבו לתרום איברים להשתלה לאחר מותם", מספר אחד הרופאים הבכירים מהדסה. לדבריו, יש משפחות שמגלות נכונות להשתלה, מתוך הבנה שיש בכך להציל חייהם של אחרים. אבל אותם "עורבים שחורים" מנצלים את חולשות האנוש ואת הרגישות הרבה הקיימת במצבים קשים אלה, ומצליחים לשכנע רבים שלא להרשות נטילת איברים להשתלה.

המצב מגיע לאבסורד, כאשר החולה הנזקק לכליה (או לאיבר אחר, כמו קרנית) הוא דתי. "אז אפשר לראות כיצד פועלת מערכת התחמקות חלקלקה. אז הם לא נרתעים מלעקוף את הסייגים שלהם עצמם. הם עושים זאת בשליחות חוליהם לחו"ל, או העברתם לטיפול במוסד שבו הם יכולים להבטיח שהאיבר הנתרם יבוא מלא־יהודי", אומר הרופא הבכיר.

מחומה כנגד מחומה

הרופאים הנאלצים להתמודד עם תופעה מקוממת זו, מצאו דרכים להיאבק בה. יש מקרים, כאשר יהודי מ"חצרו" של רב זה או אחר נזקק לכליה, שמקדימים לו תור. המחיר הנדרש בתמורה הוא הסכמה בשתיקה ללקיחת כליות גם לחולים אחרים. זה נעשה בשקט, ויפה רק לתקופה שבה הרב "לוחץ". מחיצה כנגד מחיצה. הרופאים סולדים משיטות כאלה, אבל הם רואים את חוליהם מתים לנגד עיניהם, מחוסר כליות, ולכן אינם בוחלים גם בכך.

הרב שלמה גורן, מי שהיה רבה הראשי של ישראל, אשר הצהיר כי נטילת כליה או קרנית מן המת לצורך השתלה היא מיצווה ממש, מגיב על כך בזעם. "אני יכול להבין את המשפחות, המגיבות בהתנגדות ברגע הזעזוע. אבל שאחרים יסיתו לאיסור כאשר ההלכה מתירה ואפילו מצווה, זה יותר מלא־בסדר", אומר הרב. לעומת זאת, קשה לו להאמין שרבנים נותנים אישורים כאלה תמורת הקדמת תור השתלה לאנשי שלומם. "אם זה קורה, אני מתקומם נגד זה בכל כוחי. אם יש רבנים שמתירים בשביל אנשיהם ואוסרים בשביל אחרים, זה פוסל אותם מבחינה מוסרית לכהן כרבנים", אומר הרב גורן.

הבעיה הקשה האמיתית שעמה נאלצים להתמודד משתילי הכליות בישראל היא מציאת תורם מתאים. בכליות, יותר מאשר באיברים אחרים להשתלה, חשובה התאמת הרקמות. אמנם התרופה ציקלוספורין, שהתגלתה רק בשנים האחרונות, עשתה פלאים במיתון אפקט הדחייה של איברים מושתלים, אבל אחת מתכונותיה השליליות שהיא פוגעת בכליות. זה מחייב התאמה מרבית של סיווג רקמות, כדי לאפשר מינון מינימלי ובכך להקטין את השפעת הלוואי השלילית של התרופה.

כדי להשיג התאמה מרבית בסיווג הרקמות, יש צורך, סטטיסטית, בהיצע של 2500 כליות על כל חולה הנזקק להשתלה, או שכליה אחת מצויה תתאים לאחד מתוך 2500 חולים. המצב בישראל כיום הוא, שיש למעלה מאלף חולים שכליותיהם אינן מתפקדות והם ממתינים להשתלה, בעוד שבשנת 1985 בוצעו 114 השתלות בלבד.

כדי להתגבר על הבעיה, הוקמה עוד ב־1973 המעבדה הארצית השוכנת במרכז הרפואי שיבא, והיא משרתת את צורכי כל בתי־החולים העוסקים בהשתלות כליה בישראל. המעבדה, שבראשה עומד הפרופ' אפרים גזית, מרכזת במאגר הממוחשב שלה נתונים על כ־4000 תורמים פוטנציאליים. מאחר שכל חולה הנזקק להשתלה עובר בדיקת סיווג תיאום רקמות, וכל בני משפחתו עוברים אותה בדיקה כדי למצוא מביניהם תורם מתאים, נכנסים כל בני המשפחה למאגר. גם קופ"ח שולחת למעבדה המרכזית חולים החשודים כלוקים במחלות שלד או מחלות ריאומטיות שונות, שלגביהן סיווג הרקמות הוא אמצעי אבחון מוקדם ראשון במעלה. רבים מהם נמצאים "נקיים", אבל בתוך כך נתוניהם נכללים במאגר. מצב דומה קיים לגבי חיילי צה"ל.

הפרופ' גזית אומר, כי אף שהמעבדה בשיבא נותנת שירותים ארציים ביוזמתו ובתמיכתו של האיגוד הארצי לשתילה ודיאליזה, אין היא נוקטת יוזמות להשגת מתנדבים למאגר. זה אינו תפקידם של עובדי המעבדה, ואף אין בידם הכלים והזמן לעסוק בכך.

כדי להתמודד עם המחסור המתמיד בכליות, יזמו רופאים, על מישור של היכרויות אישיות, קשרים עם מאגרי מידע בחו"ל. הפרופ' חיים בראוטבר, מנהל המחלקה לסיווג ותיאום רקמות במרכז הרפואי הדסה בירושלים, מספר כי באירופה, אשר עקב מגבלת הזמן לשמירת טריות הכליה היא המקום המרוחק ביותר שממנו ניתן ליבא כליה, פועלים שני סוגי מאגרי מידע: ממלכתיים ולאומיים. בשני הסוגים רשומים אנשים, אשר בחייהם התנדבו לתרום איברים לאחר מותם. הדבר כרוך בבדיקת דם פשוטה, שממנה נוטלים המומחים לסיווג רקמות את הנתונים הבסיסיים ואלה נרשמים במאגר. במקרה של תאונה או מוות שלא ממחלה הפוסלת את האיבר, בודק כל בית־חולים שאליו מובא הנפטר אם שמו מופיע במאגר. הבדיקה היא מיידית, במחשב, ואל המאגרים הללו קשורות בדרך כלל כמה מדינות. בדרך זו ניתן, באירופה, לאתר בכדורות את החולה המתאים ביותר לכליה הנתונה.

הקשר עם המאגרים הממלכתיים הללו נעשה, כאמור, על בסיס היכרות אישית, של רופאים. זהו קשר גומלין: כלומר, אם תימצא כליה בישראל המתאימה למושתל באירופה, היא תוטס לשם. מקרים כאלה כמעט שלא קרו, ולכן הקשר התרופף וכיום, כמעט שלא ניתן לקבל כליה מחו"ל.

העדר ארגון ומודעות

"יש בארץ מאגר גדול ומספיק של כליות להשתלה מתאונות דרכים", אומר הפרופ' אריה דורסט, ראש האגף הכירורגי במרכז הרפואי הדסה ומי שפיתח שם את נושא ההשתלות. אך הוא מצביע על אחת הבעיות הקשות המפריעות להשגת הכליות ממאגר התאונות: העדר ארגון והעדר כל מודעות לנושא. שני גורמים אלה מביאים, לדעתו של דורסט, לכך שמאות ואלפי כליות, קרניות ובעתיד כבד או לב, יאבדו לרופאים ולחולים. רק משום שאין היערכות מתאימה להשגתם בזמן. הדגש הוא על זמן.

"המתים מתאונות אינם מגיעים לכירורגים הנזעקים בדבר, אלא למקרר. ושם, מבחינתנו, זה כאילו נקברו. גם קורבנות התאונות המגיעים פצועים קשה לבתי־חולים מסוימים, כמו סורוקה בבאר שבע או זיו בצפת, אובדים מבחינתנו ואינם מנוצלים להצלת חיי אדם, משום שלרופאים שם אין מודעות לנושא ולא ידע לביצוע נטילת השתלים", קובע המומחה.

הד"ר יעקב ברלצקי, מנהל יחידת השתלות בהדסה, מצביע על בעיה נוספת. לדבריו, גם הרופאים המודעים לחשיבות הנושא, ואפילו אלה שרכשו את הידע, נרתעים מהמשא ומתן עם המשפחה ברגע הטרגי. "לא כל רופא מסוגל להתמודד עם הבעיה הנפשית והרגשית שלו עצמו ושל המשפחה, האמורה להסכים לנטילת האיבר כאשר יקירה מת רק לפני רגעים מעטים. זה קשה, וכשעובר הזמן — אבדה עוד הזדמנות", אומר ברלצקי.

בעיה נוספת שדורסט וברלצקי מצביעים עליה, היא העדר התקנים לרופא שיתמחה בנטילת איברים להשתלה. אם לא יימצא רופא כזה בכל בית־חולים, בשלוש משמרות, הסיכוי שהמומחה בהדסה, לדוגמה, יהיה בתורנות בדיוק כשיודיעו לו על נפטר מתאים בסורוקה, ושיהיה פנוי לנסיעה הארוכה — קלוש. "וגם אם זה יקרה, מי ישלם את החלק לנסיעה? את שעות עבודת הלילה? במקום אחר משלמים תגמולים על עבודה כזאת. אצלנו — לא, כמובן. אם כן, ירצה רופא כלשהו להתעסק במלאכה כפויית טובה זו?" שואל הפרופ' דורסט.

בדין ובצדק / צבי הראל

הצדק העקום של השלטון

לפני 11 שנה פירסמה מע"ץ מכרז לסלילת עבודות עפר של כביש רפידים — ביר תמדה, שבחצי האי סיני. שתי חברות זכו במכרז: חברת "חירם לנדאו עבודות עפר כבישים ופיתוח בע"מ" וחברת "מוצרי אספלט ואבן בנגב בע"מ". שתי החברות קיבלו את הכספים המגיעים להן על פי החישובים שנעשו באותן שנים.

באפריל 1979 אירעה התפתחות בפרשה זו: חברת "מוצרי אספלט ואבן בנגב בע"מ" זכתה בערעור בבית המשפט העליון, שקבע תקדים, שלפיו זכאית החברה לקבל כספים נוספים מפני שחישובי ההצמדה לא היו נכונים בשעתו.

על סמך התקדים המשפטי פנתה חברת "חירם לנדאו" לבית המשפט וטענה, כי גם לה מגיעים אותם כספים נוספים, מפני שהמדובר בסעיף זהה בשני החוזים. בשלב מאוחר יותר כאשר הגישה החברה תביעה לבית המשפט בעקבות התקדים בבית המשפט העליון, התנהלו מגעים עם רשויות המדינה, כדי לסיים את העניין בפשרה. גם בית המשפט חיווה את דעתו, שיש מקום לסיים את התביעה בפשרה, לאחר התקדים. פרקליטי החברה עורכי הדין הד"ר יעקב ויינרוט ודב בלום ציינו, כי למרשתם עניין מיוחד לסיים את המחלוקת בפשרה, בגלל התנאים המוניטריים השוררים בארץ. הפרקליטים סברו כי החברה תצא נפסדת — אף אם תזכה במלוא סכום התביעה — אם יימשכו ההליכים פרק־זמן ארוך.

עו"ד פליאה אלבק, מנהלת המחלקה האזרחית בפרקליטות המדינה, השיבה לפרקליטי החברה כי אין לשלם לחברה אגורה שחוקה אחת יותר מאשר כבר קיבלה בשעתו לפני התקדים. במכתבה היא העלתה נימוקים לאומיים־אמוציונליים התומכים בעמדתה. כך כתבה לפרקליטי החברה: "אם לטובת חברה כלכלית עשירה, שעשתה עיסקה כלכלית עם המדינה ונהנתה מפירותיה וקיבלה כל מה שרצתה — תיתן המדינה תשלומים נוספים לפנים משורת הדין רק כדי להעשיר את קופתה, אין לנו מה להתפלא על כך שלא נותר למדינה כסף כדי לפרנס את האלמנות והיתומים, הזקוקים לקצבאות הרווחה שלא ניתן להגדילן בהתאם לצורכי מחייתם אף על פי שיש להם לכך זכות בדין".

לפני כשבועיים מתח בית המשפט העליון ביקורת חריפה על התנהגות המדינה בפרשה זו (המשנה לנשיא מרים בן־פורת, אליעזר גולדברג ומנחם אלון). השופטת מרים בן־פורת קבעה, כי לא יעלה על הדעת שעל פי נוסחים של אותו חוזה — במסגרת אותו מכרז — יקבל זוכה פלוני פחות מפלמוני. "עקרון השוויון המונח ביסוד דיני המכרזים", כתבה השופטת, "דוחה מעל פניו אפשרות כזאת".

על התנהגות המדינה כתבה השופטת: "ברצוני להדגיש בשלב זה כי יש להצטער צער רב על כך שהיה צורך בהליך זה מראשיתו. מותר לצפות שהשלטון ישמש דוגמה ומופת, וכי משנקבע בניגוד לדעתו מה שנקבע בתקדים — שהוא(!) יודיע ללא דיחוי על תוצאה זו לכל הזוכים באותו מכרז. התמיהה גדולה עוד יותר כאשר נותנים את הדעת על מאמצי הפשרה במהלך הדיון, שגם להם לא נענתה המדינה והמשיכה לעמוד על שלה. המדינה אף הגדילה לעשות ביחסה למשיבה (לתובעת — צ"ה) חוסר תום־לב, במקום לפשפש במעשיה".

עוד מציינת השופטת, כי המדינה היתה צריכה להיות ערה לסתירה שבין התקדים המשפטי שניתן בפרשה זו לבין הפירוש שהוסיפה לדבוק בו. "סתירה זו יש בה לפחות אבק של חוסר תום־לב", כותבת בן־פורת.

תמיהה מעלה השופטת באשר לטענת התיישנות של המדינה: "הייתי מצפה שתימנע (המדינה — צ"ה) מבקיעת דרך זו, אלא במקרים בהם ברור שמוצדק לעשות כך".

מידותיו הטובות של שטרן

טיעונים ארוכים השמיע ביום שישי האחרון הסניגור עוה"ד שיינמן, כאשר ניסה לשכנע את שופט בית המשפט השלום בתל־אביב יצחק בראו"ן שאין צורך בהארכת מעצרו של משה שטרן מנהל הסניף הירושלמי של בנק צפון־אמריקה. שטרן (58), שהוסגר בסוף השבוע מצרפת, חשוד בגניבת סכום שמעל 15 מיליון דולר.

בין השאר, טען עוה"ד שיינמן כי החשוד הוא איש מכובד וצנוע, איש תורה מובהק ואף לימד בצרפת בתקופה שקדמה למעצרו שם. "איש צנוע, חי בצמצום", אמר הסניגור, "ואולי הסתבך בגלל הנאיביות שלו". הסניגור הדגיש, כי שליחותו של החשוד לבית המעצר באבו־כביר תהווה לדידו מכה קשה מנשוא.

בהחלטה שנתן השופט בראו"ן כשציווה להאריך את מעצרו של שטרן ל־15 יום, הוא קבע כי איכות מידותיו הטובות של החשוד אינו רלוונטי לשאלת הצורך במעצרו של חשוד לצורכי חקירה. "טיעון זה", כתב השופט, "לא יכירנו בבקשה למעצר 15 יום לשם מיצוי חקירת פשעים חמורים בבנק". הטיעון, הוסיף השופט, מקומו בדיון אחר, לאחר הרשעה ובטרם מתן גזר הדין.

הנימוקים להרשעתו של גומאדי

לפני עשרה ימים הגישו פרקליטיו של רחמים אהרוני ("גומאדי") בקשה לבית המשפט העליון לערוך דיון נוסף בהחלטת בית המשפט העליון שהרשיע אותו ברצח הכפול של עזר כהן ועמוס אורון.

פרקליטיו, עורכי הדין הד"ר עדנה קפלן ומרדכי גירון, מציינים בנימוקי הבקשה, בין השאר, כי הכרעת־הדין בעניין מצירוף שורה ארוכה של ראיות נסיבתיות שבצירופן הוכחה אשמתו. אהרוני טוען כי יש לערוך דיון נוסף בהלכה זו, בהתחשב בעובדה כי בעבירות רצח יש להוכיח כוונה לרצוח. שני הפרקליטים מבקשים לקבל את פסק הדין של בית המשפט המחוזי בתל־אביב שזיכה אותו מחמת־הספק ברצח והרשיע אותו בקשירת קשר ובהשמדת ראיות לאחר מעשה.

השופטת בן־פורת קובעת כי הרשעתו של אהרוני מוסקת מצירוף שורה ארוכה של ראיות אשר בכוחן המצטבר מצביעות על אשמתו. השופטת מונה שורה של ראיות ששיכנעו אותה כי יש להרשיע את הנאשם ברצח. להלן קביעות אחדות של השופטת.

א. לפני הרצח: פנייה לאבנר מעודד לדאוג לחפירת בורות, הבאת הנשק למפעל "ברבקר" ועריכת ניסוי כלים. (על סמך ראיות אלה הורשע במחוזי, בעבירה של קשירת קשר לבצע את הרצח).

ב. מיד לאחר הרצח: איסוף הגופות, הסתרתן ובריחתו מהארץ.

ג. אהרוני טען כי הזמין את שני המנוחים למפעל כדי לפשר ביניהם לבין הבדר אושרי. השופטת דוחה טענה זו. היא קובעת כי אהרוני ידע שהסכסוך בין הצדדים הוחרף, שכן עשרה ימים לפני כן השפילו אורון וכהן את אושרי בחולות בגבול בת־ים ראשון־לציון. עוד קבעה כי הנאשם כמעט שלא נהג לבקר במפעל בבתים, אלא בעסק האחר שלו בכרם התימנים.

ד. לא נמצאה שום ראיה שאחד משני הנרצחים ירה כלל.

ה. הסניגורית של אהרוני "נאחזה" בדברים שאמר הנאשם לאושרי מיד לאחר הירי שבוצע בחדר קטן במפעל: "איך ירית, הרי אני יושב אתם ככה, מדבר בשולחן, ואתה יורה —". השופטת בן־פורת כותבת כי במבט ראשון דברים אלה יוצרים את הרושם שהיריות נורו ללא הסכמתו של גומאדי, בעודו מסב ליד השולחן עם המנוחים ומשוחח אתם. אולם השופטת מקבלת את טענת הצד השני: גומאדי הביע "מורת־רוח מצורת הביצוע" שהיתה עלולה לסכן גם את חייו שלו.

חיים בתל אביב / חיים הנדוורקר

נדנדת "שלום 86"

עיריית תל אביב נטתה לאפשר ללהקת "שלום 86" לצאת למסע הופעות בדרום אפריקה. באחרונה התקיימו מגעים בעניין זה בין ראש העירייה שלמה להט ואנשי הקהילה היהודית ביוהנסבורג.

מתברר כי החגיגות לרגל יובל 100 שנים ליוהנסבורג, אליהם הוזמנה הלהקה, התבטלו, וכבר לא היה טעם לדון אם להיענות להזמנה. באחרונה פנו שוב ראשי הקהילה היהודית ביוהנסבורג לראש עיריית תל אביב וביקשו ממנו לשגר את הלהקה למסע הופעות בפני הקהילה. עתה, לאחר ביטול החגיגות, נוטה להט לאפשר ללהקה לנסוע.

להזכירכם, משרד החוץ הביע בשעתו התנגדות לנסיעת להקת שלום 86 לדרום אפריקה, בכל תנאי.

מילכוד חסן בק

זה הדבר האחרון ששלמה להט צריך. שעה שהעירייה מפעילה יד קשה כלפי שכונות הדרום בכל הקשור לעבירות בנייה, הולך עבר דות שיפוץ המסגד ללא קבלת היתר כחוק.

בהתייעצויות פנימיות בעיריית תל אביב הוחלט שלא לנקוט כל הליך משפטי בעניין זה. החלטה זו נשמרה בחשאיות ורק מעטים בעירייה יודעו עליה. גם הממונים על נושא זה במשרד הדתות היו משוכנעים כי יש היתר.

אברהם פורז (שינוי), יו"ר ועדת הביקורת במועצת עיריית תל אביב, מותח ביקורת על המשפצים על שניצלו את הרגישות הרבה של הנושא כדי להפר את החוק.

השבוע תאשר, ככל הנראה, ועדת התכנון והבניה המקומית בדיעבד את מה ששופץ, וכן את התכניות העתידיות. בעתיד יהיה ודאי מי שיתחשבן עם להט, כשיבקש להרוס מרפסת שנבנתה בניגוד לחוק בכפר שלם.

המרינה מלאה

המרינה של תל אביב מלאה עד אפס מקום. אריה ברוש, מנהל המרינה, אמר לנו כי עשרות בודדות של אנשים היו רוצים לרכוש יאכטות ולעגון בתל אביב, אך אין מקום, ולכן עליהם לדחות את תכניותיהם. אחרים נאלצים לעגון בנמלים בחו"ל עד שיהיה מקום.

אחת התכניות שהתגבשו בעת האחרונה על־ידי מינהלת נמל יפו היתה להפעיל את נמל יפו כמרינה בחודשים הקרובים. בכך ייענה הביקוש למקומות עגינה, ויקודם הפרוייקט של פיתוח נמל יפו.

אך אמצי יפו ודייגיה עתרו בעניין זה לבג"ץ, הם טענו כי מינהלת הנמל מנסה לקבוע עובדות בשטח עוד לפני שאושרו התכניות בוועדות התכנון והבניה השונות. האם תתווסף מרינה לתל אביב כבר בחודשים הקרובים? על כך יכריע בג"ץ.

המחסן והחוק

עיריית תל אביב חידשה באחרונה את ההיתר שנתנה לתיאטרון בית ליסין, להעלות מופעים במחסן בנמל יפו. בימים אלה מעלים שם את "נואשים".

"הארץ" פירסם כבר שהוצאת ההיתר לא היתה חוקית, ולמעשה היה על העירייה להעביר עניין זה בהליכים המקובלים בוועדות התכנון והבניה המקומית, באישור הוועדה המחוזית, כפי שדורש החוק. זאת משום שעל־פי החוק, מחסן בנמל יכול לשמש רק מחסן וכל שינוי יעוד מחייב אישור לשימוש חורג.

אלא שעיריית תל אביב, שכה מקפידה על חוקי התכנון והבניה, לימדה הפעם את שידוע זה זמן רב: כשברצונה להקל, היא מקלה; כשברצונה — או נכון יותר ברצון ראשיה — להכביד, היא מכבידה. כלל לא ברור מדוע נמנעה העירייה להעביר את הנושא לדיון, כנדרש בחוק.

בעקבות הפרסומים ב"הארץ" פנה גורם בכיר במשרד הפנים לעיריית תל אביב וביקש הבהרות. הובהר לו כי מעתה ואילך לא יוצאו עוד רשיונות המנוגדים לחוק, אלא אך ורק בהליך הקבוע בחוק. כתוצאה מהבטחה זו נמנע משרד הפנים מנקיטת צעדים נגד העירייה.

לילות העיר

שבוע קשה עבר על מבליה המקצועיים של תל אביב. השנה חל חג הפורים באמצע השבוע, וכך התפרשו מסיבות ואירועים לאורך השבוע כולו. ומה שלא פחות חשוב, טוענים יודעי דבר, מספרם גדל לעומת שנים קודמות.

שני אירועים בלטו יותר מכל. האחד, "היוקרתי" מכולם, היתה קבלת הפנים שקיימה העירייה לכבוד המבצה זובין מהטה, שבמהלכה הוקרן לראשונה סרטו של דן שילון על הרומן הפורח בין מהטה לפילהרמונית. בהתייחסו לפסטיבלים סביבו בשבועיים האחרונים, העיר מהטה ללהט בשפה של הומור: מתי יש לכם זמן לעבוד בשבועיים האחרונים, אם אתם כל כך עסוקים בי.

האירוע השני היה האירוע הסוריאליסטי של השנה. היתה זו מסיבת הפורים של "שמק", איש חברת ארגונית, הנוהג לחגוג מדי שנה במתקנים בקריית שאול. אירוע זה התקיים בסוף השבוע, שלושה ימים לאחר הפורים. הפעם, כדי למנוע פקקי תנועה אנושיים, הוליכו להדפיס כרטיסים, רק 5,000. אלא שזה לא הועיל. הפרסומים המוקדמים על האירוע הביאו המונים. לא עבר זמן רב ושערי ארגונית ננעלו. בחוץ נותרו רבים וביום כרטיסים. פקקי תנועה אדירים נוצרו בדרכים הלא סלולות. פקקים מהסוג שכלל אינו מוכר בתל אביב. נהג מונית שהביא אורח, נתקע, ולא הפסיק לקלל על "שתקעו אותי באמצע העבודה". המחזה היה מוזר. אנשים מחופשים שהחזיקו בקבוקי יין, לבקשת המארחים, הולכים באפלה בשבילי עפר, וכעבור דקות ארוכות עושים דרכם בחזרה. ירד המסך על פורים.

דרך אלפיים שנות היסטוריה

מאת חולדה ליברמנה

הדרך הקצרה שיעשה האפיפיור מן הוותיקאן לבית הכנסת בלב הגטו היהודי הישן ברומא, רצופה זיכרונות של שררה ואכזריות ביחסה של הכנסייה אל היהודים, במשך דורות

פירנצה

כמה מאות מטרים בלבד מפרידים בין הוותיקאן, בעברו הרומי של נהר הטיבר, לבין בית הכנסת הגדול בלב רובע הגטו שבעברו הצפוני. אך מפרידות ביניהם אלפיים שנות היסטוריה, משקעים של דעות קדומות, ומבחינתנו — זיכרונות אכזריים. ב־13 באפריל ייצא האפיפיור מארמונו, אחד האישים העשירים בעולם, המשופע באוצרות אמנות מהיכלים שנאספו במרוצת דורות, בדרכו לבית הכנסת, שבוודאי אין לו חשיבות ארכיטקטונית רבה.

בניינו הושלם ב־1902, 31 שנים אחרי שנפלו חומות הגטו ברומא (היה זה הגטו האחרון על אדמת איטליה), זאת לאחר שהשתחררה העיר מעול הכנסייה והתאחדה עם ממלכת איטליה ב־1871.

בית הכנסת החדש וכיפתו הירוקה הנראית למרחוק, מסמלים תקופה חדשה בחיי קהילת רומא, העתיקה בקהילות אירופה. ראשיתה במאה הראשונה לפני הספירה, בימי זוהרה של הקיסרות הרומית. רק בהדרגה הגיעה הכנסייה הקאתולית לראיית היהודים כ"אנשים ללא זכויות אדם" (1251), להכנסת יהודי רומא לגטו (1548) בחוב, צפוף ועני על גדות הנהר. שממנו יצאו רק 320 שנה מאוחר יותר — ולא ביוזמת הכנסייה אלא ביוזמת איטליה. כאן עזבו רוב יהודי רומא את הבתים הרעועים. נותרו כאן כל מוסדות הקהילה וחנויות, אך "יהודי הגטו" שומרים על קשרים הדוקים בינם לבין עצמם.

כמאות שנות רדיפות סבלו יהודי הגטו בידי הכנסייה. הם חויבו באונה להטפות יום ראשון בכנסייה שבכניסה לגטו. עמדו בניסיונות אכזריים להעבירם על דתם ב"משחקי הקרנבל" שבהם הותר לאספסוף העירוני להתעלל בהם, כשלא אחת נהרגו יהודים במהלך "משחקים" אלה. שחרור וזכויות קיבלו יהודי רומא לא בידי הכנסייה, כאמור, אלא בידי איטליה החילונית. את אשמת צליבת ישו שעלילתה בדם יהודי, הסירה הכנסייה מעל העם היהודי בכנס האקומני השני ב־1965, שנערך ביוזמת האפיפיור יוחנן ה־23 המהולל (שגם עשה להצלת יהודים במלחמה) ותוך התנגדות חוגים שמרניים בכנסייה. אך יוחנן ה־23 נפטר עוד קודם לכנס ועל הכנס ניצח יורשו.

באמצע המאה ה־16 נסגרו מרבית בתי הכנסת ברומא. נותרו רק חמישה פתוחים, שהיו קטנים מלהכיל את המתפללים. לפיכך נערכו תפילות גם בבתים פרטיים. בתי הכנסת הללו נהרסו רק בסוף המאה שעברה, כאשר הוקם בית הכנסת הגדול. באוקטובר 1943 אספו בו הנאצים 2000 יהודים שנעצרו בסמטאות הגטו, ושילחו אותם לאושוויץ. הוותיקאן עמד מנגד, ועמדתו זו שימשה נושא נוסף לפולמוס, למרירות ולביקורת יהודית ונוצרית כאחד. בשמחת תורה 1982 נהרג בפיגוע בבית הכנסת סטפנו טאשה הקטן ואחרים נפצעו. ההיסטוריה הקצרה של בית הכנסת כבר עשירה במאורעות.

את תוכניתו של יוחנן ה־23 להושיט יד לדתות המונותאיסטיות האחרות ולפתוח פרק חדש ביחסי הכנסייה והיהודים, המשיך אחריו (הוא נפטר ב־1963) פאולוס ה־6 (1978־1973). בזמנו הוקם בוותיקאן מוסד לענייני יהודים (1975), נקשרו יחסים תקינים בין הכנסייה לעולם היהודי והחל בפעולה משותפת נגד האנטישמיות הדתית. אך יש עוד הרבה לפעול לתיקון מה שעוות במשך דורות.

הכהן המתון

האפיפיור שיבקר בבית הכנסת בפעם הראשונה בדברי ימי הכנסייה, הוא הפולני הראשון בארמון האפיפיור והלא־איטלקי הראשון זה 455 שנה. רקעו והגון שלטונו שונים מאוד משל קודמיו. בצעירותו עבד כפועל בבית־חרושת ולמד באוניברסיטת קראקוב (הוא יליד 1920). הוא החליט להקדיש עצמו לכהונה רק בגיל 24 ונשאר גם כיום שוחר ספורט ושירה. הוא האפיפיור הראשון שהתקין בריכת־שחייה בארמון הקיץ שלו בקסטלגנדולפו ליד רומא, ובחורף, כשמתאפשר לו, הוא עוסק בסקי. תקליט של שירים פולניים מושרים בפיו נמכר לפני שנים אחדות. הוא לאומן פולני, תומך בתנועת "סולידריות" והביא להבדל כמה ממסורבין מהתקופה שבה שימש כהגמון קראקוב.

סגנונו עממי אך הוגה שמרני. בראשית כהונתו נחשב לאישיות האהובה באיטליה, לאחר הנשיא דאז פרטיני. ביקורו בבית הכנסת, אולי בהשפעת ההלם שהוא גרם לו כשנפגע בניסיון התנקשות (13 במאי 81'), הכתגר התנתק מההמונים. עמדתו הנוקשה בענייני משפחה (הוא מתנגד לגירושין, להפלות ולהגבלת הילודה) והתנגדותו לגירושין, הקימו נגדו לא רק חילוניים איטלקים אלא גם חוגים נרחבים בקרב אנשי הכמורה. הצד הדיפלומטי יותר מזו של קודמיו. [illegible] באיטליה מעט יוסית. תחילה הכשר ממבט הפגלגנות [illegible] וחוגים אנטי־[illegible]תים באיטליה, אך כיום כל זה הוא נחלת העבר.

כקודמיו, מקפיד על פי רוב קארול וויטילה על הפרדה בין יחסי הכנסייה והעם היהודי לבין יחסי מדינת הוותיקאן וישראל. הוא מושפע בפחות או יותר לבעיות אל העם היהודי, היחס לישראל הוא הרבה יותר. בעניין זה עמדתו היא כשל פאולוס ה־6. במהלך ביקורו בספרד (נובמבר 1982) נפגש עם מנהיגי הקהילה שם, ובין השאר אמר, שהאינקוויזיציה היתה "שגיאה היסטורית". ביוזמתו בשנה שעברה סיימה ועדת מומחים עבודה בת שלוש שנים שביקשה לתרגם להנחיות למורי דת את המגמה להושיט יד ליהדות, שהחל בה בכנס האקומני השני. בין השאר, עומד מסמך ההנחיות על הצורך לדחוק מדעות קדומות, לפתוח יחס כבוד כלפי הדת היהודית, לעודד יחסי הבנה בין צעירים קאתולים ליהודים, להסביר את היהדות לא כתופעת העבר אלא כמציאות עכשווית, להסביר את חשיבות התנ"ך ליהודים; אך עיקר חשיבותה של היהדות ממשיכה להיות תרומתה לנצרות. עוד אין הכרה ברורה בשוויון הדתות. הסובלנות אינה שלמה והכנסייה הקאתולית טרם השתחררה מרגשות עליונותה — כפי שגם הוכח לפני שבועות אחדים בדברי האפיפיור, אף שכבר אז תואם ביקורו בבית הכנסת.

האומנם מפנה?

שאלתו של רבה הראשי של איטליה, אליהו טואף, היא איפוא במקומה: האם מציין הביקור מפנה מוחשי ביחס הכנסייה ליהודים או אולי זו אחת מתהפוכות שידעו יחסים אלה במרוצת הדורות? גם העיתונות האיטלקית חלוקה בנדון, ויש סבורים שהביקור כמוהו כביקורי האפיפיור במקומות תפילה של דתות אחרות, כמו הכנסייה הלותרנית ברומא, וכי אין לו משמעות מעשית רבה. אחרים רואים בביקור רגע היסטורי חשוב. גם היהודים חלוקים, אף כי רובם רואים בביקור סמל ומקווים לתקופה חדשה.

ביחסו של האפיפיור לישראל יש מידה רבה של סכיזופרניה. כקודמיו, גם הוא קיבל בספרייתו אישים פוליטיים ישראלים (בפברואר שעבר — את שמעון פרס), והצד מקיימת יחסים קבועים בענייני שוטפים עם דיפלומט ישראלי היושב למטרה זו בשגרירות ישראל ברומא. האפיפיור גם ביקש להיפגש אישית בקיץ שעבר עם נתן בן הורין, הדיפלומט הישראלי שעסק בכך — כבוד שלא רבים זוכים לו. לבן הורין, אגב, לא היו אתו קשרים חמים אישיים עם האפיפיור כפי שהיו לקודמו, מאיר מנדס אשר הצדיקו פרידה אישית. המחווה היתה איפוא "פוליטית" במידה רבה. האפיפיור הקפיד שלא לצאת בגינוי חריף של ישראל — גם כשעשו זאת רוב המדינות — לאחר הטבח במחנות סברה ושאתילה ולאחר הפצצת מפקדת אש"ף בתוניס.

יוחנן פאולוס השני יפגוש בבית הכנסת את הרב אליהו טואף, בן למשפחת רבנים מכובדת ובוודאי האישיות היהודית הידועה ביותר באיטליה, גם הודות לאמצעי התקשורת ולראיונות הרבים שהוא נתן. הוא ייפגש עם נשיאת הקהילות טוליה צבי, הנושאת את שם אחת המשפחות הנכבדות ביהדות איטליה, שבאה לרומא לפי המסורת בימי בית שני, ועם עוד נציגים של קהילה יהודית קטנה (45 אלף נפש) אך פעילה מאוד בחיי הספרות, המדע, העיתונות והעסקים באיטליה. בין מקבלי פניו יהיה בוודאי גם איתן רון, שגריר ישראל ברומא. גם כאן קיים סימן השאלה: האומנם הביקור הוא אבן דרך להכרת הוותיקאן במדינת היהודים?

מעקב / נורית אמיתי

פרי נעורים

כשבועקע מייבב איתי, בן שלושה וחצי חודשים, מספרת האם כי היא ממשיכה בלימודיה. היא השלימה את שהחסירה בתקופת הלידה ותחילת האמהות, ומטפלת בילד במסירות.

היא בת 13.5, מרעננה, ולדבריה מתנהלים חייה כרגיל. מדי בוקר היא יוצאת ללמוד בכיתה ח' בבית־הספר אוסישקין בעיר. לא לפני שהניחה את המטפלת. כשהיא שבה מלימודיה, היא מאכילה את בנה, מכינה שיעורים, ולוקחת אותו לטיול. כשהיא יוצאת לבלות, משגיחה אמה על התינוק. היא נעזרת בניסיונה העשיר של אמה, שמסייעת אך נותנת לה גם להחליט בעצמה.

שבעה חודשים נשאה הילדה את פרי בטנה בקרבה מבלי שהבינה שמדובר בהריון. לאחר מה שנדמה היה כהשמנה בלתי פוסקת, פנתה עם האם לרופא שקבע כי זהו הריון. הלידה בוצעה מיד, בניתוח קיסרי. הכל קרה מהר. [illegible] של התקשורת, שראתה לספר את הנושא על כל היבטיו. תחילה לא ידעו במשרדים כיצד לנהוג. היה שידובר על אימוץ, אך אמה, הסבתא המעתעת, הצהירה כי הילד יגדל בביתה, על־ידי אמו. מכיוון שקיבלה את הסרטה בהבנה, נמצאו הפתרונות בנהירות. לאחר שהושג אישור רפואי, חזרה הנערה ברעננה ללימודיה בבית־הספר. נראה האימוץ ירד מהפרק, והטיפול המסור בתינוק מוכיח שאין צורך בהתערבות כלשהי.

לאם הנערה יש כבר היום זכויות, היא זכתה בבנק לידה, 170 ש"ח, ובעתיד תוכה זכאית לביקוד עיקי בשיכון, כמשפחות חד־הוריות. יחד לה גם הסכות במס ההכנסה. הארגון נעמ"ת יסייע לה בסימון גן ילדים ובייעוץ משפחתי.

אבי הילד, אגב, צעיר בן 15 שהודיע בודקים, יודע על אבהותו, אך אינו נלהב. הוא עדיין לא עשה דבר שיתפרש כהכרה באבהותו.

הסבתא, גרושה בעלת מספרה ברעננה, עייפה ממפגשיה עם העיתונות. היא מוכנה רק לומר שהכל כשורה, מסתדרים טוב, רק ביקורת, שאותה תשמיע רק לאחר סיום שנת הלימודים.

בית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו

הזמנות בדבר קיום צוואות וירושות ומינוי מנהלי עזבון

להווי ידוע כי הוגשו לבית המשפט בקשות ליתן צווים לקיום צוואה וירושה, או למינוי מנהל עזבון, או לשלושתם, כמפורט להלן. כל המתנגד לבקשות יגיש תוך ארבעה־עשר יום מפרסום הזמנה זו את טעמי התנגדותו, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

מס' התיק	שם המנוח	תאריך הפטירה	שם המבקש
ירושות			
1830/86	פרסהה מזרחי	22.7.81	מזרחי סלמון
1831/86	יונה עפרים	31.7.85	זהרון עפרים
1833/86	לוי סעדיה	8.10.83	לוי חנה
1791/86	יבלונקה חיה שרה	9.9.77	זאב יבלון
1792/86	לבקוביץ שמעון	6.2.86	לבקוביץ ביאה
1793/86	צרניאו אייזק	15.11.62	צרניאו פרנסס
1794/86	פלדמן אברים	18.10.84	שחרץ אסה
1795/86	פלדמן אסתרה	2.1.86	שחרץ אסה
1834/86	סוביה קליין	17.12.85	צבי קליין
1935/86	קושט ניסן	8.8.85	קושט אברהם
1836/86	קושט לאה	3.1.86	קושט אברהם
1841/86	גלר דבורה	13.2.79	גלר יגאל
1843/86	מזרחי תבינה	16.11.85	מזרחי דוד
1844/86	ויסלר שמואל	8.5.84	גרינברג יהודה
1845/86	קושניר אליה	5.10.82	הרפז דבורה
1847/86	ויצמן דוד	14.1.86	ויצמן ניסים
1848/86	נעים גליה	14.12.81	נעים יצחק
1850/86	מטילדה וידס	7.9.66	מאיר וידס
1852/86	שפמן מרגיה	11.4.85	ישראל מירון
1130/86	בבריאל משה	11.1.86	בבריאל שרה
1853/86	אברמן זלמן	12.9.78	אברמן יוסף
1854/86	שלמוביץ דבורה	1.3.86	שלמוביץ שלי
1857/86	ברגנר צבי	17.5.84	ברגנר דבורה
1859/86	סליאס סמי	4.3.86	סליאס רחל
1862/86	יצחק אדלר	15.11.72	פרייבן צילה
1864/86	ביזנר חיה קלרה	4.3.83	ביזנר שבתה
1866/86	קלרה גבי	5.11.85	אליקים גבן
1867/86	שרה פרגליצ	10.2.86	כושטקביץ יוסף
1872/86	זהרה אדלר	15.2.86	עדי אדלר
1873/86	מוראד נדעון	14.2.86	מוראד דליה
1874/86	מלסו דוד	16.1.86	סלמן רפאל
1876/86	ברכה שרה	15.7.83	ברכה יהודה
1877/86	ברכה ראובן	7.6.85	ברכה יהודה
1879/86	סכסי אליהו ויספיבה	13.7.86	מרסי אהרון
1881/86	ברגסס שלבטור	12.10.85	ברגסס אברהם
1883/86	נסת אברהם	11.6.84	נחת שרה
377/86	רוזה נחה פריר	14.12.84	ריטה קירחנק
1887/86	קברניס שמעון	26.11.85	קברניס מנחי
1893/86	גרישמן ריבה	27.3.85	גרשמן מלכה
1895/86	דוד חיים	9.4.80	דוד רחל
1896/86	רבינוביץ קלרה	24.7.82	מקה קליין
1897/86	זורה דבורה קלמר	24.2.86	משה קלמר לוין
1899/86	רות יפה	8.11.80	יעל דגני
1900/86	תמר יפה	30.1.86	יעל דגני
1901/86	רפאל ישראלי	6.11.85	ישראלי דוד
1903/86	יצחק פרומדיה	1.6.85	יצחק דניאל
1904/86	פרלמן דוד	13.2.86	פרלמן בסי
1908/86	אברהם משה	20.2.86	אברהמי אריה
1909/86	אברהם לורה	25.12.85	אברהמי אריה
366/86	אידה ליינקופף	8.11.80	חיימן ליינקופף
1910/86	שבת מאיר	20.1.86	שבת גילה
1914/86	אירנה ויגנרנר	13.5.84	פרמי מרים
1915/86	קלמנוביץ נח	5.7.46	קלמנוביץ שרה
1917/86	ביימין שפיגלר	6.2.77	שפיגל שרה
1918/86	מזרי אברהם	25.2.82	עזרא סועד
1919/86	מזרי סובה	31.12.85	עזרא סועד
1902/86	כהן ישראל	12.2.86	כהן דניז
1922/86	נסי פוגל	14.2.86	נאוה פרידמן
1923/86	קליינרסקי אסתר	18.11.84	קפלן קליינרסקי
1927/86	פריזתי יעקב	5.1.86	פריזתי ישראל
1934/86	קלנסבלג פייגה	24.2.86	קלנסבלגר יעקב הירש
1939/86	ברגר נחום	9.3.86	ברגר רבקה
1932/86	פריינד יוסף	18.2.86	פריינד אברהם
צוואות			
1824/86	קורש ברכה	17.9.85	קורש יצחק
1826/86	ברוניה יעמיר	31.12.85	פססינג אליעזר
1828/86	קסל אהרון	18.11.85	תברה לטאמנות של בבל
1829/86	בר כוכבא יהודית	11.2.86	עמותה התיישה לקשיש
1796/86	כהן רחל	18.2.86	כהן חניה
1797/86	ישעיאלי יאהר	18.1.86	תברה לטאמנות של בבל
1832/86	ברוך צור	20.2.86	ישעיהו צור
1838/86	פלק מאיר	19.9.85	פלק חניה
1839/86	כהן יהודה	25.2.86	סקרושביל יעקב
1840/86	בוקס יצחק	14.9.85	טאול איידמן
1842/86	סטורסקי משה	25.2.86	טטורסקי עמנואל
1846/86	אלברשטיין מכס	6.2.86	הלמן שלמה
1851/86	דמינסקי ישראל	20.2.86	אסיה דק
356/86	יצחק אברהם	7.1.84	חנה אברהם
1835/86	ששון אליס	26.2.86	מזרחי רזא
1856/86	גרוסברג חיים	20.1.84	גרוסברג שמאי
1858/86	דוידסון איציק	26.12.85	דוידסון מיכאלה
1860/86	ויגנוביץ גיטה	26.2.86	חיקון שושנה
1861/86	צרנה טרקי	20.2.86	שמעיצר גיא
1863/86	אשבל יוסף	1.2.86	אשבל סיל
1865/86	אסטר שרה	26.2.86	לינצוף יוספה
1868/86	לויס צבי	27.2.86	לויס צפורה
1869/86	פרוזה ארון	31.12.85	פרויזה שמע
1870/86	ששנה פנחס	5.2.86	דבורה עוזרי
1875/86	משה מזרחי	2.2.85	אליעזר מזרחי
1878/86	זהבה ניסקן	7.6.85	דבורה ניסקן
1544/86	הסיה לבנקן	20.1.86	רפאל בירון
1880/86	בקיים פדריקו	1.8.85	בקיים פלקה
1882/86	סעדי דוד	11.12.85	סעדי מרחב
1888/86	ויגברג שרה	1.3.86	קלאוזנר מיט
1884/86	חיים שנקר	5.1.86	אברהם מלפי
1885/86	צפורה מזבורקר	13.2.86	אברהם מלמד
1886/86	מעלם ראובן	8.2.86	יהושע לוגן
1889/86	נסילביץ נגן	7.2.86	נסילביץ מגי
1890/86	גרינבוים יונתן	7.2.86	גרינבוים רבקה
1892/86	שטייר לאורה	16.11.85	הדרי אברהם
1892/86	כהנא הדסה	27.12.85	עודד כהנא
1894/86	הרשקו דוד	5.5.86	הרשקו סוני
1898/86	סורים מלכה	11.6.85	ססלבר לאה
1905/86	גרוס ששנה	3.5.85	גרוסי ברוך
1907/86	זיוק הרצל ביוב	18.2.86	חנה נדיבי
1912/86	מרדכי אלישע	7.2.86	גלאנדס שמן
1916/86	ברזנה קקר	9.10.85	סנס קקר
1920/86	קרפס יוסי	4.8.85	דוד קראפסי נעמן
1921/86	סלבי יהושע	17.12.85	דני סלע
1924/86	ברדילי שלמה	4.3.86	בניטון זאב ברדילי
1925/86	פנחס הנצוק רוזנבלט	4.3.86	יוסף רוזנבלט
1926/86	פרבנקן פרידה	26.5.86	עליזה מבשוב
1928/86	מוחס ישראל	7.9.67	רובינוף סווך
1929/86	מרוסטאו בטה	30.9.85	אוקסנברג חנה
1933/86	אברהמיק יהודה	26.2.86	אברהן אבשר
1935/86	סלמון גן גלדר	21.12.84	ברוך יהודה
1936/86	ארוך דניאל	11.11.84	רחל אולמה
1937/86	לאה פרץ	15.7.82	אורי פרץ
1938/86	מוסינגר יואל	17.2.85	מוסינגר מלכה

אל תשלם את הארנונה!!!

מטה הפעולה
לשכת התאום של האירגונים הכלכליים

هكذا من الأصل

כלכלה ועסקים

מחלקת הפיקוח של בנק ישראל למדה סוף סוף איך לחשב ריבית

במשך שנים, טענו אנשי התאחדות התעשיינים ולשכות המסחר, שהריבית השקלית במשק גבוהה מזו המתפרסמת על ידי מחלקת הפיקוח של בנק ישראל.

בזמנו, כשבדקתי את הנושא, התברר לי שמחלקת הפיקוח איננה בודקת את כל אוכלוסיית הלווים, אלא דוגמת רק 1100 לווים גדולים. ועל סמך מדגם זה מפרסמת את ריבית החובה השקלית (תח"ד) במשק.

יומן כלכלי

נחמיה שטרסלר

טענתי היתה שהלווים הגדולים מקבלים, בגלל נפח פעילותם, תנאים מועדפים. הם משלמים תוספת סיכון נמוכה יותר, ודמי הקצאת אשראי נמוכים יותר, כך שסך הכל הם משלמים ריבית נמוכה יותר מאשר שאר הלווים.

גם באגפים אחרים של בנק ישראל נשמעו מלות ביקורת על שיטת המדגם, ובמחלקת הפיקוח עצמה נשמעו קולות נגד, עד שלבסוף, השנה, 1986, שונתה השיטה. לא יעשו עוד מדגמים, אלא סיכום של כל חיובי הריבית והעמלות על האשראי השקלי, ואת המספר שיתקבל יחלקו ביתרת האשראי הממוצעת. כך ידעו במדויק את הריבית במשק. מדוע לא נעשה השינוי עד כה? האם היה זה יותר נוח לבנקים ולמחלקת הפיקוח? נשאיר את התשובה לקוראים.

בניסיון השוואה שערך הפיקוח מאוגוסט '85 ועד דצמבר '85 בין שתי השיטות, התבררה עובדה מדהימה לכאורה: לא היה

גליה מאור — מעכשיו ריבית נכונה

שוני משמעותי בין התוצאות שנתנה שיטת המדגם לבין התוצאות שנתנה שיטת האוכלוסייה המלאה. אך למרות הסיפוק המסרים מתוצאה זו במחלקת הפיקוח, אין לקפוץ למסקנות מוטעות: בחצי שנה מיוחדת זו, גרפים גדולים כמו סולל־בונה, קופת־חולים, המושבים, הקיבוצים ואלסינט שוב לא התעניינו בחיובי הריבית: הם היו נכונים — בלית ברירה — ללוות מזומנים בכל מחיר, גם בחריגה, מפני שידעו כי בין כה וכה אין הם מסוגלים להחזיר, וכי בסיכומו של דבר יגיעו להסדר עם הבנקים ועם הממשלה. הימור שהוכח כנכון. כך שחצי השנה האחרונה אינה יכולה לייצג את כל שנות העבר. שבהן אמנם היה פער גדול בין הריבית שפירסם הפיקוח על הבנקים לבין הריבית למעשה במשק.

"כי"ל תקים קרן מו"פ בשיתוף עם בנק גרמני

מאת יהודה שרוני

קונצרן "כימיקלים לישראל" עומד להקים בימים הקרובים קרן משותפת עם בנק גרמני, די־אי־בי, בסכום כולל של 4 מיליוני דולר.

קרן זו תוקם באמצעות הזרמת סכום כספי שווה על ידי שני הגופים והיא תשמש למימון פרויקטים בתחום התעשייה הכימית עתירת הידע. ל"הארץ" נודע, כי מנהל הבנק הגרמני שהה בארץ החודש וחתם על ההסכם להקמת הקרן הדו־לאומית.

תחילה דובר על קרן שהונה יסתכם ב־10 מיליוני דולר. אבל כעבור זמן הוחלט כי ההון הראשוני של הקרן יעמוד רק על 4 מיליוני דולר ויושקע בפרויקטים של מו"פ בסכומים של כמה מאות אלפי דולרים לכל פרויקט.

על פי ההסכם שנחתם, יהיה הניהול כולו בידי "כימיקלים ישראל" באמצעות החברה־הבת כי"ל תעשיות, והפרויקטים שיבוצעו יהיו פרויקטים ישראליים.

יצוין, כי קונצרן "כימיקלים לישראל" הוא בעיקר קונצרן תעשייתי ועד עתה לא עסק בתחום המחקר והפיתוח.

בנק מימון וסחר מארגן מחדש את עסקי ניירות הערך

מאת יהודה שרוני

בנק מימון וסחר מארגן מחדש את עסקי ניירות הערך. מאז כניסתו לתפקיד של מנהל מחלקת ניירות הערך החדש דוד טוביאס (מנכ"ל חברת סקיוריטיס לשעבר), בוצעו כמה פעולות: הבנק קנה מחברת סקיוריטיס את הלקוחות הגדולים שהיו ברשותה, בוצע ארגון־מחדש של חברת סגולה, שהיא חברת ניהול תיקי ניירות הערך של לקוחות הבנק. הוחלט שגודל התיק המינימלי שינוהל באמצעות סגולה יעמוד על 15 אלף דולר. עקב כך ייאלצו לעזוב כמה לקוחות שאינם עומדים בקריטריון זה.

בנק מימון מנהל אמנם את קרן הנאמנות הרם, אך יש הפרדה גבוהה בין פעולות הקרן לבין פעולות אחרות בניירות ערך שעושה הבנק. טוביאס אומר, כי לא מן הנמנע שבעתיד הלא־רחוק ייכנס הבנק גם לעסקי התמנות. מחלקת ניירות ערך של הבנק פעילה כיום בעיקר בשוק המניות, ואולם יש כוונה להגביר בעתיד את התמנות הבנק בהשקעות באיגרות חוב.

אנשים ועסקים / אריה לביא

נמשכת הרושת השמועות בקשר לז'אק נאסר

הרושת השמועות על הדרך שבה רכש ז'אק נאסר את הבנק הבינלאומי הראשון ממשיכה לפעול במלוא עוצמתה. "הדרושה" האחרונה בתחום זה היא, שנאסר מימן את רכישת הבנק

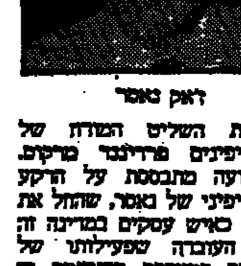

ז'אק נאסר

בעזרת השליט המודח של הפיליפינים פרדיננד מרקוס. השמועה מתבססת על הרקע הפיליפיני של נאסר, שהחל את דרכו כאיש עסקים במדינה זו; על העובדה שפעילותו של מרקוס במערכת הבנקאות השווייצרית הוגבלה והוא זקוק כיום לבנק שבאמצעותו ינהל את עסקיו; ועל העובדה שארבעה בניינים במנהטן, בבעלותו של מרקוס, מנוהלים על ידי חברה בבעלות קרובי משפחתו של נאסר. למפריחי השמועות אין כל עובדות להסתמך עליהן, אך זה הרי אף פעם לא שימש מכשול בהקשר זה.

רוטלוי נסע לפאריס דרך שווייץ כדי למנוע מעקב אחר שטרן

אמצעי הזהירות שנקט משה שטרן, מי שהיה מנכ"ל בנק צפון־אמריקה ועצור כעת בחשד

דוד רוטלוי

של גניבת יותר מ־15 מיליון דולר, התייחסו גם למי ששימש תקופה מסוימת פרקליטו, עוה"ד דוד רוטלוי, שהיה בעבר קונסול כללי בארצות הברית.

שטרן לא מסר אפילו לרוטלוי על מקום הימצאו, וכאשר נפגשו באירופה, יצא רוטלוי מישראל לשווייץ ורק לאחר מכן לצרפת, שם פגש בשטרן. רוטלוי רגז על טענות משפחתו של שטרן, שלפיהן עלתה המשטרה על מקום מחבואו בגלל הקשר שקיים אתו.

"סאיטקס" הטיסה 25 עיתונאים להצגת מוצריה החדשים

חברת "סאיטקס" הטיסה לארץ בשבוע שעבר 25 עיתונאים מקצועיים מארה"ב, מאירופה ואפילו מאוסטרליה — כדי להציג בפניהם את סדרת המוצרים החדשים שלה, ערב תערוכת "דרופה" הנערכת בתחילת חודש מאי בדיסלדורף, גרמניה.

מבצע זה של "סאיטקס" נועד להכשיר את הקרקע לחשיפת מוצרי הדפוס החדשים של החברה, שעליהם בונה "סאיטקס" תקוות רבות. ראשי "סאיטקס" מעידים, כי מבצע הטסת העיתונאים לארץ הסתכם רק בכ־1000 דולר לאדם, ועלותו הכוללת של כל המבצע נמוכה ממחיר חצי מודעה בכל אחד מהעיתונים שבהם מועסקים אותם עיתונאים.

(יונתן שרמן)

מפעל הפלדה החדש מדאיג את ראשי "כור"

מפעל הפלדה החדש המוקם בימים אלה באשדוד על ידי ראובן אבא מחברת "שיראל", מדאיג מאוד את ראשי "כור", השולטים כיום במרבית ייצור הברזל והפלדה לענף הבנייה.

הידיעות שהתפרסמו בשבועות האחרונים על המפעל החדש ההולך ומוקם, הניעו את ראשי "כור" הבכירים ביותר לבקר באתר הבנייה באשדוד, כדי לבחון אם המפעל החדש אכן יהווה תחרות למפעלי קרית הפלדה בעכו ובקרית גת.

מפעלי קריית הפלדה נאבקו בשנה האחרונה במגמתו של שר התעשייה אריאל שרון להעניק רשיונות יבוא, בטענה כי רשיונות אלה יגרמו להשבתת מפעלי קריית הפלדה ולהוצאת העובדים לחופשה ללא תשלום; אבל התחרות עם הברזל המיובא תהיה כאין וכאפס בהשוואה למפעל החדש, אשר אמור להיות יעיל ומשוכלל ממפעלי קריית הפלדה.

(יונתן שרמן)

חברות הבלדרות התאגדו כסקציה בלשכת המסחר

סקציה חדשה של חברות הבלדרות הבינלאומיות הפועלות בארץ הוקמה בימים אלה ליד לשכת המסחר תל־אביב.

הפניקס חושש לצרות מהקשר עם פיט

מנכ"ל חברת הביטוח הפניקס הישראלי יוסי חכמי לא פסל אפשרות של צרות וקשיים בשל הקשר עם חברת הברוקרים פיט. הפניקס, שהיתה בעבר גם שותפה של חברת הברוקרים, ביטחה את עצמה בסכום של 5 מיליוני דולר בשותף של חברות ביטוח באירופה. למקרה של הפסד כספי עקב הקשר עם פיט, שבראשה עמדו יוסי פלגש וחצי בליך. המובילות בביטוח משנה זה הן שתי חברות הביטוח "מינכן רי" ו"סוויס רי".

דירקטוריון כי"ל דחה בקשה לערוב לפנסיה

דירקטוריון קונצרן כי"ל דחה בישיבתו האחרונה בקשה לחתום על כתב ערבות לפנסיה שאותה מקבל מנכ"ל חברת הגרסת התפלה לשעבר, נתן כריקמן. האחרון היה מנכ"ל הגרסת התפלה עד 1985. הפנסיה שקיבל המתכנה בחודש ינואר 1986 ב־2,190 ש"ח. כדי להבטיח את המשך התשלומים, ניסו לבקש את ערבות הקונצרן לתשלומי הגרסת התפלה.

דירקטוריון כי"ל דחה את הבקשה בשל חשש מפני יצירת תקדים.

(יהודה שרוני)

המיני רייט של אגיש

חברת אגיש הכריזה בימים אלה על שירות חדש לתובלה אווירית, המתאים להובלות במשקל קטן ונקרא מיני רייט. על פי השיטה החדשה, לא יחויבו היצואנים בתשלומי מינימום על הובלות קטנות והתשלום יתבצע על פי משקל ההובלה.

מינויים

★ גדעון המבורגר, מנכ"ל בקבוצת הביטוח המשמר־הראל־שילוח, נבחר מחדש ליו"ר לשכת המסחר ישראל־שוויץ. במקביל נבחר המבורגר ליו"ר אגודת הידידים ישראל־שוויץ.

★ חיים הרמן (48) מונה למנכ"ל חטיבת "רים תעשיות רהיטים" המרכזת את ייצור הרהיטים לשוק המקומי. עד עתה שימש מנהל התפעול של תשלובת רים. במקומו מונה לתפקיד זה יהודה עזריאלי (40).

חיים הרמן

★ יהושע אגמון (57) מונה לסמנכ"ל חברת הביטוח הפניקס הישראלי. עד כה שימש מנהל יחידת המחשב של הפניקס ולפני כן שימש מנהל חברת ת.י.ל.ן. לעיבוד נתונים.

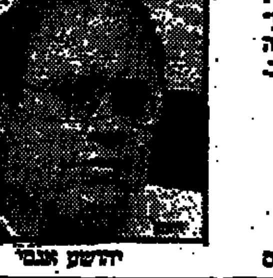

יהושע אגמון

קיפאון בתוכנית הפיטורים של "סולתם"

מאת יונתן שרמן

קיפאון השתרר בתוכנית ההבראה של "סולתם", למרות הודעת ההנהלה של החברה־האם "כור", לפני חודשיים, כי היא מתכוונת לפטר במפעל כ־300 עובדים.

מבדיקה שערך "הארץ" עולה, כי לאחר שהנהלת "סולתם" הודיעה לוועד העובדים שכוונתה לצמצם את מספר המועסקים בחברה בכ־300 איש, הוחלו מגעים לבדיקת נכונות העובדים לצאת לפנסיה מוקדמת או לפרוש מרצון.

מכלל 1500 עובדי "סולתם", רק 70 עובדים הסכימו לתנאי הפרישה שהוצעו להם על ידי ההנהלה. עם אלה סוכמו תנאי הפרישה מהחברה, שהיו מקובלים הן על העובדים והן על מועצת פועלי חיפה, אשר היתה שותפה למשא ומתן.

כיום, אף על פי שהנהלת "סולתם" לא השיגה את יעדה בתחום קיצוץ כוח־האדם, נפסקו בשלב זה המגעים בין ההנהלה לוועד העובדים לגבי המשך המגמה של צמצום מספר המועסקים בחברה.

יצוין, כי "סולתם" כבר הקטינה את מספר עובדיה מתחילת שנה שעברה בכ־400 איש, בעקבות ירידה חדה בהזמנות שהתקבלו בחברה מהארץ ומהעולם, ומשך חצי שנה האחרונה עבדה בעיקר למלאי. בתחילת השנה הנוכחית החליט להקטין את מספר העובדים ולהתאים את מספרם לפעילות המצומצמת יותר.

הבנק לפיתוח התעשייה יחל מחר בהפצת אג"ח בהיקף של 29 מ' ד'

מאת יהודה שרוני

הבנק לפיתוח התעשייה יתחיל מחר להפיץ איגרות חוב בהיקף של 29 מיליון דולר. תמורת ההנפקה שתבוצע באמצעות בל.ת. מימון (חברה בבעלות הבנק לפיתוח התעשייה וממשלת ישראל) תיועד להלוואות למפעלי תעשייה — 10 מיליוני דולר, שאותם תחלק התאחדות התעשיינים. ולשם ביצוע תוכניות השקעה בקיבוצים — 19 מיליון דולר. למשקיעים באיגרות החוב תינתן ברירת הצמדה למדד בתוספת ריבית שנתית של 8 אחוזים, או הצמדה לדולר בתוספת ריבית של לייבור + 1 אחוז. יצוין, כי הבנק מגייס בהנפקה זו את הסכום הגדול ביותר שגויס אי־פעם בהנפקה אחת.

מנהלי הבנק לפיתוח התעשייה מתכוונים להוציא אל הפועל בתקופה הקרובה הנפקה נוספת, בהיקף של 15 מיליון דולר, שתמורתה תועבר להתאחדות התעשיינים. כבר כבר, מרכז הבנק בימים אלה את הבקשות של מפעלי תעשייה שונים לגיוס הון באמצעות "אג"ח הרפורמה". חלק גדול מהמפעלים העומדים בתנאים לגיוס הון (בעלי מעמד של מפעל מאושר ויש להם תוכניות השקעה), מעדיפים לבצע את גיוס ההון באמצעות הבנק לפיתוח התעשייה, שיעביר אליהם את תמורת ההנפקה.

מפעל לייצור בגדי חרדים יוקם בנתיבות

מאת יונתן שרמן

מפעל חדש לייצור בגדי חרדים עומד להיפתח בחודש הבא בנתיבות. מפעל זה, המוקם על־ידי יזם פרטי מבני ברק, מתוכנן להעסיק בשלב ראשון כ־70 עובדים ומהם 50 תופרות.

אשר עזריה, מזכיר מועצת הפועלים של נתיבות, מסר כי פתיחת מפעל זה עשויה לפתור חלק מבעיית האבטלה של התופרות הקיימת כיום בעיירה. עזריה ציין, כי כיום יש בנתיבות כ־ 160 תופרות מחוסרות עבודה. האם יצליח המפעל החדש, עשוי מספר התופרות שיועסקו במפעל החדש — ששמו "למען אחי ורעי" — להגיע עד 110.

העורך: נחמיה שטרסלר

* הערכות ויעוץ חינם

Rooz רוז

ציורים • פסלים

כלי כסף עתיקים

יודאיקה

סמל היוקרה זה 35 שנה

רח' פרישמן 45 ת"א טלפון 220367

אם את/ה עומדים להתגרש

חשוב מאוד שתקראו מודעה זו!

אם טרם שמעתם על העמותה לגירושין בהסכמה "הלב" חשוב שתדעו כי זוהי קבוצה אקדמאית, מיומנת ביותר. המעניקה תמורת 900 ש"ח בלבד, שירותים משפטיים. סוציאליים ופסיכולוגיים — עד קבלת הגט!

עמותת "הלב" קיימת במטרה לעזור לכם!

העמותה לגירושין בהסכמה

"הלב" — התחלה של חיים חדשים

רחוב עוזיאל 117, ירושלים, 02-422153

(16.00—19.30)

למחשבי I.B.M.-PC

החלף את הצג הירוק I.B.M. 12"

שברשותך (רזולוציה 720 קווים)

בצג ויזה 14" מתכוונן (רזולוציה 1000 קווים)

לבחירתך ירוק או כתום

טלקוד מחשבים בע"מ ת"א תחנת הארץ 10 טל 254162

צו יציבות מחירים במצרכים ובשירותים

(הוראת שעה) (מחיר החזקת זקנים במעונות מרכז משען), התשמ"ו—1986

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7 (א)(1) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ה – 1985 1, אנו מצווים לאמור:

מחיר מרבי 1. המחיר המרבי להחזקת זקנים בבתי אבות של "מרכז משען" יהיה כמפורט להלן:

	דמי כניסה – ש"ח	דמי החזקה לחודש ש"ח
א. באגף קולקטיבי		
רגיל	2,590	328
ליחיד בחדר	5,570	362
לזוג	6,260	553
מחלקת תשושים	2,590	650
ב. באגף אינדיבידואלי		
ליחיד בחדר ללא הסקה	8,640	90
ליחיד בחדר עם הסקה	10,020	110
לזוג בחדר ללא הסקה	10,020	117
לזוג בחדר עם הסקה	11,420	140

תחילה 2. תחילתו של צו זה ביום כ"א אדר ב' התשמ"ו – 1.4.86

משה קצב — שר העבודה והרווחה

יצחק מודעי — שר האוצר

1. ס"ח התשמ"ו עמ' 2

משרד החינוך והתרבות — אגף הנוער

הרשויות המקומיות בישראל

כנסים מחוזיים — עובדי קידום נוער

מניתוק — לשילוב

תאריך	מחוז	רשות מארחת	מקום	שעה
7.4.86 כ"ז אדר ב'	ארצי	בי"ס ארצי להכשרה והשתלמויות — המכון לקידום נוער — "ציוס אוכלוסיות חלשות"	קלמניה	09.30
10.4.86 א' בניסן	מרכז	רמלה	מתנ"ס בית חקר	10.00
10.4.86 א' בניסן	תל־אביב	חולון	מתנ"ס נאות רחל	10.00
13.4.86 ד' בניסן	צפון	קרית שמונה	מלון פאר	10.00
14.4.86 ה' בניסן	חיפה	קרית ביאליק	מתנ"ס קרית ביאליק	15.30
16.4.86 ז' בניסן	ירושלים	מעוז ציון	מתנ"ס מעוז ציון	20.00
17.4.86 ח' בניסן	מגזר ערבי	שפרעם	בניין העירייה	10.00
חודש מאי	דרום	פרטים בלשכה המחוזית	טל' 057-34141	

בכל המקומות יתקיימו הכנסים לעובדי קידום נוער בהשתתפות ח"כים, ראשי רשויות, אנשי אקדמיה ומפקחי אגף הנוער. ציבור המדריכים והמעוניינים מוזמן.

חקלאי, "דשנים" מכריזה על

מבצע הנחות למוצרים בעונתם.

לחודש אפריל 1986:

המוצר	שעור ההנחה
אוראן 28% חנקן	9%
אמון חנקתי 21% חנקן	9%
"טובי" — תמיסות מורכבות לטפטוף	9%

ובמחיר מיוחד:

פוליאגן 0-30-9 304.12 ש"ח לטון

ב־18.3.86 הוזלו המוצרים:

המוצר	שעור ההוזלה
אמוניה	8%
אמוניה מימית	8%
אוריאה	8%
תמיסת אוריאה	8%

הזמנות: מדור המשלוחים טל. 04-748261, 04-748253

ייעוץ: המחלקה החקלאית

טל. 04-748254-5

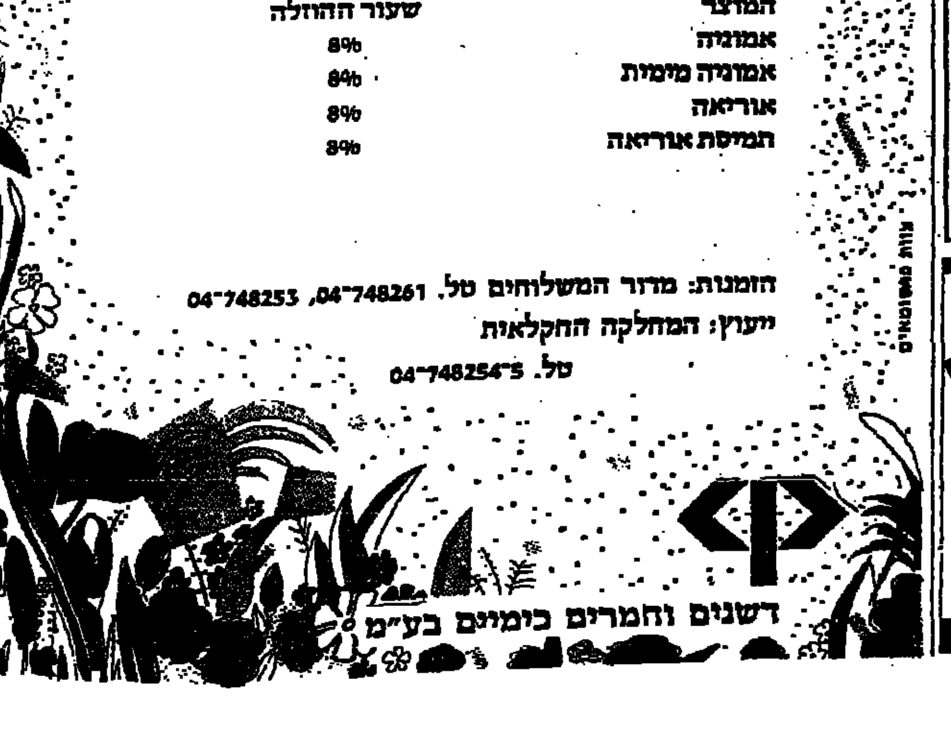

דשנים וחמרים כימיים בע"מ

אנחנו תמיד בבית.

"מיעד" הוא בית תוכנה.

"מיעד" הוא גם הבית של כל העובדים והחושבים בו.

בית התוכנה "מיעד" הוא חלק ממסגרת חיים כוללת במושב השיתופי "יעד", וזה מה שעושה אותו למשהו מיוחד - בית תוכנה יציב המרכז סביבו אנשי מקצוע אשר כל אחד מהם מוצא בו אתגר אישי, מקצועי ודרך - חיים.

"מיעד" הוא שלנו, ולכן מוניטין "מיעד" כבית תוכנה אמין ומקצועי יקר בעינינו. כדי לשמור עליו אנחנו מתעדכנים בהתמדה בנושאים חדשניים, פועלים עפ"י שיקולים ארוכי טווח ומקפידים על רמת שירות גבוהה ללקוחותינו בכל רחבי הארץ.

לנו יש את "מיעד" ואתה יוצא נשכר מזה, כי אתה יכול להיות בטוח שאנחנו נהיה כאן גם מחר, גם בעוד שנה, גם בעוד שנים, ואתה מוזמן להתקשר ל"מיעד" בכל שעה.

מיעד. על כל שאלה תוכנה.

מיעד מחשבים מושב יעד, ד.נ. משגב 20155, טל. 04)919381-5) טלקס: TELEX: 471421 LIAD IL

במרכז הארץ: קומדטה, רח' נחמני 11 תל אביב טל: 296745, 03) 201451/2)

שערי מטבע חוץ

31.3.86

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.46	1.53	1.4882	1.5068	1.47	1.53	1.4907	1.5093	1.46	1.53	1.4887	1.5074	1.4989	-0.0011
1 לישט	2.14	2.24	2.1832	2.2105	2.17	2.27	2.2070	2.2345	2.14	2.24	2.1787	2.2061	–	–
1 מארק גרמני	0.62	0.65	0.6338	0.6417	0.63	0.66	0.6406	0.6486	0.62	0.65	0.6348	0.6428	–	–
1 פרנק צרפתי	0.20	0.21	0.2062	0.2088	0.20	0.21	0.2081	0.2107	0.20	0.21	0.2059	0.2084	–	–
1 גולדן הולנדי	0.55	0.58	0.5616	0.5686	0.56	0.59	0.5704	0.5775	0.55	0.58	0.5617	0.5688	–	–
1 פרנק שווייצרי	0.75	0.78	0.7597	0.7692	0.75	0.79	0.7670	0.7766	0.74	0.78	0.7607	0.7702	–	–
1 כתר שוודי	0.20	0.21	0.2027	0.2052	0.20	0.21	0.2043	0.2069	0.19	0.21	0.2018	0.2043	–	–
1 כתר נורבגי	0.20	0.21	0.2055	0.2080	0.20	0.21	0.2059	0.2085	0.20	0.21	0.2039	0.2064	–	–
1 כתר דני	0.17	0.18	0.1733	0.1755	0.17	0.18	0.1741	0.1763	0.16	0.18	0.1720	0.1741	–	–
1 מרק פיני	0.28	0.29	0.2859	0.2895	0.28	0.30	0.2868	0.2904	0.28	0.29	0.2851	0.2887	–	–
1 דולר קנדי	1.04	1.09	1.0638	1.0771	1.05	1.10	1.0686	1.0819	1.04	1.09	1.0641	1.0775	1.0728	0.0042
1 דולר אוסטרלי	0.99	1.09	1.0596	1.0728	1.02	1.10	1.0606	1.0739	1.03	1.10	1.0621	1.0755	–	–
1 ראנד דרא"פ	0.55	0.61	0.7069	0.7157	0.60	0.72	0.7075	0.7163	0.60	0.71	0.7086	0.7175	–	–
10 פרנק בלגיים	–	–	0.3117	0.3156	–	–	0.3130	0.3169	–	–	0.3135	0.3096	–	–
10 שילינג אוסטריים	0.89	0.94	0.9102	0.9216	0.90	0.94	0.9120	0.9234	0.88	0.93	0.9022	0.9135	–	–
1000 לירות איטלקיות	0.92	0.97	0.9383	0.9501	0.92	0.98	0.9389	0.9507	0.91	0.97	0.9333	0.9451	–	–
100 ינים יפאניים	0.81	0.85	0.8291	0.8394	0.82	0.86	0.8323	0.8427	0.81	0.85	0.8291	0.8395	0.8350	-0.0009

חדש ובלעדי! חסוך כסף חמן

בטיסה ישירה להמבורג וקלן עם "ארקיע צ'רטר"**

קלן-299 $ המבורג-309 $

פנה עוד היום לסוכן הנסיעות שלך.

המחיר כולל ביטוח בריאות ומטען חינם

* מופעל ברשיון משרד התיירות מס' מ/243/83 וברשיון מפעיל טמיטהל התעופה האזרחית מס' 007.

** הטיסות הן מחוץ לנתיב (OFF LINE) וכפופות לאישור מינהל התעופה האזרחית.

— הטיסות כפופות לתקנות טיסות השכר

arkia ארקיע — קווי תעופה ישראליים בע"מ

מאן דור — חברת השכר של אל־על

הטיסות מבוצעות במטוסי מאן דור וארקיע

המחירים בתוקף מה־1 לאפריל 86

אילת אוברסיז בע"מ
אילת אוברסיז
שיטות חיסכון מטענים בהובלת בינלאומיים
אילת אוברסיז בע"מ
רח' ביאליק 131, רמת גן 52523
טל' 7519161, 7510810,
טלקס 341793

הנפקה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
426	8	99.65	1.34
436	15	99.35	1.33
446	22	98.95	1.47
516	30	98.70	1.34
526	36	98.15	1.59
536	—	—	—
546	50	97.45	1.58
556	57	97.10	1.58
616	64	96.80	1.56
626	71	96.40	1.58
636	78	96.10	1.56

אינטר ישראל

להשכרה או למכירה
משרדים
בבנייני משרדים ובמקומות מרכזיים. כניסה מיידית!
03-294141
בית אלינער, רח' יהודה 22 ת"א

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

התחדשו עליות השערים בשוק המניות

תנופת עליות השערים בשוק המניות התחדשה אתמול. בחלק גדול מניירות-הערך, ובכלל זה המניות הכבדות, נרשמו ביקושים שהביאו לעליית מדד המניות הכללי ללא בנקים ב-1.03 אחוז. מחזור המסחר במניות חופשיות ירד לעומת שלשום והסתכם ב-4.6 מיליוני דולר. תנופה חיובית באה עקב העובדה שההיצעים בניירות-ערך שונים נקלטו שלשום היטב. גם הידיעה על הסיוע הממשלתי לחברות בכלל, ולענף הבנייה בפרט, שיפרו מאוד את אווירת המסחר.

מדד		שינוי יומי ב%
מדד מניות כללי	114.56	+0.72
כללי ללא בנקים	130.57	+1.03
מדד אג"ח כללי	102.49	+0.23
אג"ח צמוד מדד	102.33	+0.19
אג"ח צמוד מט"ח	100.75	+0.40

רווח של 55.3 מיליון דולר בבל"ל

קבוצת בנק לאומי פירסמה אתמול את הדו"חות הכספיים שלה. בנק לאומי הרוויח בשנת 1985 55.3 מיליון דולר לעומת רווח של 46.7 מיליון דולר בשנה הקודמת. בל"ל השקעות, שמניותיה נסחרות בבורסה, הפסידה 17 מיליון ש"ח לעומת הפסד של 10 מיליון ש"ח בשנה הקודמת.

ביקוש למניות אי.די.בי. הביא לעליית שער גדולה־יחסית, 2.2 אחוזים. מחזור המסחר במניות ההסדר הסתכם ב-2.2 מיליוני דולר.

תשואה שנתית דולרית ב%	
בל"ל 0.1	11.88
הפועלים ש	11.70
אי.די.בי. רג	11.03
דיסקונט א	11.48
המזרחי ש	11.24

מדד מניות המקרקעין עלה אתמול ב-1.47 אחוז, עקב הידיעות על הזרמת 80 מיליון דולר כסיוע לענף הבנייה. ביקושים גדולים במיוחד היו במניות גינדי, מרלו ורסקו (שם נרשמה עליית שער של תשעה אחוזים). לאחר ששלשום נרשמו במניות החברה מוכרים בלבד, כתב האופציה של חברת רדוקו עלה ב-21.2 אחוז. עלייה חדה מאוד בשיעור 20.1 אחוז היתה גם בכתב האופציה של חברת אגרין. מניית מחסני ערובה עלתה ב-9.1 אחוזים. החברה הודיעה אתמול על מינויו של אריה חכמון למנכ"ל החברה. בחברת אלקול התמנה עוזי נתנאל למנכ"ל החברה.

הבורסה הפסיקה אתמול את המסחר במניות המישה יד תכשירים בגלל פקודות חריגות שהוגשו לפני המסחר. בניירות-ערך כבדים, כמו דלק ושופרסל ב', נטו השערים לעלות בדרך-כלל. היצע במניית כלל תעשיות נספג ללא שינוי שער. תעשיות רוגוזין פירסמה אתמול את הדו"חות הכספיים למחצית 1985, שהצביעו על רווח של 167 אלף ש"ח, לעומת רווח של 1,366 אלף ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ביקוש של 3.8 מיליוני ש"ח לאג"ח המדדיות

ביקוש של 3.8 מיליוני ש"ח לאיגרות־החוב הצמודות למדד סיפק בעליות שערים קלות. עליות מתונות יותר היו באיגרות־החוב הדולריות, שנרשם בהן ביקוש של מיליון ש"ח. מחזור המסחר באג"ח הסתכם ב-4.1 מיליוני דולר. היקף הפעילות במק"מ הסתכם ב-3.5 מיליוני דולר.

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי אחוזים
אב	3789.27	3736.15	30.48	0.82
אבוקה	27605.97	27337.30	268.78	0.99
אביב	30055.10	29783.82	45.45	0.15
אגמ	194.40	190.63	0.99	0.52
אדיר	1260.57	1235.70	3.07	0.25
אורים	1564.57	1535.62	9.98	0.65
אמפיר	1471.46	1442.23	2.84	0.20
אור	423.30	414.48	3.10	0.75
אוריון	162.22	158.89	0.22	0.14
אורלי	19803.15	19568.00	59.86	0.31
אורן	572.76	561.48	5.05	0.91
אייל	2859.39	2803.71	18.58	0.67
איילת	3859.98	3775.64	13.47	0.36
איריס	4035.74	3948.76	17.78	0.45
איתן	553.93	542.43	3.15	0.58
אלון	493.57	483.23	2.24	0.47
אלמוג	565.55	554.45	1.57	0.28
ארז	641.00	628.78	5.87	0.94
אש	115.68	113.17	0.72	0.64
אשל	166.88	163.62	0.28	0.17
אתרוג	188.71	186.88	1.35	0.73
בדולח	1608.75	1578.22	4.60	0.29
ברוש	367.05	359.90	2.39	0.67
ברק	377.76	370.11	2.81	0.77
ברקת	771.20	756.22	5.53	0.74
גביש	1101.77	1080.42	5.47	0.51
גבע	817.87	805.58	3.41	0.43
גורן	558.24	547.30	3.19	0.59
גיא	7549.52	7433.16	40.02	0.54
גיל	2156.73	2115.74	6.11	0.29
גלית	499.82	495.52	3.52	0.72
דוכיבן	270.41	269.15	2.15	0.81
דוכיפת	530.23	519.86	4.06	0.79
דולב	196.61	192.45	0.94	0.49
דורון	1197.42	1173.98	2.73	0.23
דותן	217.00	212.78	0.75	0.35
דליה	390.77	383.08	4.63	1.22
דרור	3232.34	3170.91	17.60	0.56
דקל	265.49	260.33	2.21	0.86
הדס	27271.46	27022.28	154.68	0.58
הוד	390.63	382.93	1.86	0.49
הטבית	2438.81	2382.95	14.72	0.62
זוהר	15328.75	15100.71	57.46	0.38
זיו	14680.21	14462.74	73.77	0.51
זמיר	638.18	625.93	5.87	0.95
חוחית	135.02	132.04	0.99	0.76
חליפין	106.19	105.65	0.54	0.51
חלמיש	549.32	538.46	1.17	0.22
חן	105.70	105.28	0.27	0.26
חצב	1172.72	1145.68	4.93	0.43
טל	4090.43	4031.19	47.32	1.19
יבול	614.46	602.56	1.68	0.28
יהלום	1504.76	1476.71	10.94	0.75
ישורון	31615.17	31343.84	30.07	0.10
יערה	530.89	519.17	2.28	0.44
כוכב	739.12	725.06	6.62	0.92
כחל	123.66	121.24	1.05	0.87
כלנית	431.92	423.42	5.16	1.23
כספית	629.63	623.46	3.96	0.64
כרמל	116.17	114.64	0.55	0.48
כתר	879.63	868.65	4.89	0.57
להב	3322.87	3259.97	6.28	0.19
לפיד	9416.13	9233.97	98.47	1.08
לקט	1419.90	1391.02	4.40	0.32
לשם	748.81	734.10	2.44	0.33
מגדל	933.54	914.68	3.13	0.34
מגמה	2639.10	2614.00	5.60	0.21
מגן	202.39	199.50	0.40	0.20
מגוון	2542.40	2519.50	18.30	0.73
מנל	591.46	580.06	2.70	0.47
מור	1150.20	1134.30	9.90	0.88
מורן	615.30	612.71	4.24	0.70
מטח	23796.14	23178.94	120.45	0.52
מימד	727.35	713.45	1.37	0.19
מנוף	2968.00	2910.50	21.80	0.75
מעיין	653.81	641.32	1.63	0.25
מקשה	776.60	761.40	1.82	0.24
מרגלית	970.29	951.78	6.08	0.64
מרום	912.28	894.59	2.11	0.24
נגה	20166.77	19864.28	87.31	0.44
נטיף	604.12	592.67	3.84	0.65
נטע	357.07	352.56	1.36	0.39
נילי	3812.44	3756.51	37.99	1.02
סביון	431.66	423.16	5.43	1.30
סגולה	117.51	115.17	0.41	0.36
סלע	781.09	765.81	3.26	0.43
סנונית	544.90	534.20	2.92	0.55
סער	591.18	580.22	2.19	0.38
ספיר	549.34	546.61	3.95	0.73
עדיף	628.47	617.01	3.94	0.64
עידית	1642.59	1610.88	12.03	0.75
עידן	5549.86	5468.38	23.83	0.44
ענבר	1208.84	1181.88	6.46	0.55
ענת	1999.98	1982.64	5.13	0.26
עפרוני	526.79	515.16	3.13	0.61
ערמון	154.22	151.22	0.65	0.43
פיא	1188.86	1165.93	6.26	0.54
צבר	547.88	537.20	3.15	0.59
צופית	516.12	505.99	3.72	0.74
צמיד	810.83	793.24	2.86	0.36
צמית	6047.53	5959.83	18.06	0.30
צמרת	1483.75	1455.69	7.94	0.55
קלע	1646.76	1638.53	8.72	0.54
רונית	15390.48	15263.66	33.11	0.22
רקפת	503.38	493.47	6.75	1.39
רשף	652.36	638.40	2.83	0.45
שביט	610.61	598.68	1.74	0.29
שחם	832.32	814.98	1.53	0.19
שירה	30658.83	30065.87	159.52	0.53
שמיר	65543.56	64245.24	217.82	0.34
שנהב	526.55	521.61	4.54	0.88
שסק	555.81	542.44	3.72	0.69
שקד	161.97	158.73	0.29	0.18
תאנה	170.06	168.41	0.96	0.57
תבור	718.19	707.84	2.16	0.31
תדהר	357.67	355.89	3.20	0.91
תהילה	101.99	99.69	0.15	0.15
תירוש	390.29	386.98	1.86	0.48
תמר	177.32	173.84	0.36	0.21
תמח	174.96	173.69	1.19	0.69
תרשיש	1241.20	1216.95	3.37	0.28
תשרי	365.31	320.02	[illegible]	[illegible]

שערי אגרות החוב

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סידרה	שער	שינוי בנק'
3601	31187	+29
3602	28872	+15
3603	26749	−386
3604	24061	−108
3605	21944	+162
3606	20673	+155
3607	19213	+147
3608	18181	+141
3609	17148	+33
3610	15462	+29
3611	15236	+30
3612	14789	+29
3613	13746	−132
3614	13188	−130
3615	12171	−122
3616	11137	−113
3617	10526	+6
3618	9985	+5
3619	9185	+5
3620	8654	−137
3621	8218	−132
3622	7408	−121
3623	7085	−43
3624	6669	+41
3625	6033	+17
3626	5578	+16
3627	5170	+15
3628	4839	+59
3629	4535	+56
3630	4285	+55
3631	3866	+3
3632	3639	+2
3633	3436	+2
3634	3016	+2
3635	2911	+2
3636	2802	+2
3637	2665	+34
3638	2478	+32
3639	2268	+30
3640	1851	+7
3641	1605	+7
3642	1451	+42
3643	1259	+37
3644	1152	+34
3645	1039	+31

4.25% מלווה מדינה

סידרה	שער	שינוי
3701	820.2	+0.4
3702	629	−18.3
3703	560.7	−15.7
3704	479.9	−13.6
3751	249.4	+2
3752	102.5	+2.9
3755	98.1	+2.8
3901	92.8	+0.2
3902	88.3	+0.2
3903	87.6	+0.2
3904	86.1	+0.2

4.25% שג"א

סידרה	שער	שינוי
4101	271	+0.5
4102	111.1	+0.7
4103	106.6	+0.7
4104	103.1	+0.7
4301	100.9	+0.1
4302	96	+0.1
4303	95.2	— —
4304	93.7	+0.1

4% מלווה פיתוח (90% הצמדה)

סידרה	שער	שינוי
3105	246500	— —
3106	244000	— —
3107	242600	+100
3108	250600	+100
3109	226200	+200
3110	226000	— —
3111	221500	−500
3112	218000	— —
3113	219200	— —
3114	211800	— —
3115	210050	+100
3116	203000	— —
3117	212000	— —
3118	205000	−500

7% .6% .4% מלווה פיתוח (80% הצמדה)

סידרה	שער	שינוי
3201	175300	+300
3202	175800	+600
3203	172600	+600
3204	168400	+400
3205	166600	— —
3206	163800	— —
3210	163000	— —
3211	161000	— —
3212	158900	— —
3213	149500	— —
3214	144400	+1800
3501	142000	+295
3502	140300	+300
3503	126000	— —
3504	122800	— —
3505	120000	— —
3521	122357	+508
3524	110795	+490
3522	117794	+1551
3525	111280	+1519
3525	112846	−579
3526	112649	−603
3527	110397	−594
3528	107446	−604
3529	107769	+61
3530	105251	+60
3531	104966	+59
3532	101893	+58
3533	101734	+58
3534	95932	+55
3535	96059	+395
3539	90482	+382
3536	95948	+395
3537	95837	+395
3538	90206	+375
3540	90014	+383
3541	86973	+370
3542	86838	+379
3543	82597	+361
3544	82599	+383
3546	80548	+383
3547	80362	+384
3548	80269	+384
3550	76069	+565
3551	75762	+566
3545	80119	+673
3549	75658	+652
3552	69417	+608
3554	69261	+623
3555	69261	+625
3553	68380	+108
3571	61829	+107
3556	68935	−341
3558	68820	−351
3559	66382	−340
3560	62811	−330
3561	62629	−331
3557	69266	+40
3572	62923	+36
3573	62894	+56
3574	57993	+33
3577	57935	+33
3578	53517	+30
3575	57515	+717
3576	57549	+719
3579	52915	+680
3580	50003	+28
3581	45478	+26
3582	41941	+23
3583	38980	+22
3584	37571	+1042
3585	35633	+1010
3586	32280	+932
3588	32246	+950
3587	31404	−440
3591	29862	−408
3592	29827	−408
3593	29775	−408
3589	29914	−424
3594	28512	−414
3590	29687	−304
3595	28277	−297

5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)

סידרה	שער	שינוי
2001	118452	+68
2002	118105	+69
2003	113696	+66
2004	114288	+66
2005	107456	+51
2006	107261	+52
2007	108640	+62
2008	107711	+63
2012	105361	+61
2015	102592	+60
2009	108587	+170
2010	108271	+279
2011	106169	+274
2013	106035	+282
2014	103317	+274
2016	104086	+37
2018	101350	+35
2021	98031	+34
2017	100765	+276
2019	100464	+283
2020	97521	+274
2022	94120	+51
2023	91973	+54
2024	87546	+933
2027	84425	+928
2031	78132	+912
2025	88905	+49
2026	88607	+49
2028	91727	+2594
2030	87442	+2547
2029	80195	+45
2033	73804	+42
2035	67738	+32
2032	78626	−2169
2034	74271	−2107
2036	68168	−1997
2037	66434	+37
2052	55757	+31
2038	66418	−686
2040	63927	−681
2051	60457	−662
2039	63790	−603
2041	60369	−780
2053	57022	+31
2054	54157	+28
2056	50166	+26
2058	45683	+24
2060	42184	+21
2055	52517	+28
2057	48602	+27
2059	44191	+24
2061	33637	−340
2062	33778	+956
2063	30888	−1075

רמון

סידרה	שער	שינוי
7001	248.2	−0.2
7002	240.5	−0.2
7003	226.9	+1.5
7004	211.4	+1.5
7005	201.8	+5.8
7006	186.7	−0.2
7007	173.5	−1
7008	164.9	−0.9
7009	159.7	−0.9
7010	155.4	−1.4
7011	146.8	−1.3
7012	141.7	−1.3
7013	133.5	— —
7014	115.9	— —
7015	96.6	−0.8
7016	96.1	−0.7
7017	98.3	−0.8
7018	98.1	−0.8
7019	98.6	−0.8
7020	98.4	−0.8
7021	97.5	−0.8
7201	97.2	+0.4

גלבוע

סידרה	שער	שינוי
6101	12825	+170
6102	7634	−24
6103	7001	+159
6104	6414	+77
6105	6070	+74
6106	5825	+2
6107	5611	+2
6108	4108	+103
6109	3911	+99
6110	3846	+97
6111	3200	+40
6112	3105	+39
6113	2104	+66
6151	816.6	+26.8
6152	782.2	+25.7
6153	689.1	+15.2
6154	676.8	+15
6155	439.2	−0.1
6156	354.3	+7.7
6157	265	+4.2
6158	251	+3.9
6159	215.1	+6.1
6160	198.2	+1.7
6161	191.8	+1.7
6162	174.1	−0.1
6163	160.6	— —
6164	154.1	— —
6165	146.2	— —
6166	137.8	— —
6167	134.8	— —
6168	132.7	— —
6169	125.6	— —
6170	119.9	+2
6171	84	+0.9
6172	83.7	+0.9
6801	93	+2.3

ארזים

סידרה	שער	שינוי
2501	163.1	+0.1
2502	160.3	— —
2503	155.3	+0.1
2504	154.5	— —
2505	148.7	— —
2506	143.9	−2.4
2507	139	−2.3
2508	105.5	+0.1

אחרים

	שער	שינוי
אלסינט	59.4	— —
תדיראן	90.8	— —
הב הים	178.9	+1
דיק הס	182	— —
כור הנ	163	— —
כלל הנ	460	+4
כלצפ ד	289	−3
כלצפ ב	376	−2
כלצפ י	426	−2
כל בנ	190.5	— —
תיעש	177.8	−1.2

בנק אגוד
אישי · מקצועי · מיוחד
יחס אישי, ידע מקצועי ושרות מיוחד. זה היחוד של בנק אגוד
הנך מוזמן להכנס אל כל אחד מסניפי הבנק. להתראות!

שערי המניות 31.3.86

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער אתמול		המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אגוד ש			—	הפסקה	מסחר	—
הפסגות 0.1	1295		4994	+18	+1.4	+2074
הפסגות א 0.5	1128	תב	4025	+103	+10.1	+4782
הפסגות אפ 2	970		2759			−3931
כללי לא בהסדר	32500		133	+1500	+4.8	+155
בנק צלאמר 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
בנק צלאמר 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
בנק צלאמר אפו			—	הפסקה	מסחר	—
רמת א 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
רמת 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
בנק בינלאומי 05	3600		3149			−1312
פיבי 0.5	3795		6358	+145	+4	+6031

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אידיבי רג 100.0	82800		1065	+1800	+2.2	+1853
אידיבי ב 100.0	82000		16			−10
אידיבי בב א	499300		5			−3
אמד 0.1	62000		234	+1450	+2.4	+611
דיסקונט ב	104050		28	+50	+0.1	+25
דיסקונט א	104600		664	+600	+0.6	+619
דיסקונט שה ב	12350		61			−33
המזרחי ש	33900		418	+330	+1	+1380
המזרחי מ	33930		4	+180	+0.5	+195
המזרחי שה 9	15450		21			−20
הפועלים מבב	115000	תב	5.7	−10000	−8	−7.5
הפועלים ש	55385		1735	+15		+244
הפועלים ב	55640		591	+140	+0.3	+215
כללי א 1.0	143150		19	+150	+0.1	+91
כללי אפ 9	136300		3	+1100	+0.8	+5
כללי שה 5	109500	שב		+2400	+2.2	+26
כללי שה 7	7050		50	+160	+2.3	+50
כללי 0.1			—	הפסקה	מסחר	—
כללי שה 9			—	הפסקה	מסחר	—
כללי שה 11			—	הפסקה	מסחר	—
מימון המזר 1.0	48180		4	+1000	+2.1	+34
מימון המזר 5.0	24200	שב				−2

בנקים למשכנתאות

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אדנים 0.1	6836	תב	105	+506	+8	+118
לאומימשכ ש	4250		1034	−180	−4.1	−1450
לאומימשכ ב	4150	תב	198	−230	−5.3	−370
כרמל ש	3720		72	−10	−0.5	−79
כרמל שה 1	2660		26	−120	−4.3	−126
בנין ב' 1.0	5434	תב	154.4	+494	+10	+255.7
פת משכ ש	1107		1402	+31	+2.9	+1018
משכן ב ש	2200		287	+88	+4.2	+106
טפחות 0.1	5905		166	+5	+0.1	+14
טפחות מבב ש	13300		20			−20
טפחות רג ש	12000		1			+3
טפחות שה 1	7100	שב				
טפחות שה 2	3553		52	+3	+0.1	+89
יעצור 1.0	994	תב	1555	+90	+10	+912
יעצור 5.0	539	תב	3499	+49	+10	+4607
מרב 1.0	3270		1382	−30	−0.9	−1695

מוסדות מימון

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
שלמה אחז	380		6240	+7	+1.9	+2082
החקלאות מבב א	35500		4.4	+1500	+4.4	+3.9
החקלאות מבב ג	159900	לג				
לאומי תעש' א ש			—	הפסקה	מסחר	—
פתוח תעש' מבב	48830	לג				
פת תעש' בב ב	365700	לג				
פת תעש' בב גג	211000	לג				
פת תעש' בב גגו	216000	לג				
פת תעש' בב ד	208600	לג				
פת תעש' בב דד	63792	לג				
מרס קבלנים 5.0	684		3455			−178
תירות בב	166100	לג				
כלל ליסינג 0.1א	10200		132	+334	+3.4	+89
כלל ליסינג 0.5ב	4662		598	+200	+4.5	+413
כלל ליסינג אגחו	10800		32	−200	−1.8	−37

ביטוח

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אדיר 0.1	4261		441	+1		+43
אדיר א 0.5	3130		797	−7	−0.2	−1058
בטוח משנה 0.1	930		280	−35	−3.6	−632
בטוח משנה 0.5	321		9454			−1216
הדר 1.0	2150	תב	892	−144	−6.5	−1201
הדר 5.0	1240		1803			−759
הסנה ש	2900		10369			−7152
הפניקס 0.1	1200		727	−40	−3.2	−859
הפניקס 0.5	720		300	+20	+2.9	+366
המנהל-הראל 1.0	6550		167	+150	+2.3	+191
המנהל-הראל 5.0	720		101	+70	+2.6	+199
ירדניה 0.1			—	הפסקה	מסחר	—
ירדניה 0.5			—	הפסקה	מסחר	—
מנורה 1.0	6400	תב	14	−700	−9.9	−6
מנורה 5.0	2740	קב		+130	+5	+710
סהר ג 1.0	4875		830	−27	−0.6	−700
סקורטס 0.1	2810		1553	+10	+0.4	+12
צור ש	1512		1261	+12	+0.8	+423
ציון החזקות 1.0	12405		277			−32
ציון החזקות 5.0	2940		89	+140	+5	+69

מסחר

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אינטר גאבא 1 ש	3413		70			−434
אינטר גאבא 5 ש	1295		194	+50	+4	+411
אינטר גאב אפ 1	701		385			−255
כאיד עורא 1.0	4598		565			−19
כאיד עורא אפ 1	4330		171	+30	+0.7	+5
כתה 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
כתה 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
כלל סחר	5100		571	+240	+4.9	+140
קריסטל 1.0	3700	תב	96	+535	+10	+211
רפק 0.1	28200	הב	8.5	−1500	−5.1	−2.5
רפק 0.5	7240		105	−140	−1.9	−94
שופרסל א 2.0	4200		714			−51
שופרסל ב 10.0	2705		2175	+30	+1.1	+1567

שירותים

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
דלק ג ש	4885		979	+60	+1.2	+673
הראל 1.0	2120	תב	549	+209	+10.9	+1203
הראל 5.0	1030	תב	280	+94	+10	+436
כמות הספקה 0.1	9236		50	+400	+4.5	+40
כמות הספקה 0.5	3278	תב	426	+298	+10	+1639
קיור 0.1	1062		766.7	+50	+4.9	+94.1
קיור 1.0	307	תב	6215	+20	+7	+8369
חברת ההשכל 0.1			—	הפסקה	מסחר	—
מחסני ערובה 0.1	3220	תב	191	+220	+7.3	+115
מחסני ערובה 0.5	1090	תב	1701	+91	+9.1	+5942
קנמורטים 0.1	1267	תב	335	+115	+10	+773
קנמורטים 0.5	555		1460	+5	+0.9	+547

מלונות ושירותי תיירות

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
קסל 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
קסל אפ 1			—	הפסקה	מסחר	—
כלי זהר 1.0	9700	תב	10	+500	+5.4	+40.8
כלי זהר 5.0	3060		6.3	−140	−4.4	−6.3
מלונות דן 1.0	4420		650			+441
מלונות דן 5.0	2800		313			+303
חוף האלמוג 1.0	3485		334	+80	+2.4	+317
מש סר 1 ב	2600		66.3	+50	+2	+36.3
מלונות הדר	3325		411	−175	−5	−1214
מלונות יהלום 1			—	הפסקה	מסחר	—

מחשבים ושירותי מחשבים

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
הסה ביטר 1.0	2925	קב		+139	+5	+1705
הליל 1.0	11238	תב	43	−1300	−10.4	−58
יעקא 1.0	3687	לג		+176	+5	+307
יעקא אפ א	3030		114	+10	+1	+26
כלל מחשבים 1.0	4920	תב	194	+400	+8.9	+265
מלל 1.0	6800		80	+100	+1.7	+46
מלל 5.0	1130		517	−20	−0.6	−186
ניהוב מחשבים 1.0	2376	קב		+113	+5	+460
ניקוב מחשבים 1	5500		87	+255	+4.9	+284
ניקוב מחש 5	2966	קב		+141	+5	+545
רים מחשבים 1.0	1898	תב	452	+173	+10	+1673
רים מחש אפו	17000		19			−4

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אבנים בנבי רג	590	תב	1442	+29	+5.1	+786
אבנים בנבי פ	435		1956	+21	+5.1	+385
אורן 1.0	641		962			−160
אורן 5.0	312	תב		+15	+5.1	+10136
אזורים 1.0	4100		1652	+110	+2.6	+2245
אילק 1.0	1620	תב	3911	+120	+8	+4907
אילק אפ 1	1490		1157	+79	+5.6	+727
אל-הב 1.0	2595	תב	42	+195	+8.1	+41
אל-הב 5.0	2288	תב				−3
אבנים 1.0	2010	תב	346	+100	+5.2	+225
אבנים אפ 1	1770	תב	72	+160	+9.9	+105
אפריקה 0.1	40900		71	+400	+1	+77
אפריקה 1.0	32300		325			−200
ארזים	1040		526			−290
אזורי 0.1	2040		764			−230
אזורי 0.5	1280		1602			+1132
בן-יקר נה 1.0	2479		187			+167
בסקסין 1.0	4000	תב	248	+300	+8.1	+300
בסקסין 5.0	2412		454			−7
דקבר 1.0	3850		754	−100	−2.5	−354
דרוקר 1.0	450		4418	+9	+2	+546
דרוקר 5.0	336	תב	3267	−30	−8.2	−2194
דרוקר אפ 1	315	תב	3010	+55	+21.2	+5249
דרעד 0.1	5600		115	−130	−2.2	−43
דרעד 0.5	2900		61			−121
תלב 0.1			—	הפסקה	מסחר	—
תלב 0.5			—	הפסקה	מסחר	—
נכסים ובנין	2670		1599	+40	+1.5	+810
גבים 0.1	4249		25	−1		−25
גבים 0.5	2409		210	−1		−363
הכשרת הישוב ש	44800		168			−158
ישפר 0.1	2880		1865	+50	+1.8	+593
ישראלום 1.0	8320		17			−71
ישרס 10.0	17010		251	+810	+5	+181
כסן פיתוח 1.0	8069		62			−15
כלל נדל ן	369		16203			−664
לומיר 1.0	3677	תב	206	+334	+10	+79
לומיר 5.0	1500		193			−198
מתב 1.0	1815	תב	939	+165	+10	+1183
מאמי בניה 1.0	505		7565			−7178
מאמי בניה אפו	398		4871			−3325
מודל בנין			—	הפסקה	מסחר	—
מיבנאל 5.0	594		2551			−713
מרב 5.0	598	מק		+28	+4.9	+9201
מר-לו 1.0	441	קב		+21	+5	+7152
מר-לו אפ 1	4138	קב		+231	+5.9	+814
ליגנשטין 1.0	476		932	−25	−5	−1262
ליגנשטין 5.0	138.5		39627			−23474
ליפשיץ 1.0	994	תב	4951	+90	+10	+5770
ליפשיץ 5.0	476	תב	7375	+31	+7	+2165
נאות אביב 0.5	24400	תב	160	+1600	+7	+205
נכסי אורים	6990		546	+320	+4.8	+489
סהר החזקות 1.0	8694		203	−6	−0.1	−291
סהר החזקות 5.0	5980		61	−200	−3.2	−92
סולל בונה מבב א			—	הפסקה	מסחר	—
סוף 1.0	2950		80	+50	+1.7	+65
סוף 5.0	1980	תב	206	+118	+6.3	+464
עפר הכלע מר 1 ש	880	תב	161	+68	+8.4	+99
קסריה 0.1	1880	תב	1525	−208	−10	−2437
קסריה 0.5	990		1813			−921
רובינשטיין 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
רובינשטיין 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
רומבין 1.0	2730	תב	1620	+140	+5.4	+1884
רומבין 5.0	1799	תב	2120	+164	+10	+2444
רסקו כמבל	6010	תב	307	+500	+9.1	+681
רסקו רג	5734	תב	408	+445	+8.4	+336

חקלאות

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
מטעי הדר 0.1	3050		724	+130	+4.5	+1118
מטעי הדר 0.5	1627		1836	+77	+5	+1217
מהדרין 0.1	6200		614			−54
נכסי הדרים 1.0	1225		2695			−1437
פרי אור 0.5	2600		1148			−1141
שגיוד 5.0	9500		222	+437	+4.8	+174

פק"מ נייר
השקעה כדאית לטווח קצר בריבית משתנה
בנק לאומי

מזון וטבק

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אסאס	1095	תב	379	−65	−5.6	−355
אסלנטיק 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
גולדפרוסט 1.0	1360	תב	312	−80	−5.6	−660
גולדפרוסט 5.0	600	תב	335	−37	−5.8	−569
גולדפרוסט אפ 1	629	מק		+32	+5.4	+810
דובק מב ש	3475		699	−85	−2.4	−570
דובק בב מ	3445		890			−669
הכלכל 1.0	1078		300			−37
הכלכל 5.0	580		853	−9	−1.5	−323
פרי-זה 1.0	2500	תב	2585	+200	+8.7	+2991
פרי-זה 5.0	1799		582	+69	+4	+281
כפרי בירה 1.0	13580		184	−20	−0.2	−73
כפרי בירה 5.0	8954	תב	173	+814	+10	+77
יצור 1.0	1370		752			−276
יצור א 5.0	725		500			−1
מן 1.0	9900	תב	26	+600	+6.5	+80
מן 5.0	4960	תב	20	+260	+5.5	+31
נעפרסט 1.0	6628		217			−16
עלית	14480		241	−20	−0.1	−377
עסיס ב 0.5	35900		63	−530	−1.5	−57
אגבל שקל 1	1889	תב	444	−210	−10	−84
שמן מבב א	5000		61.1	−250	−4.8	−102.5

טכסטיל והלבשה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אתגר מר 1 ש	747		1104	+2	+0.5	+238
אופים 1.0	1660		297			−50
אופנת בוקי 5.0	1908		365			−130
אופנת ברוק 5.0	1183	תב	750	+108	+10.1	+744
אפקו 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
אפקו אפ 1			—	הפסקה	מסחר	—
ארגמן רג ש	8050		554	+220	+2.8	+883
דלתא-גליל 1.0	4690		118			−93
דלתא-גליל א 5.0	3360		152			−127
כיתנית מאוחד 1	1550		57.5	−82	−5	−207.9
כיתנית מאוחד 5	730		557.7	+9	+1.3	+324.4
כיתנית מא אפו	520		780	−1	−0.2	−1170
דסלע 1.0	3638		281			−220
דסלע 5.0	2650		119			−145
הדרנון 1.0	4060	תב	63	−400	−9	−98
זיקית 1.0	7070		132	+300	+4.4	+160
זיקית 5.0	5935	תב	252	+340	+6.1	+637
טיב-טב 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
טיב-טב אפ 1			—	הפסקה	מסחר	—
לודזיה 0.1	2000		4364	+20	+1	+438.6
לודזיה 0.4	968	תב	5985	+88	+10	+7450
ליגת 1.0	1080		1732			−476
כיף גליק	543	תב	790	−30	−5.2	−590
מקס 0.1	21999	שב		−53	−0.2	−6
מקס 0.5	8200		94			−96
עיט 1.0	10300	תב	81	+580	+6	+64
עיט 5.0	4700		27	+220	+4.9	+27
עמק פריזה 1 ש	2575	תב	2304.7	+175	+7.3	+931.2
פולגת א 0.1	8700		322			−37
פולגת ב 0.4	6650		377	+110	+1.7	+16
פולימן א 0.5	5462		662	+140	+2.6	+628
פריגו	1620		639	−80	−4.7	−243
שלרינה 1.0	16600		26	+350	+2.2	+41
העם השתן 1.0			—	הפסקה	מסחר	—

מתכת ומוצריה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אקבנז 5.0	1804	קב		+86	+5	+4049
אורדן 0.1	11013		678	+200	+1.9	+715
אורדן 0.4	9400		362	+250	+2.7	+29
בבלים ש	11760		22	+560	+5	+28
הגבוף 1.0	10000	תב	90	−1000	−9.1	−149
הגבוף 5.0	6700		339	+160	+2.5	+354
קיסבאמא פה 1.0	1024		2138			−1494
קיסבאמא פה 5.0	740		1575	+3	+0.4	+504
מרגן 1.0	560		620	−10	−1.8	−365
מרגן אפ א	442	קב		+29	+7	+2967
מתכת ברזם 1.0	2099		288	−1	−0.1	−149
מתכת ברזם אפ 1	820	תב	86	−100	−10.9	−586
מכלי בין 1.0	2150		720			+61
מכלי בין 5.0	955		1495	+41	+4.5	+631
מכלי בין אפ	755		703	−10	−1.3	−1566
קיטשי 1.0	850		208	+30	+3.7	+317
קיטשי 5.0	471		2235			+257
נחושתן 0.1	13950	תב	42	−1550	−10	−153
נחושתן 0.5	5629	תב	86	−626	−10	−415
עיד 1.0	2200		852			−650
עיק מלזה 1.0	4990		216			−16
קינג 1.0	1030		932			+88
קינג 5.0	615	תב	1510	+40	+7	+1378
קליל 1.0	3126		101	+80	+2.6	+70
קליל 5.0	1500		381			−181
שחזה 5.0	1856	תב	260	+100	+5.7	+334
תעשיות לכיש 1.0	1098		180			−107
תעשיות לכיש 5.0	536		200	+16	+3.1	+129

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אלביט 1.0	415000		25			+1
אליט 0.1	3990		21	+9	+0.2	+12
אלקו ב 0.25	2769		280	−1		−187
אלקו ב 0.25	2602		64			−33
אלקטרה 0.1	12800		15	+90	+0.7	+7
אלקטרה א 0.5	6699		38			−16
אלרון 1.0	401700		16			−5
ארית 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
כלל תעש אלק	2600		1297			−166
סאיטקס 1.0	1870		1884	−10	−0.5	−28
סאיטקס 5.0	1110		556	−20	−1.6	−566
מיכנוגר 1.0	1680	תב	327	−90	−5.1	−407
מיכנוגר 5.0	890		1150	+7	+0.8	+264
ביקור 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
ביקור 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
קבוצבן אילר 1.	3300		100			−18
קבוצבן אילר 5.	2438		455	−12	−0.5	−6
תאת 1.0	3570		197	+93	+2.7	+420
תאת 5.0	1650		963	+10	+0.6	+465
תאת אפ 1	14111		36			−36
תדיראן	7313		181	+72	+1	+172

מוצרי בניה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אי.ס. קרמיקה 1.	6620	תב	1353	+351	+5.6	+1141
אלקל 5.0	6347	תב	154	+577	+10	+355
אבן 1.0	1580		1068	+75	+5	+1651

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אקרשטין 5.0	1155		864			−64
במון חדיד 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
במון חדיד 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
בר-און 1.0	2795	בת	167	+153	+5	+138
בר-און 5.0	770		623	+10	+1.3	+222
המכלול 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
המכלול 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
מרתמאסם 1.0	6300		9.2			−1.3
מרתמאסם 5.0	1995	מק		+95	+5	+407
מ.ל.ב. 1.0	1215		1809			−507
מ.ל.ב. 5.0	650	תב	619	+49	+8.2	+2368
מרזל השק בתעש	4400		754			−187
מתאיקה ולפמן 1	13187	לג				
מתאיקה ולפמן 5	6964	לג				

כימיה, גומי ופלסטיק

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אגן 5.0	19550	תב	125	+850	+4.6	+110
אליאנס ב	1329		306	−1	−0.1	−141
גל תעשיות 1.0	8150		68	−150	−1.6	−68
גל תעשיות 5.0	3860		349			−364
דקסט 1.0	3245	תב	65	+155	+5	+20
דשנים 0.1	10580	קב		+500	+5	+118
דשנים 0.5	4450		1166	+150	+3.5	+1927
חיפה כימי 10.0	870	תב	5364	+40	+4.8	+21863
מכע ש	55560		206	+250	+0.5	+220
מכע אפ 4	50700		32			−24
ליפסק 1.0	1291		354	+21	+1.7	+582
ים המלח	14120		556			−362
פטרוכימים 10.0	462		24950			+6314
מקסימה 1.0	5800	תב	109	+500	+9.4	+109
מקסימה 5.0	2300		244	+50	+2.2	+187
מקה במיקל 1.0	3539	בת	28	+169	+5	+50
מב 1.0	7499		50	+129	+1.8	+56
מב 5.0	5200		133	+190	+3.8	+182
קים כימיקל 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
ת.ג.ל. 1.0	1900	בת	206	−40	−2.1	−132
ת.ג.ל. 5.0	1053	תב	544	−117	−10	−909
תיא 5.0	4700		36	+50	+1.1	+6
פרוטארום 10.0	10499	תב	467	+899	+9.4	+350
תרו א 5.0	3419	תב	199	−380	−10	−248

עץ, נייר ודפוס

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
דפרון 1.0	4350		31			+19
דפרון 5.0	2205		1	+100	+4.8	+99
תבנ 1.0	2870		314			−283
תבנ אפ 1	2650		230	+50	+1.9	+295
יאה 1.0	4280		51			−1
לבידי אשקלון 1	441	קב		+21	+5	+12425
לבידאשקלון אפו	730		1086			−1710
כולס ב 0.5	30000		15			−8
מפעלי ניר 10.0	190700		49	+150	+0.1	+23
סקאנדיה 1.0	2068	תב	364	−110	−5.1	−385
רים 0.1	3670		130	+40	+1.1	+246
רים 0.4	2200		221	+55	+2.6	+262
תעל ב 0.2	11000		52			−5

תעשיות שונות

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אלומות 1.0	3180		189			−96
אלומות 5.0	2352		312			−180
אבריך 1.0	2531		173	+49	+2	+336
אבריך 5.0	1430		600			−560
אבריך אפ א	800	תב	571	+134	+20.1	+3297
המישה יד			—	הפסקה	מסחר	—
דיקה 1.0	5349			−6	−0.1	−20
דיקה 5.0	2399		59.4	+18	+0.8	+81.7
הגבעלק 1.0	7500		270			−273
הגבעלק 5.0	4800		235	+40	+1	+6

השקעות בתעשיה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
מרכזית ב 0.1	6300		200	+30	+0.5	+16
סהר כל ש	4850000	שב	.8			
כלל תעש' 1.0	1470		7601			−2471
מאוח' טכנולוגיה	535	תב	5629	+49	+10.1	+18340
מאוחי טכנו אפו	423	קב		+49	+13.1	+17229

חברות השקעה

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אמיק ש	4915		179			−73
אידיבי פתוח 2.0	3990		1767	+190	+5	+2283
אינקנה 0.1	1571	תב	412	+143	+10	+537
אינקנה 0.5	800		400	+27	+3.5	+1404
אלגד ש	6950	תב	456	+632	+10	+388
אלגד מ	7201		144	−300	−4	−174
אלרן ש	2860		1807			−1361
אלרן מ	2920		94	−50	−1	−113
אמישר בב			—	הפסקה	מסחר	—
אפיק 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
אפיק 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
גאולת 1.0	1261		120	+61	+5	+220
חברה לישראל 1.0	[illegible]		668	+600	[illegible]	+1007
חברה לישראל 5.0	4010	תב	561	+300	+8.1	+598
חלפמן 0.1	82500		5.5	+2500	+3.1	+2.6
חלפמן 1.0 ש	27280		559			+40
אבסא א 0.5	8600		55	+77	+0.9	+51
פועלים השק ש	4380		1735			−1190
כלל השק			—	הפסקה	מסחר	—
דיסקונט השק ש	2350		4954			−2432
מאחד השק ש	17000		179			−170
מד השקעה 124	10130	תב	61	+500	+5.2	+162
חיזון 1.0	2842	תב	252	−148	−6.8	−462
חיזון 5.0	857	תב	3710	+70	+8.9	+3577
יצוא ש	10900		747			−634
ירדן א 0.1	3000	תב	340	+150	+5.3	+208
כלל 10.0	2432		1410			−596
כלל 50.0	1902		300	+12	+0.6	+250
לנקו 0.1	7740	תב	14	−860	−10	−15
[illegible] 0.1	2050		439	−50	−2.4	−313
מגור 0.1	578		1775	+25	+4.5	+1875
מגור א 0.5	369	תב	3211	+34	+10.2	+1566
עוז השק ב 0.1	2257		38	−23	−1	−80
עוז השק ב 0.5	1000	תב	317	−59	−5.6	−263
פז השק ש	20799		318			−110
פמה א 0.1	9990		171			−123
פמה 0.5	4752		360			−197
פרזן ב 2.5	3033	תב	1313	+195	+6.9	+1575
שלל (אריה) 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
שלל אריה אפ ב			—	הפסקה	מסחר	—
שלל אריה שה 1			—	הפסקה	מסחר	—

מחקר ופיתוח

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
אמבעים מתחל			—	הפסקה	מסחר	—
גליל טכנולוגיות	515		6797			−5219

חיפושי נפט

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
דלק חיפושים 1.0	2905		611	+110	+3.9	+1398
דלק חיפושים 5.0	1415		616	+5	+0.4	+245
דלק חיפ' אפ 2	800		1274	+35	+4.6	+2913
פז חיפושי נפט	12150	תב	339	+600	+5.2	+791
מראיל 1.0	1985	קב		+95	+5	+83
מראיל 5.0	796	קב		+36	+5	+953
יואל 5.0	1288		1269	+20	+1.6	+573
ג.ג.ג 1.0	1980	תב	776	+180	+10	+1663
ג.ג.ג 5.0	891	תב	2105	+81	+10	+2624
סיסמיקה 1.0			—	הפסקה	מסחר	—
סיסמיקה 5.0			—	הפסקה	מסחר	—
סיסמיקה אפ 1			—	הפסקה	מסחר	—
פראיל ב 0.3	3390		85	+99	+3	+11
צלאכדינפט 1.0	263		3124			−2994
צלאכדינפט 5.0	180		1188	+1.5	+8.8	+294
צלאכדינפט אפ 2	475		100			+201
נפטא ש	980001		1	+25000	+2.6	+2

נסחרות במט"ח

שם החברה	השער אתמול		המחזור	השינוי בנקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש
פית ב	236			−5	−2.1	−150

שערים בין־בנקאיים

אתמול, צהריים, 31/03 באירופה

מטבעות עיקריים (ספוט)

$ ארצות הברית	1.4848/1.4858	ל"ש שטרלינג
מרקים גרמניים	2.3155/2.3175	ל"ש ארה"ב
פלורינים הולנדיים	2.6120/2.6140	"
פרנקים שווייצריים	1.9400/1.9420	"
פרנקים בלגיים	47.50/47.53	"
פרנקים צרפתיים	7.1275/7.1325	"
לירטות איטלקיות	1575.00/1577.50	"
ינים יפאניים	179.50/179.65	"
$ ארצות הברית	1.1372/1.1377	לש"ה

שער הזהב $ 345.50 ארה"ב אונקיה להבין מקסימום

עסקה מוחזרת (פורוארד)

	ל"ש/$	פ"ש/$	מ"ג/$
1 ח'	1.4769/1.4807	1.9344/1.9369	2.3101/2.3126
3 ח'	1.4709/1.4722	1.9232/1.9257	2.2987/2.3012
6 ח'	1.4625/1.4658	1.9062/1.9092	2.2830/2.2860

הנתונים נמסרו על-ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

"הלוחמים האמיצים" של שריד

אני קורא העתון "הארץ" זה למעלה מ־47 שנים, ואני אסיר תודה לו על חלק הארי מידיעותי בשפה העברית התרשה.

אבל כיהודי, שסבל אלפיים שנה בגולה מרדיפותיהם של הגויים אך ורק מפני שלא רצה לוותר על יהדותו ועל הקשר הנפשי שלו עם הארץ הזאת, אינני מוכן לקרוא ב"הארץ", על "הלוחמים הפלשתינאים האמיצים" שהניחו מטען חבלה בכפר סבא, ועל האמצעים שמציע ח"כ יוסי שריד לערביי הארץ על מנת שיצליחו במשימותיהם ("הארץ", 27.3).

במפעלי עובדים עשרות ערבים זה 15 שנה, והיחס אליהם אינו שונה מזה הניתן לפועלים יהודים. למרות זאת אני משוכנע, שאם יהיה הדבר באפשרותם, ירצחו אותי בדם קר, בלי להתחשב ביחס הטוב שהענקתי להם במאמצי לתת להם פרנסה בכבוד.

בעבר הקימותי מפעל גדול בבגדד, שבו עבדו 350 פועלים, והמפעל הזה בקהיר. הספקתי אז להיווכח בעוני העצום של הפועלים ובניצולם על ידי שכבה מצומצמת של פחות ועשירים. אך לא עלה בדעתם להתקומם נגד העריצים הזרועים האלה שמצצו את דמם, כפי שעשו זאת העמים המתורבתים באירופה.

מלחמות דתיות ורציחות בלי סוף, הן המבטאות את רוח ההיסטוריה של כל עמי ערב.

ועכשיו הם מאוחדים כולם כשבאו הם העמוקה, כשמשתתפים לרצוח גורש, נגד קומץ של יהודים שחוזר לארץ, למרות שגם נביא רחם הכיר בה שמובטחת היא להם על ידי אללה.

העם היהודי לא נכנע למלכי מצרים, בבל ולרומא הגדולה. עכשיו דורש יוסי שריד בכנ"ע ישראל בכנסת, שייכנע לפלשתינאים הערבים.

חיים שבבר
גבעתיים

חיל ורעדה מהפמיניזם

קבוצת נשים מוכמה נשית מובהקת, עסקניות שרשק להן משהו בראש — נחליף את המילה "נשים" ב"שרעקים", "כרשנים", "ערבושים", הרי גזענות מובהקת.

מה קורה לעיתונאים ותיקים, שהם בדרך כלל אנליטיים במהותם, בעלי ראייה פוליטית צינית ומפוכחת, שלפתע כאילו עקץ אותם משהו והם נהפכים לפרים גועשים, ומסתערים על סמרטוט אדום — הפמיניזם. בזמן האחרון היה זה גרשון מאמר ברשימתו "נשים נגד חוזים" ("הארץ" 14.3), ועתה — יואל מרקוס ("הארץ" 23.3).

אני מבטיעת שאין "קהה מסטרה אשכוליסטית" בישראל. לא היתה. איזו מהמרה היתה שורדת בארץ. 50 אחוז מהאוכלוסיה היו לפגוע אותדים שונים מדרגה אחת. לא היה חוק יסוד—שוויון האשה נמחק, שכן לא היה בו צורך. חוק דיני עונשין—הפלות מלאכותיות היה שריד וקיים. או אולי היינו, סוף סוף, אזרחיות בעלות דעה לגבי גופנו אנו. אותה ועדה למעמד האשה, שתיעדה את כל העוולות והקיפוחים, שחור על גבי לבן, לא היה לה צורך לכתוב ברך עב־כרס על מצבה של האשה הישראלית. ממשלות ישראל, רובן על טוהרת המין הגברי, לא היו מעיזות לעשות מקח וממכר בזכויות הנשים תמורת תמיכה פוליטית של מפלגות דתיות.

והנה יום אחד קם קומץ נשים קטן והתמרד נגד מצבן המבזה, דיי ביזיון. בזוקשות ובויכוחי המשפחה. והנה פלאו חיל ורעדה אשר בציבור וסקילת האבנים הזולה ומשכת עד עצם היום הזה.

חיפה — בורית בילת

★

לנשים, עם שדיים מכוערים, במיוחד כשהם מקוצצים.

הרצליה — רוני שמיין

★

יואל מרקוס, ברשימתו על ביטול תשדיר האשכוליות, ניסה לפגוע בציבור הנשים הקורי בפיו פמיניסטיות, הגרמה שהצליח בכך אף יותר מהתשדיר המודיל.

ניכר על הכותב שהצליח להבין בכל זאת מדוע התשדיר פוגע, ואף על פי כן לא המליץ לבטלו. גם אם התשדיר פוגע ברגשותיהן של אחוז אחד מהנשים, ראוי היה שיבוטל. ברור שמרקוס חושק "אשכולית" אך אינו אוהב את האשה.

ירושלים — פרופ' אלי אוקון

★

יישר כוח ליואל מרקוס על רשימתו "קהה מסטרה אשכוליסטית". כל מלה — "אשכולית" מקסימה.

חיפה — שאול קציר

★

רשימתו של יואל מרקוס על "הי מאפיה הפמיניסטית" שגולה ממנו את תשדיר האשכוליות היקר, ספוגה סופרלטיבים שוביניסטיים, המאשרים בדיוק מה שהפמיניסטיות יוצאות נגדו.

את כל שירי ההלל לחזה הנשי ולשימוש הנרחב בו (ובאברים נשיים אחרים) לקידום מכירות לא כותבות דווקא הנשים, אלא גברים הפונים אל גברים ומשתמשים באיבר הנשי כדי למשוך את תשומת־לב הקונים. המסר שמאחורי מאמרו של מרקוס ושל המפרסמים הוא שהאשה לא נועדה אלא להנאתו של הגבר. זאת מבינים היטב מהלהיטות שבה כותב מרקוס על החזה הנשי. הבלטת החזה הנשי מקורה בגברים, ומכיוון שהנשים מקבלות תגמולים על כך, יש כאן שיתוף פעולה.

רעננה — גילה וולף

★

גם אני (מין זכר) סבור שתשדיר האשכוליות משפיל את הנשים. כיצד יסביר זאת יואל מרקוס הלא אינני אשה קנאית (תכונה אופיינית

אטימות לב ובערות

ההחלטות של משרד הביטחון, צה"ל, ההסתדרות והתעשיינים על הקדמת העבודה בקיץ, אינן פותרות את בעיית הבטיחות והתאונות, אם חלילה לא ינהג שעון קיץ בארץ. מאות אלפי עובדים ונהגים יהיו עייפים פחות ועייפים יותר כתוצאה מהמחסור בשינה. קורבנות רבים יפלו, לא בגלל מזרות פגולות, אלא בגלל אטימות־לב ובערות של הסרבנים הדתיים, המשיכים להשניא את עצמם על הציבור.

בני גפן
בן עמי

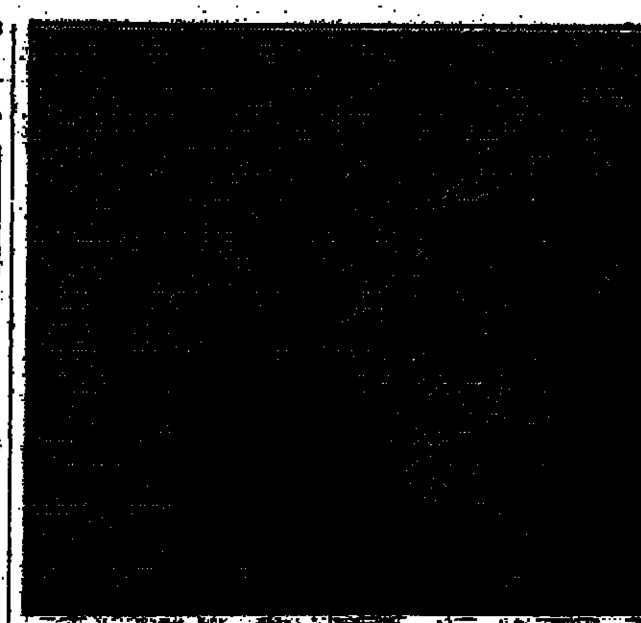

הלהקה, במרכז [illegible]

קולנוע / רחל גוברין

ניקור מותני

"ספיינל טפ" קולנוע פריז, ת"א

העשף בסרט "ספיינל טפ" הוא הבאה מכנו גורם בי זמן קצר לאחר הולדתו, זאת מקומם. תפסה תחושת שיעמום וחוסר סבלנות. אלמלא החובה לכתוב על הסרט, ספק רב אם הייתי מחזיקה מעמד עד סופו. [illegible] בין עשרת הסרטים הטובים ביותר של השנה. הוא כתב כי זהו "הפארודיה האמריקאית המבריקה ביותר בשנים האחרונות", והגדיר אותה כ"שירוף נפלא ברמה גבוהה". ה"ניוזוויק" מציין את השנינות המעודנת של הסרט. אפילו עתוני לוס אנג'לס כותבים כי זהו סרט הרוקנרול המבריק ביותר שנעשה אי־פעם. מתוחכם ולא רגש כאחת. הצופים הישראלים הספורים שראו אתי את הסרט באולם הקטן של קולנוע "פריז", בשעות הצהריים של יום שישי, חשבו כנראה אחרת, שכן במהלך ההקרנה הלך האולם והתרוקן.

"ספיינל טפ" — פירוש השם הוא "ניקור מותני" — והיינו שאיבת נוזל מעמוד השדרה — והוא סרט פסודו־תיעודי, העוקב אחר מסע הופעות כושל של להקת רוק דמיונית בארה"ב. הפארודיה — על להקות רוק, על הסרטים עליהן, על הפרסומת, על הקהל, על האופנה של תורת המורה, ועל הקולנוע התיעודי — היא כה מעורבת שקשה להבחין בה. מתוך תבנית של סרט־בתוך־סרט, מביא "ספיינל טפ" קטעים מן הופעות, אריות התמונות, משפטים מראיונות מפוברקים עם קהל, קטעי הופעות. וראיונות אישיים עם חברי הלהקה. מי שאינו מכיר בירה של הרוק הכבד, עשוי לחשוב כי זה אכן סרט תיעודי על להקה אמיתית. אפילו כאשר מספר אחד המבקרים שהם נאלצו לשנות את שם הלהקה מ"המקוריים" ל"המקוריים החדשים", מכיוון שלהקה בשם "המקוריים" כבר היתה קיימת, וכך שם לצחוק את ה"מקוריות" של להקות הרוק — עוד אפשר להאמין שזה תיעוד של מציאות גלובלית. אך כשהוא מספר כי המתופפים של הלהקה, במשך שנות קיומה, מתו בזה אחר זה — הראשון נחנק בגנן, מחרה, השני [illegible] — כבר לכל כי יש כאן תיאור לא [illegible] של המציאות.

הסרט סובל מחוסר בהירות המטוב. הבימאי, רוב היינר, המשחק בסרט בתפקיד הבימאי המתעד את מסע הלהקה באמריקה, וגם השתתף בכתיבת התסריט עם "חברי הלהקה" כריסטופר גסט, מייקל מקין והארי שירר. הוא הוסיף כאן הזדמנות לעמוד על היחס שבין מרד, שמרנות, ויחסי ציבור, המונח בבסיס התופעה של להקות רוק מעין זו. הוא רק נוגע בדברים בקלות, באמצעות בדיחות אקראיות והגלכות ועשיות ולילות יותר ככל שהסרט מתקדם. אך רוב הסרט מורכב מקטעי ראיונות [illegible] שאינם מבריקים, אינם מובילים לשום מקום, ואינם מוסיפים עניין בקשר לשום דבר.

הלהקה שהסרט מציג אמורה להיות להקה בינונית של "רוק כבד" — רוק קולני, המשתמש בעיקר בגימיקים ובתעלולים. לכן, כל ביקורת על איכות המוסיקה אינה במקומה, כביכול. אך המוסיקה הנגמת, חלק גבוה מהסרט, ולמי שאינו להוט במיוחד אחר "רוק כבד", זה עינוי אמיתי. גם למי שאוהב סוג זה, מגיע הסרט בינוניות בלבד. בהתחלה עוד אפשר לקבל את זה, ואפילו ליהנות מעט, בהמשך זה נהפך למבחן של כוח סבל [illegible] הסבלנות.

הארץ ממליץ

תל אביב

הסיפור האמיתי (גורדון) — זוועות המשטר הצבאי של ה"חונטה" בארגנטינה בשנות השבעים, באמצעות דרך סיפורה האישי של מורה להיסטוריה, המגלה בהדרגה את האמת על עצמה ועל העולם בו היא חיה. [illegible]

זכרונות מאפריקה (שחף) — חייה של הסופרת איזק דינסן (הבארונית קארן בליקסן) בחווה לגידול קפה בקניה, בראשית המאה. מריל סטריפ ורוברט רדפורד מככבים בסרט, שבוים ע"י סידני פולק כדי מפגן הוליוודי. נופים מקסימים ביופים וקצב הגורם את הלב.

הכבוד של פריצי — (לימור) קומדיה שחורה של ג'ון יוסטון על איש ה"מאפיה" הסיציליאנית בברוקלין, הנאלץ לבחור בין אהבה ובין "כבוד המשפחה הסיציליאנית". ג'ק ניקולסון מצוין.

מסע עסקים של אבא — (פאר) סרטו השני של הבימאי היוגוסלבי אמיר קוסטוריצה מציג את חייה של משפחה ביוגוסלביה של 1950, מתוך גישה פוליטית, אך גם מתוך רגישות אנושית.

והספינה שטה (סינמה 2) — גלריה של דמויות יוצאות דופן, בסרטו של פליני, העוסק במסע שייט שנועד ללוות למנוחתה האחרונה את זמרת האופרה הגדולה של הדור. הדיוק מוצגים כאן בכסטים צבעוני שיש בו רגעים מאגיים.

חזרה לעתיד (סינמה 1) — סרטו של סטיבן שפילברג, על נער הנשלח לעבר כדי לשנות את עתידו, מתאים לכל הגילים.

ירושלים

זכרונות מאפריקה (כפיר) — ראה שחף ת"א.

הסיפור האמיתי (מיטשל) — ראה גורדון ת"א.

חיפה

מסע עסקים של אבא (קרן אור) — ראה פאר ת"א.

זכרונות מאפריקה (אורה) — ראה שחף ת"א.

חזרה לעתיד (היכל, קריות) — ראה סינמה 1 ת"א.

פקודת החברות (נוסח חדש) תשמ"ג — 1983

צו פירוק ואסיפות ראשונות

שם החברה: ה. את ה. מהנדסים לעבודות ציבוריות ותעשייתיות בירושלים בע"מ

מען המשרד הרשום: רח' הלל 14 ירושלים

בית המשפט המחוזי של ירושלים

תיק אזרחי 214/86

תאריך מתן צו הפירוק: 17.3.86

היום והמקום לאסיפות: 4.5.86

שעה 10.00 אסיפת נושים

שעה 11.30 אסיפת משתתפים

[illegible]

סגן הכונס הרשמי

התיאטרון הישראלי

הערב יום ג' 1.4

התיאטרון הבימה
[illegible]
הפרדס: 20.30
רובינזון קרוזו: 11.00 — 20.30

התיאטרון הקאמרי
[illegible]: 20.30
קסטנר — בכפר־סבא 20.30

מכון ון ליר בירושלים

מזמין את הציבור לערב דיון על ספרו של יו"ר הכנסת מר שלמה הלל

רוח קדים

בשליחות מחתרתית לארצות ערב

תכנית:
19.00 התכנסות וכיבוד קל
19.30 דברי פתיחה
פרופסור דוד אילון

עיראק ושאלת ארץ ישראל 1928–1986
מר אמציה ברעם

האוריינטציה העיראקית של הנהגת יהודי בבל
ד"ר נסים קזז

העליה והמחתרת בעיראק
ד"ר יהודה תג'ר

אספקטים ספרותיים ב'רוח קדים'
פרופסור שמואל מורה

דברי סיכום
מר שלמה הלל

ביום ראשון, כ"ז באדר ב' תשמ"ו
6 באפריל 1986

כיכר אלברט איינשטיין

בפילהרמונית

רסיטל
פנחס צוקרמן כנר
לין בארל צ'לו
מארק נויקרוג פסנתר
בהשתתפות
חיים טאוב, כנר
דניאל בנימיני, ויולה
בתכנית: מיצירות באך, סטרווינסקי וברהמס
תל־אביב, היכל התרבות ע"ש פרדריק ר' מאן
יום חמישי, 24 באפריל 1986, 8.30 בערב

[illegible]

יכין חקל בע"מ
רח' קפלן 2 תל־אביב

מציעה למכירה

דוד קיטור מתוצרת "המלחות"

במצב עבודה

שטח חימום: 150 מ"ר
לחץ עבודה: 10 אטמוספרות

לקבלת פרטים נוספים נא לפנות למר שלמה קדם 03-254351

השנה הזאת פסח בירושלים
במלון רמדה רנסנס

ליל סדר פסח ובילוי חופשת אביב בבירה.

• בריכה מקורה מחוממת
• בריכה חיצונית
• טניס
• מועדון בריאות עם ציוד [illegible]
• פעילויות לילדים

RAMADA RENAISSANCE HOTEL JERUSALEM

• כרטיס כניסה למוזיאון ישראל ולסיילת החומות

גלאט כושר

במחירי מבצע:

7 לילות — חצי פנסיון (כולל סדר פסח)
לאדם בחדר זוגי 630 ש"ח כולל מע"מ
תוספת לחדר יחיד 163 ש"ח כולל מע"מ

4 לילות — חצי פנסיון
לאדם בחדר זוגי 330 ש"ח כולל מע"מ
תוספת לחדר יחיד 93 ש"ח כולל מע"מ

הנחות משמעותיות לילדים

לפרטים והזמנות: טל. 02-528111, טלקס 25252, רח' וולפסון 6, גבעת רם, ירושלים, או אצל סוכן הנסיעות שלך.

הועדה הציבורית לבחינת היבטי מס הכנסה של השימוש ברכב

שר האוצר מינה ביום 25 בפברואר 1986 ועדה ציבורית לבחינת הנושאים:

א. זקיפת הכנסה בשל שווי השימוש ברכב צמוד.
ב. מידת ההוצאה בניכוי של הוצאות החזקת רכב בידי נישום לא־שכיר.

חברי הועדה הינם:
רו"ח **ישראל שטראוס**, יו"ר הועדה — רו"ח **חיים בן־דור**
מר **יעקב אשה**, כלכלן — עו"ד **משה דרוקר**

הועדה התבקשה לבחון את השיטות הקיימות בטיפול בנושאים דלעיל ולהציע, במידת הצורך, חלופות לשיטות אלה.

נשמח לקבל את הצעותיכם לנושא לא יאוחר מיום 10.4.86.
לכתובת: לשכת רואי חשבון בישראל
ת.ד. 29281 — תל־אביב 61292

חברת החשמל לישראל בע"מ

מחוז הדרום

מכרז 800/56/86

צביעת עמודי רשת במחוז הדרום

קבלנים הרשומים כחוק בעלי כושר וסיון בצביעת עמודי חשמל מתבקשים להגיש את הצעותיהם למכרז הנ"ל.

פרטים וטפסי המכרז אפשר לקבל במזכירות מחוז הדרום במרכז הטכני חדר 203 רח' קרמניצקי 7 תל־אביב, טלפון 256069 החל מיום 1.4.86 תמורת תשלום של 172.5 ש"ח (כולל מע"מ).

את ההצעות יש להחזיר עד יום 13.4.86 שעה 12.00.

הרשות בידי החברה לבצע את כל העבודות או חלק מהן ואין היא מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

מדריך הארץ

פרק יומי	משנה יומית
שבועיה	כלים ח, ב"ג
דף יומי	**הלכה יומית**
יומא כ	תפלה קבת כוזל

תורנות רופאים

הזמנת רופאים בבתים דחופים:
מ.ב. מגן דוד אדום כ"מ בבקר בתוספת בת־א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052-541333
נהריה 923333
רחובות 054-51333
נתניה 053-31111
חולון 805133
לוד־רמלה 08-221022
באר־שבע 057-74767

מוקד־קופת חולים הכללית:
בימים א'-ה' 20.00—8.00
בשבת 15.00—8.00
טלפונים: 03-433500, 03-433580

ער"ן — עזרה ראשונה נפשית
24 שעות ביממה:
ירושלים 227171
תל־אביב 03-261111
חיפה 04-672222/3
נתניה 053-35316
באר־שבע 057-418111

מרכז רפואי באר יעקב, 08-223958
מרכז יעוץ לקרובנות אונס 24 שעות ביממה.

תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02-245554
חיפה טל' 04-382611

מרכז סיוע לנפגעי לחץ כמוקד "מטליף"
א ו־ה 11.00—13.00
ב ו־ד 16.00—18.00
טל: 220031
רח' מאור 13 תל־אביב

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה:
תל־אביב: דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טל: 294869, 03-285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל: 03-284649
פתוחה בימים א-ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה, רח' הגפן 26, קומה ג', טל' מס' 04-525-566. שעות הקבלה: כל יום בין 20.00—23.00.

טיפ"ת — שירותי רפואה ביתית (24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים): ירושלים, מוקד יום 660585, 669531 מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון כ"ד תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898 מוקד לילה 681011 מנוי 8752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון כ"ד

יד ביד — אוזן קשבת לילדי ולהורים
תל אביב — לילד 226027 24 ש' ביממה
להורים, בימים ב', ה' מ־17.00—20.00
חיפה (נהריה — 229488 מ־20.00—11.00)

תורנות בתי־חולים

תל אביב
רוקח — (ילדים)

איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים
שערי צדק — (ילדים, כירורגית, אורטופדית, עיניים)
בקור חולים — (פנימית, נשים, א.א.ג)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב
הקריה אבן גבירול 19 236686
ארלוזורוב ארלוזורוב 76 230746
ירושלים
מרקחת רוממה הפ"ג 28 523191
חיפה
לאומית הגן שקמי' 3 672274
רמת גן
גרמנה ביאליק 50 722237
פתח תקוה
מרכז השרון אהרון קציר 40 911078
רחובות
הנגב הרצל 196 473956
נתניה
נאות שקד ב. סמטה אחרים 52484
הקריות
הרגן מסגת מודיעין קרית מוצקין 715136

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לנעדרים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמבטי מניעה.
ימים ב' ג' ד' — 17.00—20.00
בגרושב 66 ת"א, טל' 03-281228
חיפה: ימים א' רד' 19.00—16.00 רח' הספורט 14 טל' 81528

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 זבב לתרשות — לגיל הרך
18.00 התלתרגליים — סדרת הרפתקאות בדיונית
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) ממלכות הנפט — בסדרת הנפט במפרץ הפרסי
19.30 (ע) חדשות
20.00 בעקבות מבט
20.02 דקה, ארץ — שעשועון תבונה וחידות — אופיים ואופנועים
20.30 כלבוטק
21.00 מבט לחדשות
21.40 מבט שני
22.20 ראו איך הם רצים — קומדיה
23.45 פסוקו של מקום (עקרון) והדי שות

טלוויזיה לימודית

09.00 השכן משום ו' — אמנון ועיגול
08.40 כלי מזרות
09.00 אנגלית ד'
10.10 אנגלית ז'
10.30 רחוב סומסום
11.00 כימיה
11.15 השכן ה' — השרות בחלוק
11.30 באנטומיה ל־פ"ס — בצון אמריקה
12.00 ארץ מלות — עיר קטה מן התולות
12.25 סמות (על־סידורי)
13.00 מוסיקה ע"י — העשרה — קאר — קונצרט מוצרטברטי מס' 1.
14.00 הנכמת — אורח חייה
14.25 להל התדי
14.45 אנגלית
15.00 רחוב סומסום
15.30 קשת הקן
16.00 שיפור במגר
16.25 דיק פרציין
17.00 ערב חדש

[illegible]

02.00 שדרות (כשיר [illegible])
02.30 שחרות מוסיקאלית
09.30 קונצרט בוקר — [illegible]

קונצ' "אורטאטיק" קוליי "לה פר־ליה", בסול מינור (פ. בריכן — הלי־לית/א בליסטה — צלו/ג. לאנגהודס — צ'מבלו. [illegible]

12.05 מוסיקה קונצרית — מובאות: סונאטה לכינור ופסנתר בסול מאג'ור, ק. 379 [illegible]

13.00 קונצרט צהריים — פרדה אגוזלף [illegible]

15.05 מכרך הקלאסיקה
16.00 קונצרט מנחה — מיצירות בוהדן [illegible]

18.30 אתנחתא — ליד מגנס [illegible]

20.05 ערב ערב — בקונצרט [illegible]

20.30 מעולמי הקונצרטים שלנו — מבול־סון: אליהו (התזמורת הפילהרמונית [illegible]

הישראלית/מנצח: הלמוט רילינג/א. ויגם — סופרן/ב. שימל — אלט/א. באלדין — טנור/א. שמיט — בס/מקהלה [illegible]

22.30 פעם ועוד — יואל בינגו ודיאגיות לשלישיית גיטרה (שלישיית הגיטרה של אמסטרדם)

23.00 בואו אתי אל ארמוני — "אפשר גם בלי סליידר"

רשת א'

15.25 השכלה הריעת לכל
16.05 עולם יהודי — בין ישראל והתפוצות
17.20 האוניברסיטה המשודרת — "תיאור העיצובים" עם פרופ' שיר אדרון
18.06 מגמת ערב — הדי רוזי וחברות
18.50 פרקי היום בתנ"ך
19.05 שיעור בתלמוד — מסכת "ברכות"
19.30 שידורים לעולים
22.05 שעשו ביחד וכל אחד לחוד

רשת ב'

18.06 אצבע על הדופק — בריאות ורפואה
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 עולם הורש — הארוס ובריתו
20.05 פרקי חזנות בכקשתך
22.05 עוד פעם אחת — יציאת עיראק — הכם והמוליך
23.05 קפר ראשי — חירויים מנוגנים

רשת ג'

18.06 מקום כגבעת — מבחר המוסמכים הישראלים
21.05 ארוס סניק — שירים שלא גם לים
23.05 פגישי לאה

גלי צה"ל

17.30 כוונת — עניני צבא וביטחון
17.50 יומן ספורט
18.05 שקה קלה על כלכלה
18.35 בכבר הערב
19.05 דבת בנייה
20.05 לא רק רוק
21.00 מכם לפרשת
21.30 אוניברסיטה משודרת — מטאבת הפרון
22.05 על הרבה ועל הבטאק
23.05 ציפורי ערב קלאסיות

שידורים קבועים

13.30 שידורים בערבית
14.00 לבת לבן ולכל המתעניין
17.30 על מספרים אנשים

רשת א'	רשת ב'	רשת ג'	גלי צה"ל
07.30 חיי שירים — מסכנים ישנים	08.05 סף לשלום	06.11 בוהדה לאשר	06.10 צלילי בוקר
08.05 הגנה — עם בני הנרל	09.05 ביקור בית	07.07 שיר בבוקר בבוקר	06.30 אוניברסיטה משודרת
09.05 השיר לא תם	10.10 כל צבעי הקשת	09.05 מה, כבר תשע?	07.07 שבע אפס שבע
09.30 מחצם	12.10 גל פתוח — חדשות ומוסיקה	10.05 אגן היום התיכון	08.05 בוקרשמות ישראל
10.30 רדיו קל	13.00 בוסני היום	11.05 שקה עם מלאכי חוקה	09.05 גבן לעכשיו
11.10 שידור יומי לבתיה"ס	14.06 יש עניין	12.05 רק מוסיקה	11.05 סקס של פעם
11.30 השכלה רועת לכל	15.05 מוספי חדשות	13.05 רק כימי חול	12.05 להיט לתיאבון
12.05 מעטי המוח	16.05 שירים ושעשירים	14.06 לי ולך — שיר ומרכה	13.05 בכבגן ישראלי
13.00 שידורים באנגלית	17.10 יומן כלכלה	15.05 חדש, חדיש ומחודש	15.05 מה יש
		16.05 מוסיקה לעניין	16.05 ארבע אחרי הצהרים
		17.05 שקט חם	17.00 יומן גלי־צה"ל

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אלנבי — להתאהב 4.30, 7.15, 9.30
אלנבי — סילברדו 4.45, 7.15, 9.30
אסתר — תרגיל לרוצים מתחילים 4.30, 7.15, 9.30
בית לסין — סיפורו של חייל 11.15
בן יהודה — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — הסיפור האמיתי (פרס שובה בפרס האוסקר) 4.30, 7.15, 9.30
גת — פעמיים במשך החיים 4.30, 7.15, 9.30
דקל — הגנה — זו כלבונה
הוד־ישי אוון — המאהב 7.15, 9.30 אמיליה הני חשקת 12.00
הוד — מפות להוטים 4.30, 7.15, 9.30
רב חן חן 1 — שרות הסקולה 5.00, 7.20, 9.45
חן 2 — סוסי גאן 5.00, 7.25, 9.40
חן 3 — שנת הדיקן 4.15, 7.00, 9.40
חן 4 — רוקן על בכוח 10.30, 1.30, 5.00, 7.20, 9.40
חן 5 — השפטה החומן 4.00, 6.00, 7.45
מיסודה של מארי 10.30, 1.30, 9.40
לימור — הכבוד של פריצי 4.30, 7.00, 9.30
לב 1 — מפוה 1.30, 4.50, 7.15, 9.30
לב 2 — בני קליידר 1.45, 5.00, 7.30, 9.45
מוגרבי — לילות לבנים 4.15, 6.55, 9.30
מוזיאון ת"א — פרורים 7.15, 9.30
מקסים — הפר 4.50, 7.00, 9.30
מרכז הזוהר הישראלית — קוזוק השר אלית (בעברית) 10, 5, 10, 9.12 (באנגלית)
2, 6, 8 (בעברית) 7, פורק אלאתן 9.50
סטודיו — לבב משנק 4.50, 7.15, 9.30
סינמה 1 — בחזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — והספינה שטה 4.30, 7.00, 9.30
סינמטק — הנילבלנק — מחר של דוגמיר 5.15 הנילבלנק — נקמתה של קרימהלדה 7.00 הזים הנגלאים 9.30
פאר — מסע עסקים של אבא 4.15, 7.00, 9.30
פריז — ספינל טפ 12.00, 2.00, 4.00, 7.30, 9.30 מנוני פיפיון — בריאן מכב עליון 11.30
צפון — חייל הלילה 8.00
צפון — ראן 6.15, 9.30
שחף — זכרונות מאפריקה 5.45, 9.15
תכלת — אנשים להוטים 4.30, 7.15, 9.30
תמוז (מחודש) רמת אביב — מים מים 7.15, 9.30
תל־אביב — להיות ולמות בלוס אנג'לס 4.30, 7.15, 9.30

רמת השרון

כוכב — יער הרומנטי 4.00, 7.00 שומר היערות 9.30

ירושלים

אוריון — להיות ולמות בלוס אנג'לס 4.30, 7.00, 9.00
אור גיל — פעמיים במשך החיים 4.30, 7.00, 9.15
אורנע — טניה הארוכה 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון — מרי פופינס 4.00 ד"ר סטריינג'לב 6.15 גורקי פרק 12.00 חצות
בנתי השמש — ראן 6.00, 9.00
הבירה — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.00, 9.00
כפיר — זכרונות מאפריקה 5.45, 9.00
סינמטק — בחזרה לארץ עדן 4.00 לילות כבירה 7.00 פרדיננד החזק (בעולם הקטן) 7.30 לילות עירומה (בעולם הקטן) 9.30 הגמא על פי בינוך 9.30
מיטשל — הסיפור האמיתי 6.00, 9.00
עדן — להתאהב 4.30, 7.00, 9.00
מרכז — כתר בר 9.15
רון — התפוז המכני 4.15, 6.45, 9.15

רמת־גן גבעתיים

אורגים — שרות הסקולה 5.00, 7.15, 9.30
אורדע — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — סילברדו 7.00, 9.30
הדר — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
לילי — שושנת קהיר הסגולה 7.15, 9.30
רב גן — רשת גן
גן 1 — פעמיים במשך החיים 5.00, 7.30, 9.40
גן 2 — סיפורה של מארי 5.00, 7.20, 9.40
גן 3 — שנת הדיקן 4.15, 6.50, 9.30
גן 4 — לבב משנק 4.15, 7.20, 9.45
רמת גן — הם האיש השלג 7.00, 9.30
שבוט — לילות לבנים 7.00, 9.30

רחובות

בית העם — ביורי 8.00
הדר — הרבה ולא כלום 7.00, 9.15
חן — הרפתקאותיו של תום סויר 4.30 ניפגש בסיבוב 7.15, 9.15

חדרה

חדרה — רוקי 4 4.30, 7.00, 9.15
חוף — לבב משנק 7.00, 9.15

הרצליה

דוד — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30
היכל — זכרונות מאפריקה 6.00, 9.00
מלון דניאל — שושנת קהיר הסגולה 7.15, 9.30
תפארת — בי"ס לאסירים מתחילים 7.15, 9.15

נס ציונה

מתמיד — הגבוה הנזלל 7.00, 9.15

חיפה והסביבה

אורה — זכרונות באפריקה 6.00, 9.00
אורלי — אם הברבורים 6.30, 9.00
אמפיתיאטרון — גופות להוטים 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — תרגיל לרוצים מתחילים 4.30, 6.45, 9.00
חן — לילות לבנים 6.30, 9.00
סינמטק — פרנדיים 451 7.00 ניו יורק — ניו יורק 9.30
עמנר — ראן 6.15, 9.30
עצמון — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.00, 9.15
פאר — בני וקלייד 4.30, 7.00, 9.15
קרן אור המחודש — מסע עסקים של אבא 4.00, 6.30, 9.00

רב גת

רב גת 1 — פעמים במשך החיים 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 2 — סיפורה של מארי 4.30, 7.00, 9.15
רון — להתאהב 4.30, 6.45, 9.00
שביט — הסיפור האמיתי 7.00, 9.00

קריות (חיפה)

אורות — להיות ולמות בלוס אנג'לס 7.00, 9.15
בית העם — מפרה 7.00, 9.15
היכל — בחזרה לעתיד 7.00
נוצן — הנפתה 7.00, 9.15
סביון — התפוז המכני 6.30, 9.15
ספיר — קומנדו 7.00, 9.15

חולון

ארמון — מסע עסקים של אבא 7.00, 9.30
מגדל — בי"ס לאסירים מתחילים 5.00, 7.15, 9.30
מגדי — להתאהב 4.30, 7.15, 9.30
רינה — ניפגש בסיבוב 5.00, 7.15, 9.30

בת־ים

אורנים — ניפגש בסיבוב 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — להתאהב 4.30, 7.15, 9.30

כפר סבא

חן — המאהב 7.00, 9.15
תמל — קומנדו 5.00, 7.00, 9.15

נתניה

סטודיו — תפילה למות 5.00, 7.00, 9.15
שרון — ניפגש בסיבוב 5.00, 7.00, 9.15